

27610
88 ЧИСЛО ОКАЗОВЕ
NUMER OKAZOWY

III
n-12.526
1937+

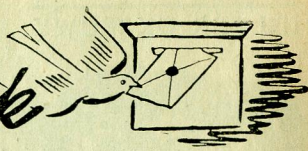

Ч. БУТОВИЧ.
1937
РІК XVIII. СІЧЕНЬ.

Ч. I.

Тишчу до вас
листочок

Не 5 — тільки 4!

Не 5 злотих — тільки 4 злоті виносить тепер річна передплата на «Світ Дитини».

Проголошуємо цю знижку передплати в тій надії, що кожному буде легше передплатити газетку і так збільшиться скількість передплатників, — а тоді й газетка буде ще краща, як дотепер.

Обему «Світика» не зменшуємо, буде він мати далі 32 сторінки, а буде чимраз цікавіший. Тому просить своїх любих Родичів, щоб вислали ту знижену передплату на 1937 рік. І скажіть усім знайомим і товаришам, що «Світ Дитини» знизив передплату з 5 на 4 злоті — на цілий рік!

АДМІНІСТРАЦІЯ

Татяна Чучман в Амстердамі (Америка), Галюся Рачківна в Заліщиках, Ірина Гардецька в Косові, Юстинка Шухевич у Кракові, Богдан Кох у Луцьку і Мирон Чолган в Іваню Пустім: Ваші прощальні листики сховав собі на тривалу пам'ятку і коли тільки на них погляну — завжди думатиму про Вас, мої дорогенькі Друзі. Довгі роки провели ми в духовій сполучі. Ваші любі листики радували мене, а мої науки закріплювалися у Ваших серденьках. Тепер ідете вже в світ, ідете набиратися знання у вищих школах. Але я певний, що не раз згадаєте про мене і те, що я приносив Вам на своїх сторінках, остане на дні Ваших сердець назавжди. Бажаю Вам якнайкращих успіхів на дальший шлях життя!

Леся Кучер у Кернедж (Америка): За гарну карточку з поздоровленням із Філадельфії дякую і жду більшого листика від Тебе! Не забудь!

Генадій Кобець у Гості-зарічній к. Липська: Прохання Твоє, любий Друзе, сповняю і приходитиму далі до Тебе. Але і Ти не забудь про мене. Про «ручні роботи» буду поміщувати на своїх сторінках вказівки і рисуночки. І в тім числі мало бути поучення про роблення прикрас на ялинку — але вже не було місця на поміщення, бо було багато іншого матеріалу. Маю надію, що може в тім році стане «СВІТИК» тижневиком — а тоді буде вже доволі місця, щоб вдоволити побажання всіх наших читачок і читачів. Старайся лиш приєднувати якнайбільше передплатників з Полісся! Для Мамусі передай привіт від «Світика»!

Галя Піндичук у Луцьку: Надіслане оповідання поміщу в найближчих своїх числах. Старайся, люба Галюсю, приєднати бодай з 5 своїх товаришок у Луцьку, щоби вони також запросили мене в «гості» до себе. Тепер я «подешевів», так, що 4 злоті може кожна пильна й охоча до читання дівчинка назбирати собі з дрібних ощадностей. Передплату можна прислати теж квартално по 1 злотім! Скажу Тобі щось на ушко: «Попроси Татуся, щоб трошки допоміг Тобі в тій акції приєднування нових передплатників, бо Татко знає дуже багато українських родин, де є такі дівчатка як Ти, що теж бажали би зі мною познайомитися»... Попросиш?

Геньо Нарушевич у Свинюхах: Загадочки подібні — як ця в листопадовім числі — буду містити частіше. Твоя розв'язка була дуже добра. На жаль — не сприяло Тобі щастя виграти премію. Маю однак надію, що це не знеохотить Тебе, а навпаки — закріпить до праці в тому напрямі. Спробуй сам уложити якісь загадочки!

Ануся, Івась і Галюся Головінські в Зарванці: Щиро Вам дякую за гарненький листик. Про «Мариню» буду продовжати оповідання і в тім році. Тишуся Вашою обіцяною, що загористе до мене, як приїдете до Львова. Отже держу Вас всі троє за слово! Пам'ятайте!

УВАГА!

До цього числа долучуємо розрахункові перекази на висилку передплати. Просимо не змарнувати переказу. Хто вже сам вислав передплату, нехай дасть переказ комусь іншому, хто хотів би й собі передплатити «Світ Дитини». — **Хто не відновить передплати**, тому здержимо висилку газетки, так, що вже наступного числа не дістане.

Тату!

Мамо!

Запренумеруй для своєї дитини „ДІТОЧУ БІБЛІОТЕКУ“

яка виходить від 1934 р.

щомісячними книжечками в дорозі передплати.

В році 1937 вийде 12 таких книжечок:

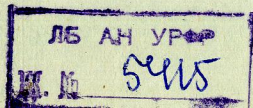
1. О. Білоусенко: **»ПРИГОДИ ВОВКА-НЕСИТОГО«** — збірка українських байок про вовка, з 31 обр. Віктора Цимбала.
2. **»ПРИГОДИ МОРЕПЛАВЦЯ ЗІНДАДА«** — з «Казок 1001 Ночі» з 36 образками.
3. Франц Коковський: **СІРІ ГЕРОЇ** — оповідання про героїські подвиги дітей з недавньої минувшини, з численними образками.
4. Олена Цегельська: **»ОПОВІДАННЯ«** — збірка нарисів з життя дітей, з образками Михайла Фартуха.
5. Микола Погідний: **»ГЕТЬМАНСЬКА БУЛАВА«** — казка з обр. Віктора Цимбала.
6. Вуйко Влодко: **»ЯК ЮРЧИК КУЧЕРЯВИЙ СТАВ ОТАМАНОМ«** — весела дитяча епопея (продовження «Пригод Юрчика Кучерявого») з образками Я. Гніздовського.
7. Іванна Блажкевич: **»ОПОВІДАННЯ«** — збірка нарисів з життя дітей, з образками Михайла Фартуха.
8. Захар Топеліус: **»КАЗКИ«** — в обрізці Богдана Заклинського з численними образками.
9. Вуйко Славко: **»ПРИГОДИ ДЯДЬКА ПРОХОРА«** — сміховинки та небелиці. з образками Михайла Фартуха.
10. Ганс Хр. Андерсен: **»ЦІСАРСЬКИЙ СОЛОВІЙ«** — казка.
11. **»АЛЯДИНОВА ЛІХТАРНЯ«** — з «Казок 1001 Ночі» — з численними образками.
12. Олена Цегельська: **»БАЙКИ і КАЗКИ«** — з образками Михайла Фартуха.

Видавництво застерігає собі евентуальну зміну порядку поданих вище книжечок, які вийдуть на протязі 1937 року.

Кожна книжечка матиме найменше 3-5 аркушів друку (це є: 48-80 сторінок), формату 16° і буде обильно ілюстрована. ПЕРЕДПЛАТА цілорічна на 12 кн. 5 зл., піврічна 6 кн. 3 зл. Квартальних і місячних передплат не приймається! Для Чехословаччини — 30 кор.; для Румунії — 200 лейв.; для Америки й Канади — 1½ доларя на цілий рік. Замовлення посилати на адресу:

Видавництво «СВІТ ДИТИНИ», Львів, Зіморовича 2.

Конто чекове П.К. О., ч. 503 330. Хто посилає гроші розрахунковими переказами — нехай виразно зазначить: на „Діточу Бібліотеку“.

ДО ВСЕХВАЛЬНИХ УРЯДІВ ПАРОХІЯЛЬНИХ, БІБЛІОТЕК ЧИТАЛЕНЬ »ПРОСВІТИ«, КРУЖКІВ »РІДНОЇ ШКОЛИ« та П. Т. УКРАїнСЬКОГО ВЧИТЕЛЬСТВА.

На всі відомі нам адреси висилаємо це ОКАЗОВЕ число дитячого часопису — місячника »СВІТ ДИТИНИ« — з уклінною просьбою: **запременумерувати** цю газетку для дівтори, яка знаходиться під педагогічною опікою та впливом П. Т. Адресатів.

ВСЕЧЕСНІШІ ОТЦІ ПАРОХИ — як катехити по сільських школах, а також П. Т. **УЧИТЕЛІ** — зволють запременумерувати газетку »СВІТ ДИТИНИ« до **ПАРОХІЯЛЬНИХ і ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК** та заохотити повірених їхній опіці дітей, особливо засібніших, передплатити собі »СВІТ ДИТИНИ«. При тому звертаємо увагу, що »СВІТ ДИТИНИ« в найближчих днях дістане **АПРОВАТУ ШКІЛЬНОЇ ВЛАДИ** і буде можна уживати його без жадних перепон по школах.

ХВАЛЬНІ ЧИТАЛЬНІ »ПРОСВІТИ« та КРУЖКИ »РІДНОЇ ШКОЛИ« зволють запременумерувати »СВІТ ДИТИНИ« до своїх БІБЛІОТЕК, а також заохотять своїх Членів, щоб передплачували цю газетку для своїх дітей. Крім того звертаємо увагу, що в кожній діяльній Читальні повинна бути обов'язково також дитяча преса, щоб члени Читальні могли запізнаватися й з дитячими газетками та передплачувати своїм дітям.

Просимо при тому прийняти до ласкавого відома, що »СВІТ ДИТИНИ« виходитиме від 1 січня 1937 р. в дещо **ЗМІНЕНИМ ВИДІ**, а своїм цікавим змістом буде приступний так для міської, як також і для сільської дівтори. — Хоча свого дотеперішного об'єму не зменшує (бо й далі має 32 сторінки друку), —

ЗНИЖУЄ свою **ПЕРЕДПЛАТУ** на 4 злотих річно (яка може бути платна **квартальними ратами по 1 зл.**) і тому надається до **МАСОВОГО** поширення на селі і в місті.

»СВІТ ДИТИНИ« — виходить уже 18 літ — редагований в релігійно-національним дусі — являється **конечним доповненням до шкільного навчання і виховання!** Тому **СПОДІЄМОСЬ**, що ні одне ОКАЗОВЕ ЧИСЛО цієї дитячої газетки не пропаде марно і що кожний П. Т. АДРЕСАТ зволють запременумерувати »СВІТ ДИТИНИ« на 1937 рік, висилаючи передплату долученим на окладінці розрахунковим переказом.

Хто з П. Т. АДРЕСАТІВ з **якихось причин** не мігби сам запременумерувати газетки — того дуже просимо: **ПЕРЕДАТИ** ласкаво це ОКАЗОВЕ число комусь такому, що бажавби стати передплатником »СВІТА ДИТИНИ« і так дати власним або повіреним своїй опіці дітям **доброго товариша, учителя і дорадника в руки.**

Залучуємо теж окремі листи, на яких просимо подати нам адреси тих осіб, що бажалиб стати передплатниками, а ми вишлемо на подані нам їхні адреси **оказові числа.**

Згори вдячні за цінний труд — остаємося з глибокою пошаною:

ВИДАВНИЦТВО »СВІТ ДИТИНИ«

СВІТ ДИТИНИ

АЛЬМАНАХ ДЛЯ ДІТЕЙ

РІЧНИК XVIII.

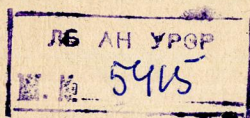
27610

Львів

Накладня Михайла Таранька

1937.

ЗМІСТ ХVІІІ. РІЧНИКА

1. Вірші.

Блажкевич Іванна:

Бай, бай, баю 205.

Віяьшенно Ярослав:

Життя Тараса 69.

Коли прочитає 282.

Вуйко Тонцьо (Антін Лотоцький):

Всі добрі 16.

Головно, що ми здорові 235.

Зрозуміла 49.

Нема диму 25.

Завадович Роман:

Лесь - скрипак 103.

Дмитренко Тарас (о. Волохатюк Д. М.):

І це правда 100.

Не одно бракує 106.

Не дався втерти 124.

Тайна здоровля 166.

Квецінська Аліна:

Материнське серце 143.

Конопнічка Марія:

Перед жнивими 183.

Пісня про хліб 218.

Родинний дім 164.

Кульгавець Михайло:

Марійка, зірка і Дід-Мороз 37.

Кумка Михайло:

Артист 238.

Відплата 294.

Мартин Сми:

Могила борця 286.

Стрілецька могила 192.

Петрів Мирослав:

До школи 202.

Прощання ластівки 252.

Пташки відлітають 254.

Туляківна Гануся:

Прилетіло ластівятко 158.

Цукорник О.:

Рідна мати 142.

Савицька-Трешневська Іванна:

Вечірня молитва 10.

В дорозі до школи 111.

Де сонічко 261.

До зими 23.

Забарилася весна 72.

Заздрісна ялинка 6.

Зима казочку малює 27.

Зима іде 291.

Іде весна 125.

Квітки будяться 97.

Квіти просять 231.

Листопад 263.

Май 148.

Мій світ 58.

На св. Миколая 304.

На Новий Рік 20.

Пільна груша 180.

Радіо 181.

Різдвяна Ніч 5.

Як зацвітуть 151.

Швак Володимир:

Бабуся і внучка 86.

Над колискою 131.

Прийшов «Світик» до Ольусі 50.

Сопілка 109.

Степанко і Красулька 222.

Шкрумеляк Юра:

Великодний сон Ірусі 129.

Вистава книжки 255.

Гірник 302.

Жовтень 225.

З Великодніх усмішків 133, 135, 142, 156.

Добра мати 138.

Листопадовий сон 257.

Лютий усміхнися 33.

Молитва за рідну мову 198.

Ми дістали свідоцтва 176.

Наші крилаті друзі 112.

Наші малі господині: 96, 156, 192, 224, 256, 288, 316.

Науки й поради в образах і віршах: 28, 56, 76, 100, 143, 146, 173, 211, 233, 271, 287, 312, 314.

Перед портретом Шевченка 65.

Перша лекція 284.

Пори дня 220.

Пташки прилетіли 107.

Різдвяний сон Галюсі 31.

Св. Миколай іде 298.

Слава нашій школі 193.

Славків братчик 174.

Сокіл мій «Буревій» 247.

Сон міського хлопчини 42.

Усе від Бога 47.
Як я був маленький 60.
Сімдесятиліття «Просвіти» 289.

2. Байки і Казки.

- Вальн Нора:*
Добра дочка 147.
- Вайскірх Йоганна:*
Мирон і Гануса на мандрівці 239.
- Вільшенко Ярослав:*
Василько-сурмач 200.
Колобок 12.
Півень Підпалистий і Музик 126.
- Геллерт Христоф:*
Два коні 229.
- Даушков Сергій:*
Зорі на Ялинці 26.
- Кох Марія:*
Міська і сільська миш 267.
- Лессінг Е. І.:*
Малпа та лис 264.
- Мадер Прися:*
Пригода в капустиному городі 212.
Чомусь Ганусі не везе 278.
- Савицька-Трешневська Іванна:*
Про бідного журавля 266.
- Шіц Марія:*
Пригода цікавого ангелятка 307.
- Шкрумеляк Юра:*
Бунт у кухні 190.
Вино в криниці 17.
Гнаткові пригоди: 24, 54, 118, 149, 187, 214.
Марусин котик 61.
Не пізнали шапокляка 251.
Про курочку на сухій березі 91.
Як ледар посперечався з птахом 123.
- Байки без поданих авторів:**
Байка про стареньку мітлу 94.
Ведмідь і червак 57.
Все страшне, що незнайоме 247.
Кіт Муркевич розказує 120.
Христос і тернина 134.

3. Оповідання.

- Аміс Едмонд:*
Мулярчук 195.
- Галя (Цегельська Олена):*
Бобкове листя 231.
Забута панчішка 19.
Між гусьми 73.
Настунин малюнок 215.
Ямка в постелі 48.

Король Степан:
Федьо 13.

Марків Іван:
Васильків рік: 70, 98, 144, 165, 199, 229, 283, 303.

Пашкевичівна Неня:
Відважна Надійка 178.

Піндичук Галя:
Про дві мудрі коровки 157.

Рихтицький Любомир:
Рятунок 109.

Хронович Володимир:
Дві дитинки 117.
Зимова казка 7, 38, 83.
Передплата 221.
Як то мандрував «Світик» 265, 305.

Шкрумеляк Юра:
Звідки взялася ялинка 3.
Золоті куші 272.
Михасеве свідство 183.
Остання коляда в Калинівці 21.
Пригода в годинникаря 114.
Рік 1918 на Чорнім морі 101.
Саранам, щасливий рибалка 236.
Тайна Данилкових санчат 46.
Як Павлусь вийшов у люди: 34, 87, 104, 136, 171, 203, 226, 262, 295.

Янчевська Євгенія:
Стара башта 161.

4. Актуальні та научні статейки.

Лотоцький Антін:
Віз Джимали 180.
День 11 листопада в Польщі 258.
За рідну мову 197.
Мамині дороговці 132.
П'ядесятиліття «Серця» 194.
Що говорив учитель про Конституцію 3 - Мая 141

Шкрумеляк Юра:
Англія має нового коголя 189.
В країні чорних діамантів 298.
Коли не було ще людей на землі 279.
Лицар пісні і музики 290.
Мешканці морських глибин 234.

5. Сценічні вистави.

Леонтович Роман:
Ксантіпа 167.

Мерчук Петро:
Ромків щоденник 43, 77.

Шкрумеляк Юра:
Добра новина 1.
Квіти під гаєм 260.
Літо відіжджає 208.

Наш рятунок у »Просвіті« 292.
Оборонець правди 66.
Слава, слава любій мамі 130.

6. Пісні і ноти.

Вже осінь іде 277.
В місті Вифлеємі 32.
Гей, що там дзвонить 245.
Звуки весни 133.
Лісом, лісом 164.
На вічну пам'ять Отаманові 140.
Станьмо діти, в два рядочки 64.
Там на небі 124.

7. Забави та ігри.

Голубка літає 27.
Пташник 128.
Самохід 285.
Хвали по азбуці 53.

8. Всячина.

Альбом »Світикових« читачів 11, 116,
135, 207, 306.
Апробата »Світа Дитини« 97.
Бережіться грипи 51.
Витайте нам, пташата 159.
Гуцули колядують 3.
Добра мачуха 152.
Домик з 8 брамами 249.
Загадки: 29, 55, 122.
Згадка про Петлюру 140.

З життя наших друзів за Океаном 206.
З краю і зі світа: 108, 153, 191, 223,
253, 277, 315.

Зробимо собі літак 246.
Колядумали на »Р. Ш.« 52.
Комунікати Адміністрації 51, 58, 193,
257.

Листи до редакції 201.
Мати - королева 154.
Народні приповідки 146.
На що здадуться каштани 252.
Нумо жваво до праці 154.
Погані привички дітей 119.
Поетичні спроби »Світикових« читачів
29, 59, 125.

Редакційні комунікати: 50, 52, 57, 79,
107.

Сильветковий театр 80, 126, 150.
»Світиків« календарчик: 30, 59, 82, 139,
160, 174, 220, 250, 287, 313.

»Світикові« побажання читачам: 32, 64,
96, 128, 160, 192, 224, 256, 288, 316.
Сміховинки: 20, 27, 28, 29, 30, 49, 52,
56, 60, 64, 94, 111, 116, 158, 164, 202,
205, 207, 219, 224, 228, 233. 245. 250,
256, 270, 316.

Тарас Шевченко 95.

Хлопаче місто 244.

Цимбали з фляшок 285.

Що пише Миколка: 23, 45, 95, 106, 139,
170, 223, 254, 287, 312.

Як відчитувати ребуси 125.

Як угадати вік якоїсь особи 119.

Як ростуть звірята 25.

Відповідальний редактор і видавець

Михайло Таранько.

(Дитячий Вертеп).

Особи: Петрусь, Маруся, Івась, Гануся — пастушки. Ангел та Ірод.

Петрусь і Маруся (колядують
під вікнами або в хаті):

Дивная новина
Цілий світ збудила,
В Вифлеємі Божя Мати
Сина породила!

Івась і Гануся (колядують):

Нам ясна зоря
Новину сказала,
Понад гори й полонини
Світлом засіяла.

Всі четверо (колядують):

В небі заспівали
Ті ангельські хори,
І зраділи полонини
І діброви й гори!

(Коли співали на дворі, тепер
входять у хату).

Петрусь: Слава Богу в небесах!

Маруся: І мир людям у серцях!

Івась (до Петруся і Марусі):

Чи і ви в стаєнці були —
Чи затвердо може вснули?

Гануся:

Були, були! Я їх вздріла,
Де Дитина та ясніла!

Петрусь:

Як не бути! Як не знати
Того Божого Дитяти!
Ми лиш вівці позганяли
І в колибі задрімали, —
Аж тут нагло світло стало,
На всі гори запалало!

Маруся:

Ми гадали, що то чари,
Бо вогнем горіли хмари,
А з хмар спів лунав веселий —

Івась і Гануся:

То співали так Ангели!

Петрусь:

Ми схопилися й питаєм,
Що тепер робити маєм, —
Аж уздріли, мов у сні,
Йдуть зо сходу три князі!

Маруся:

Хоч величні і вельможні,
Та покірні і побожні!
Йдуть і кажуть так до нас:
»Пастушки, вітаєм вас!«

Петрусь:

Привітали й повідають,
Що в яскиню поспішають,
Де Син Божий народився,
Із Марії воплотився.

Маруся:

Що йдуть Богу помолитись
І Синові поклонитись,
І несуть великі клунки,
То Дитині тій дарунки.

Петрусь:

Ми до тих князів пристали
І свої дарунки взяли.
Я взяв сира бербеничку,
А сестра взяла ягничку.

Івась: А я взяв свої орішки
Ісусові для потішки.

Гануся:

Я рушничок Йому дала,
Що в колибі вишивала.

Петрусь:

Було дуже любо й мило
Як Дитятко говорило:
»Дяка щира, любі діти,
Провітайте мов ті квіти!«

Гануся:

Та й ангели нас хвалили,
Що ми Йсусика гостили.

Івась (*дивиться в вікно*):

Гляньте! Ангел той іде,
Що був з нами у стаєнці
Він Ісусові служив
І Його Небесній Ненці!

Ангел (*входить у хату*):

Мир і спокій тому дому!
Тут немає місця злому!
(*до пастушків*)

Любі діти! Я вас знаю
І за вами скрізь шукаю!
Йду я вас остерегти,
Щоб спаслися від біди.

Всі діти:

Що там сталось? Що скоїлось?

Ангел:

Зло на добрих напосілось!
Ірод-цар вельми лютує,
Смерть Ісусові готує.
Бо Ісус прийшов на світ
Рятувати людський рід:
Щоб спасти людей з неволі,
З горя, лиха і з неволі.
Має Кривду понизити,
Має Правду підвищити!
Ірод з Кривдою панує,
Тому Правді смерть готує.

Всі: Мати Божа! Що ж то буде!
Чи спасуться з горя люди?

Ангел:

Мати Божа із Дитятком
До Єгипту утікає,
А цар Ірод шле вояків,
І повсюди їх шукає.
І шукає і вбиває
Всіх дітей таких маленьких,
І в темницю, знай, саджає
Пастушків, Богу вірненьких.
Тож ховайтесь, мої діти,
Він не сміє вас уздріти!

Ірод (*нагло впадає в хату*):

Га! Попали ви, попали!

То і ви Його вітали!

Де Він? Де Він заховався?

Знайте, хто з вас не признався б,
Тому зараз, ще в цю ніч,
Голова упаде з пліч!

(*грозить мечем*).

Всі пастушки (*виразно, святочно, завзято*):

Пуста погроза! Страх пустий!
Не знаєш, Іроде, дітей!

То знай, що українські діти
Не знають, що то страх, тривога!
Скоріше згинуть — та не зрадять
Своєї віри, свого Бога!

Ірод (*замахнувся мечем*):

То гиньте всі!

Ангел (*підняв руку, меч випав Іродові з рук*).

Ні! Будуть жити!

І будуть Господа хвалити —
Й на славу Богові святому
Спротивляться усьому злому
Та й ущасливлять Рідний Край!

Всі пастушки (*благаючи*);

Подай те, Господи, подай!...

Ірод (*засоромлений відходить, забувши свій меч на землі*).

Петрусь (*бере Іродів меч*):

Ось, меч його у нашій владі!
Кінець Іродам, злобі, зраді!

Івась:

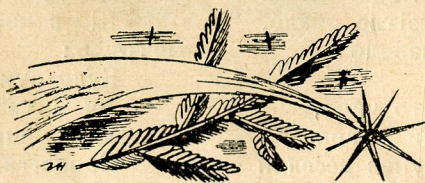
Бо де відвага у серцях,
Там на злобивих впаде страх!
Де вірність вірі і народу,
Там щастя Бог дасть і свободу!

Всі: Так! Де відвага у серцях,
Там на злобивих впаде страх!
Де вірність вірі і народу,
Там щастя Бог дасть і свободу!

(*Колядують*):

»Слава Богу!« — заспіваймо,
Честь Сину Божому,
Господу нашому
Поклін віддаймо!

Юра Шкрумеляк.

Гуцули колядують.

Гуцули то одна з найкращих віток українського народу. У гуцулів красна ноша і дуже гарні звичаї й обряди. Тут бачимо гуцульських колядників у Жабю. Колядуючи, пританцьовують, з топірцями в руках. Це називається «плясати». Зліва один колядник грає на тримбіті, а зпереду один на скрипці.

Звідки взялася різдвяна ялинка?

Є гарний свят-вечірній звичай, що на Свят-Вечір приносять до хати ялинку, обвішують її срібним і золотим павутинням, ніби сніговим пухом, цукорками й іншими прикрасами та світять на ній малі свічечки. Такий звичай прийнявся вже по містах, та й у багатьох сільських хатах, де є діти, можна вже побіч пшеничного „дідуха“ побачити також ялинку.

Велика то втіха дітям, коли на небі блисне перша зірка, а в хаті ясно освітять ялинку і заколядують: „Бог Предвічний народився!“

Звідки взявся звичай, прикрашувати свят-вечірній стіл ялинкою? Про це є всякі перекази, а один каже так:

В однім селі жила вбога вдовиця з двоїма дітьми, Оксанкою й Петрусем. Були такі вбогі, що ні їсти ні затопити чим. Не дивно, що в один день Свят-Вечора не стало їм дров і мати післала дітей у поблизький ліс, назбирати ріща. Пішли діти й стали збирати. Та щоб знайти сухого, зайшли в гліб ліса та й заблудили. Вже вечоріє, хотять вертатися, беруть вязки на

плечі, йдуть, ідуть, та ніяк із ліса не можуть вийти. А тут уже й ніч. Не було ради.

— Хіба заночуємо отут, за вітром, а ранком знайдемо дорогу! — каже Петрусь.

— Нехай буде! — каже Оксанка. — Ночують же зайчики в лісі і вивірки, та й не бояться, то і ми не злякаємось. А зрештою — Бог і малий Ісусик з нами.

І посідали діти під молодую ялинкою на своїх вязках дров, пригорнулися одно до одного й поснули.

І почали діятися в тому лісі усякі дива. Надбігла вивірка, коли глянь, а тут двоє дітей під ялинкою! Зараз побігла до лісового царя і — „Так і так —

повідас — бачила я онтам, біля своєї хатки двоє людських діточок. Змерзли вони, голодні вони, бідні вони! Чи не можна б їм чим допомогти?“

Ще не скінчила вивірка, а вже прибіг зайчик, прибігла лисичка, прилетіли пташки і всі в один голос стали жалкувати дітей. І сказав лісовий цар ведмідь:

— Ідіть, мої діти, й заопікуйтеся людськими дітьми, щоб не змерзли й не голодували!

І пішли звірі й полетіли птахи, а кожне понесло, що мало. Вивірка принесла орішків, зайчик доброї капустиці, горобчики спекли паляничку, а ведмідь прислав меду. А що діти спали, то їх не хотіли будити й позавішували те все на ялинці, мовляв, пробудяться, то поснідають. А коли вже залишили свої дарунки, злинув

ангел з неба й освітив ялинку свічечками, щоб ніяка напасть до дітей не приступила.

Пробудилися діти досвіта й здивувалися, що то за краса й багатство на ялинці. Схопилися й хотіли їсти, бо були страх які голодні. Та подумали про свою любу маму і рішили, взяти цілу ялинку з усім, що на ній було, й понести в село, додому.

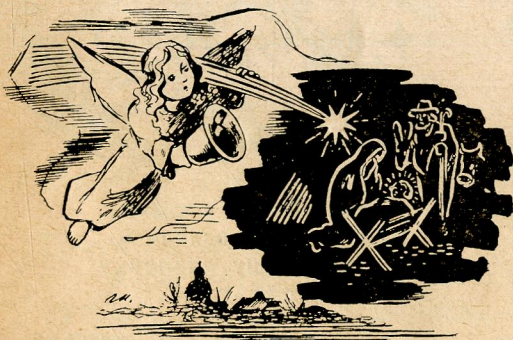
І легко знайшли дорогу й прийшли до мами і велика радість запанувала в хаті бідної вдовиці. Всі люди збігалися, дивитися на ялинку і зараз усякий своїм дітям приніс таку саму ялинку й пообвішував дорунками.

І від тоді що-року прикрашають на Свят-Вечір ялинку і славлять при ній малого Ісусика, що народився в Вифлеємі.

(ю)

Різдвяна Ніч.

Різдвяна Ніч — казкова — біла...
Мов на весіллі молода,
У діядемі зорі й зорі,
Що аж іскриться вся земля.

А там і тут слова колядки —
»Во Вифлеємі« — чути спів,
І так якомсь спокійно, ясно —
І так щезає злоба... гнів...

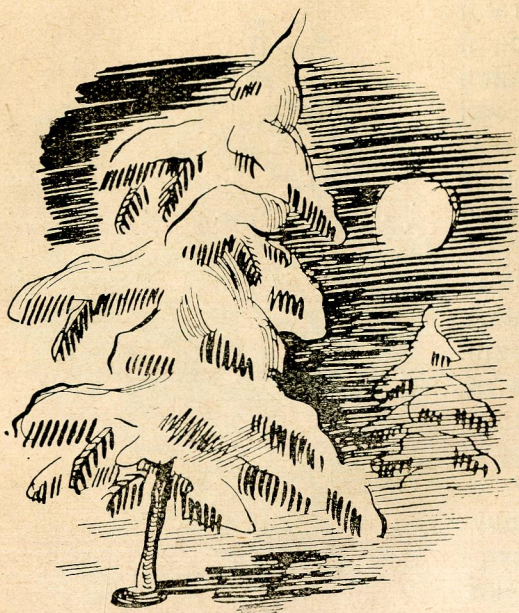
Хатинки, мов до сну поклав хтось,
І колисанку грає дзвін —
На утрено — на »Бог Предвічний«
В малу церковцю кличе він...

А душі чисті, благородні
Несуть Дитяткові поклін,
Хатинки вже кругом проснулися —
Хоч колисанку грає дзвін...

Іванна Трешневська.

Яке добре діло зробить кожна свідома дитина підчас Свят?
Приєднає »Світикові« бодай одного нового передплатника?

Заздрісна ялинка.

Заплакала ялиночка
У діброві — з жалю...
Чому ж її у Свят - вечір
Не вбрали мов кралю.

Чом не дали свічок пестрих —
Ні шишок срібlistих...
Не повісили на неї
Чічок ясних — шкlistих...

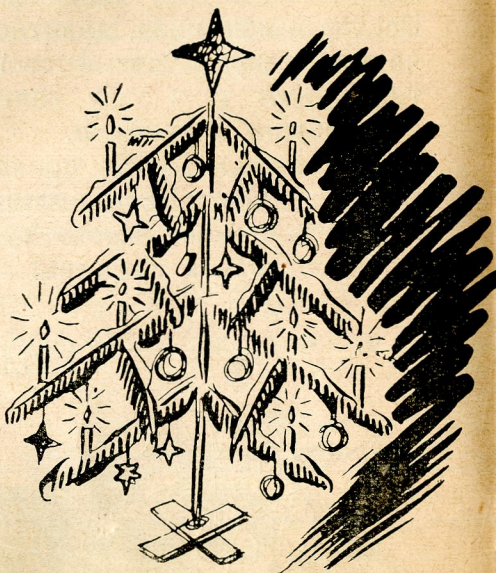
Ані ласощів — цукорків
Ні блеску ясного...
А лишили на поталу
Сирітку - небогу...

— Я радію власне з того. —
Каже друга сміло —

Пощо мені чічок пестрих,
Як тут в лісі біло?...

Шкlistься блеском сніг на мені,
Палає в брилянтах...
Ось тут іней на галузці
Горить в діамантах...

Каплі льоду сяють краще,
Як свічки барвисті,
Ось поглянь, які у мене
Всі галузки шкlistі...

Отак собі дві сусідки
Нишком розмовляли...
Вранці першу ялиночку
Безпощадно стяли...

Іванка Трешневська.

В цім числі починаємо друкувати прегарне оповідання Володимира Хроновича п. н. **»ЗИМОВА КАЗКА«**. Казка буде тягнутися через три або чотири числа, і чим далі, тим цікавіша. Тому відновіть усі чим-скоріш передплату на 1937 рік, бо тим, що не відновлять, скоро здержимо висилку газетки — і кінця цікавої і дуже повчаючої казки не дочитають.

Зимова казка

(Як ангел зійшов на землю і що він тут побачив)

Того дня, про який розказую, тішився один ангелик Господній на небі від самого білого ранку. Що хвиля споглядав на землю й тільки в долоні сплескував від радости. Надходив час, коли св. Петро мав сповнити свою обіцянку. Бо ще осінню заповів був, пустити його на землю між ровесників, але якось із тим не спішився.

— І чого підеш тепер на Покуття? — говорив святий до свого малого пестунчика.

— Там під цю пору самі тільки дощі й мряки. Дороги й вулиці це правдиві річки густої мазюки, а села мов вимерли. Нудьга удітей страшенна. Бідні мами вже собі ради з ними не можуть дати по хатах. Що іншого, як прийде мороз, задубеніють річки й озерця, а сніг білою габою прикриє землю. Підеш тоді. Зимою там на тих річках і озерцях твоїх ровесників повнісько й довідаєшся в них про неоне.

Ця пора вкінці надійшла. Покуття, з якого ангел був родом, укрилося ціле снігом, а Прут у ледяних оковах.

— Пусти, дідусю, — відізвався ангелик до св. Петра. — Пусти на землю!

А св. Петро якраз пускав до раю ангеликових краянів з Покуття, що недавно повмирали.

— Ще час тобі йти, — сказав св. Петро, усміхаючися. — Підеш аж зі святим Миколою. Хто бачив іти на землю з голими руками? Дивися, скільки то нині душ нужда з землі до неба привела.

— Ох, дідусю, — залебедів ангелик. — Св. Микола вже собі помічників вибрав. Мене призначили на звіди і я мушу йти наперед.

Не було вже як ангелика задержувати. Мовчки взяв його св. Петро за руку й привів до небесної брами.

— Та йди вже, йди! А вважай не забарися там довго і під вечір вертайся!

Кажучи ці слова, відчинив св. Петро великим золотим ключем небесні ворота й пустив ангелика на землю.

* * *

Злетів над сам Прут під Будиловом. На його противнім березі від сторони Карлова сидів малий тепло й достатно вдягнений студентик і щось майстрував над совгою.

Узявши на себе постать сільського хлопчини, ангелик підійшов до нього ближче.

— Ти чому нині не в школі? — спитав його трохи здивовано.

— Коні нехай там учаться! — відізвався школяр досить нечемно, майструючи далше над совгою. — В них великі голови й може тій науці подужають. Я ні!

— Так там у тій школі важко?

Студент підвів голову й глянув недовірливо на незнакогого.

— Що ж то? З неба ти впав, чи що такого?

Ангелик усміхнувся таємничо...

— Може і вгадав. А ти звідки?

— З оцього там горбка. Зі Снятина.

— Ходиш там до школи?

— До першої А!

— Ага, то ти гімназист!

— Розуміється!

— А що ти таке робиш?

— Та совги направляю, бо то ще татові, старі, а нових не хотять купити.

— А чому ти не купиш?

— Бо грошей нема! У мамці гроші під ключем і їм можна лиш дещо з харчів стягнути, але й це тепер вже легко не йде, бо мама замикають і комору... І такий мій клопіт!

Ангеликові стало ніяково.

— А де ж твої книжки? запитав школяря.

— Сховав у Микулинцях під човном-каяком директора Будза.

— І не вкраде хто?

— Ні. А зрештою нехай краде. Кожній книжці я в шевця Сварчевського попереколював шилом хребти й пізнаю їх у кожного, кому тільки злодій продав би.

Підняв совгу й знов почав щось коло неї майструвати. Помагав собі при тім пальцями, то зубами, а воркотів, мов голодне вовчєня.

Ангеликові стало його жаль і він сказав:

— А ти попроси мамцю, то вони самі тобі совги куплять.

— Шкода заходу! Кажуть що це зроблять, але аж на зимові ферії, якщо принесу добре свідоцтво.

— А принесеш?

— Приніс би, але як би в тій гімназії не було таких острих професорів!

Махнув рукою, насунув совгу на черевик, прикріпив її ремінцем, та став завертати Прутом у сторону Снятина.

— Бувай здоров! — крикнув йому ще на прощання. — А про мою біду розкажи всім! Чуєш?

— Чую. Але скажи бодай як ти властиво називаєшся?

— Роман Зава.....

Решти слів ангелик не дочув. Студентик відвернув якраз голову, а вітер пірвав кінцеві склади та поніс їх на Будилів.

* * *

Стояти ангеликові над Прутом не було вже чого. Мимохіть глянув на небо. Золоте сонце підносилося в доброго Бога вже щораз вище і зближалося до полудня.

— Піду в село, — подумав ангелик і вийшов на беріг. — Діти, здається, ще тепер у школі. Тамтой Роман, це мабуть вийняток.

Перейшов громадську толоку і став зближатися до потічка Цюркача. Нагло глянув перед себе й на його обличчі відбилася невимовна радість.

Перед собою побачив рідне село в цілій його зимовій красоті. Дахи хат прикриті білими шапками, стрункі дерева під ніжними ленточками білого снігу. В оцих ленточках відбивалося сонце й грало красками веселки. Між деревами стріляла вгору вежа сільської церковці. Згори яром і його берегами сходили в долину хлопці й дівчата. Верталися саме домів зі школи. Ішли

то гуртком, то одинцем. Гуторили, сміялися, співали, а деякі приставали й обкидували себе снігом.

Захоплений цією картиною, пристав ангелик над потічком і довго, довго водив очима по цілім горбку. Думками тимчасом летів у минувшину. Він же тут жив колись, у Будилові!...

Той сам яр, що колись, і та сама дорога. Тільки хати інші і церковця не та сама, що в ній колись молився.

Мовчки перейшов потічок і почав спинатися дорогою на гору. За цей час діти старших річників вже перейшли й поховалися по своїх хатах, а менші з першого й другого річника зайшли до школи на пополудневу науку й дорога знов

майже опустіла. Денеде тільки вийшла з хати якась жінка з ведрами по воду, та берегом яру бігла стежкою до джерела.

(Далі буде)

По чім пізнати свідому українську дитину?

По тім, що передплачує і читає свою газетку «СВІТ ДИТИНИ»!

Вечірня молитва.

Ой, встань, дитино,
Встань, вже не спи...
А до молитви
Ручки зложи,

І перед блеском
Зірок дрібних,
Молись до Бога,
До Всіх Святих...

Молись за квіти
Родимих піль,
За ту сирітку,
Що терпить біль,

Молись за щастя
Для рідних стріх,
— Отче наш, хліба
Дай для нас всіх...

А до Марії:
Мольби пішли,
— Всім, що сумують —
Радість зішли...

Молись за Нарід,
За Рідний Край...
— Вкраїні, Боже,
Волю подай...

Іванка Трешневська.

Картини зі »Світикового Альбому«.

Сестричка й братчик з-за Океану.

Приятелька приятельці,
Всі це знаємо — нерівна,
Та дай Бог таких нам більше,
Як Тетяна Чучманівна.

Хоч живе за Океаном,
Сім літ »СВІТИК« наш читала,
На його науках щирих
Виростала, процвітала.

А тепер вона старшенька
Вчиться вже в високій школі,
Побажала нам щиренько
Многих літ і щастя й долі.

Попрощалась з любим другом.
Що ним був їй »Світ Дитини«,
Що з ним сім літ говорила,
Що години, що хвилини.

Й замість себе — свіжий
»Світикові« поручила: [»доріст«
На адресу свого брата
»Світик« слати попросила.

І тепер вже братчик Льонгин
Передплату посилає —
»Світика« й його громаду
Щирим усміхом витає.

Це юнак дванацятьлітній,
Перший учень в своїй школі,
Першорядний декляматор,
Майстер в танцюристів колі.

І свідомий українець,
Про свій нарід добре знає,
Він про славу України
І чужинців навчає.

І так серед клопотів різних,
»Світик« має й чим радіти:
Бо про нього і за морем
Тямлять українські діти.

(Ю)

Колобок.

(Казочка)

Там під лісом біля граба
Жили в хатці дід і баба,
Аж притисла їх біда,
Так, що вже їм нікуда, —
Кришки хліба в них нема.

Каже баба: „Біда, діду!
Нема хліба до обіду!“
Аж почулався дідок:
„Ти спекла б хоч колобок,*)
Хай було би хоч що то!“

Каже баба: „І те годі!
Видно в бодні дно на споді,
Видно геть усе таки,
Вже немає там муки —
Навіть і на колобок!“

Каже дід: „Ще не пропаду,
Ще ми й тут найдемо раду —
Ти багато не думай,
В засіках повимітай —
Та й буде на колобок.“

Каже баба: „Добре, діду!“
Місить тісто із посліду,
В тісто бе одно яйце,
Хай буде бодай хоч це, —
Як на хліб муки нема!

Спекла баба колобочок,
Гарний, що вже їли б очі,
Та гаряче ще воно,
Тож кладе це на вікно —
Хай пристигне трохи там.

Колобок той ще не вистиг,
Скиць з віконця! Вже на приспі,
Далі з приспи до воріт
Та й дорогою у світ —
Покотився колобок!...

Кіць-кіць-кіць наш колобочок.
Чи долинка, чи горбочок,
У широкий білий світ,
Аж тут зайчик на зустріч:
„Я, колобку, зїм тебе!“

„Ти не їдж мене, зайчику,
Ой, не їдж, побігайчику!“
— Проситься так колобок —
„Заспіваю пісеньок
Гарних я за це тобі!“

І говорить той зайчик,
Сіренький побігайчик:
„Ану, брате, заспівай!“
Колобочкові в те грай!
Став, співає так йому:

„Я по засіках метений,
Я на яєчках спечений,
Я, знай, від баби утік,
Я також від діда втік,
То й від тебе утечу!“

Відспівав так колобочок,
Перескочив вмить горбочок
Та й долиною побіг
Аж до вовчикових ніг —
І той каже: „Тебе зїм!“

*) Колобок — маленьке корженя, хлібня.

Проситься наш колобочок:
 „Не їдж, вовче, — співаночок
 Заспіваю я тобі!“
 „Заспівай мені хоч дві!“
 Каже вовк — а той співа:

„Я по засіках метений,
 Я на яечках спечений,
 Я, знай, від баби утік,
 Я також від діда втік,
 То й від тебе утечу!“

Заспівав, втіка що сила,
 Аж під ноги впав Бурмила,
 Каже й ведмідь: „Тебе зім!“
 „Ти не їдж мене зовсім,
 Заспіваю пісеньок“.

Змилосердився Бурмило,
 Пісень слухати все мило, —
 І говорить: „Ну, нехай,
 Як умієш, то співай!“
 Знов співає колобок:

„Я по засіках метений,
 Я на яечках спечений,
 Я, знай, від баби утік,
 Я також від діда втік,
 То й від тебе утечу!“

Відспівав це колобочок,
 Скіць, забіг уже в гайочок,
 Аж лисичка там біжить:
 „Колобочку, тебе вмить,
 Я собі смачненько зім!“

„Ти не їдж мене, лисичко,
 Ти не їдж мене, сестричко!“
 — Проситься знов колобок —
 „Заспіваю пісеньок!“
 „Згода!“ Колобок співа:

„Я по засіках метений,
 Я на яечках спечений,
 Я, знай, від баби утік,
 Я також від діда втік,
 То й від тебе утечу!“

„Гарна пісонька, признаю,
 Та я щось недочуваю,
 Сядь тут ближче, на язик!...“
 Колобок угору смик,
 На язик сів і співа:

„Я по засіках метений,
 Я на яечках спечений...“
 Тут його лисичка: гам!
 „Йди, в череві співай там!“
 Та й згамала колобок.

Я. Вільшенко

Федьо.

Федьо — то хлопець бувалий, бо у світі широкім бував, десь аж у Німеччині. Різні дива там видав. Він бачив навіть кораблі, що плавали по морю. Не сам Федьо там був, але з родичами, які в чужому краю шукали заробітку. Заробили вони трохи грошей тай у рідне село вернулися. За зароблені гроші купили собі трохи землі і поставили нову хатину.

Але вернімся до Федя. Федьо хоч ледви десятий рік має, а так багато вже світа зіздив і багато бачив, що має що розказувати. Як, бувало, зачне розказувати про всякі дива, про

німців — то хай і Марків Калістрат, — що то на „пруса“ ходив війною ще в 1866 р. — сховається в козячий ріг...

Федьо то навіть і по німецьки знає. Все назве по німецьки про що тільки його поспитати. А які штуки знає показувати і спортові, і магічні, а який він відважний — го! го!

Коли раз недобрі хлопці (а було їх з десятків) на нього кидали грудьми, — то Федьо всіх прогнав, як мітлою замів. Від того часу, то мало коли нечемні хлопці на нього кидали, хіба тільки здалека кликали до нього:

— Німець, німець-перекінець!

Першим хлопцем, що наблизився до Федя і з ним завів балачку й забаву, а відтак і науку, був Степанко. Степанко був дуже цікавий хлопець. В школі вчився добре і страх, як дуже любив слухати різних оповідань.

Федьо показував Степанкові всякі забавки, образки, тощо. При образку, на яким було намальоване море, Федьо згадував про морську глибіню.

— Чи буде море таке заглибшки, як хата? — питає його Степанко

— Глибше!

— То може таке, що ясень у нім сховався би?

— Таких, як наш ясень, — пояснює Федьо — то треба пять на купу і то хто зна, чи дістав би морського дна. (А моря то бувають і на 9 кілометрів глибокі!).

— А ти, Федю, чи бачив море?

— Не то що бачив, але я в морі навіть купався!

— І не боявся? — питає його Степанко з подивом — тож на такій глибині можна легко втопитися.

— Я купався при березі. А по купелі то тіло так від соли свербіло, що ну!

— Від якої соли? — питає здивований Степан.

— Від тої, що є в морській воді! Морська вода солоня.

— А хто посолив стільки води?

— Вода дійшла до соляного ґрунту і стала солоня — пояснює Федьо, як знає.

— А, так! А риби морські ти бачив, чи вони великі?

— Є такі, як чоловік — а навіть такі, як чотири воли разом.

— О, хо, хо! То варта бачити! — каже Степанко. — А чи ще більше чудного ти видів у тих Прусах?

— То, що я бачив, то може й за місяць всього не розказав би! — хвалився Федьо.

— Але мені, Федю, ти все розкажеш, правда? Я тобі теж щось буду розказувати — просив і обіцював Степанко.

А Федьо:

— Певно, що розкажу, бо ти мене не прозиваєш, ні не кидаєш грудми — обіцює Федьо Степанкові.

— А чи в німців хлопці кидаються грудми?

— Та де, там діти дуже чемні. Німецькі діти то лиш узимі снігом кидаються і то не на вулиці — оповідає Федьо. — Там усі ходять по міськи, так що неможна відрізнити селянської чи робітничої дитини від якоїсь богацької дитини. Німці вбирають свою народню ношу лише на велике народне свято, а зрештою то на селі й у місті ходять по міськи.

— І на селі? — питає Степанко здивовано.

— Так, на селі! А хлопці — говорить дальше Федьо — то не тільки, що не кидаються камінням і грудми, але також і не прозивають один другого.

— А ти, Федю, ходив там до школи? — питає Степанко.

— Ні! — я ходив з родичами в поле на роботу, а потім ми працювали в фабриці паперу. Там про шкільну науку годі було думати. Однак я щось кілька німецьких букв навчився.

— Ану, напиши, Федю, хоч одну німецьку букву!

Федьо написав крейдою на дошці німецьке „а“.

— А наше а таке! — сказав Степанко, пишучи поруч українське а.

— Трохи подібні ті оба „а“ до себе — завважив Федьо, тільки у німецькім „а“ — то палочка стоїть трохи дальше. Ану, спробую наше „а“ написати!

І Федьо написав а.

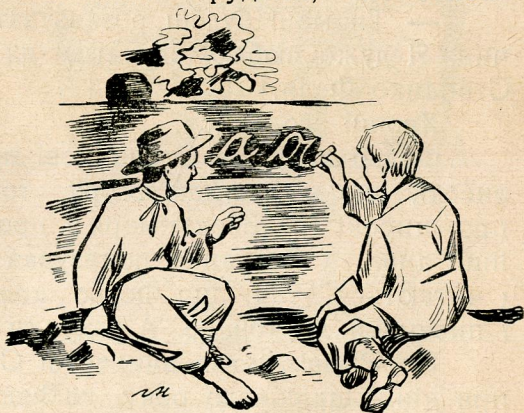
А Степанко до нього:

— Ти, Федю, міг би скоро навчитися писати й читати по українськи, коби тобі хто показав усі букви. А чи ти хотів би ходити до школи?

— Певно! — відповів Федьо — однак я вже до „штуби“*) завеликий. Діти називали б мене в клясі „татом“...

— А ти, Степанку, до котрої ходиш кляси?

— Вже два місяці до другої. А тебе, Федю, то й тепер пан учитель прийняли б до першої кляси! Ходи зі мною, запишешся — заохочує Степан Федя.

*) »Штубою« — називали давніше в нас першу клясу.

— Кажу тобі, що встид мені йти до першої кляси!

— То вчися дома. Я трохи тобі покажу, а трохи твої родичі і ти на другий рік впишешся відразу до другої кляси. Чи добре? — питає Степан Федя.

— Хіба що тільки ти мені деколи, Степане, букви покажеш, бо мої родичі не знають ні писати, ні читати — каже Федьо.

— То я тобі покажу всі букви і рахунки — тільки вчися, а будеш знати, як то приємно, коли вмієш сам собі прочитати з книжки або з газети — захвалює Степанко знання читання Федеві.

— Добре! добре! Степанку, я тобі за це шаблю і трубу подарую — обіцяє Федьо.

— Ти мені будеш розказувати про все, що ти в світі бачив. Я дуже люблю слухати, як то в світі буває — просить Степанко Федя.

Хлопці згодилися.

Федьо оповідав Степанкові про великі міста, де доми такі високі, що як глянеш вгору, то аж капелюх злітає з голови; про широкі і глибокі моря; про залізниці, авто, літаки і про інші дива, а Степанко показував Федьові букви, як пишуться і читаються, так, що Федьо коло Різдвяних Свят уже читав і писане й друковане. А рахунки — то Федьо ще борше піймав.

По Різдві Федьо вчився зі Степанком уже другу клясу, а при кінці шкільного року, то Федьо, на превелику радість свою і Степанкову, здав до третьої кляси.

Всі в селі казали про Федя:

— То раз мудрий хлопець! І до школи не ходив, а дві кляси переробив за короткий час.

А в третій клясі, то Федьо і Степанко були найпильнішими учениками. Також інші хлопці поправилися в науці, беручи собі з них примір.

Степан Король.

Всі добрі.

Посилала мамця Ромка:
— Купи сірники,
Та уважай, чи в усіх є
Добрі головки!

Сірники купив наш Ромко,
Йде додому вмить
І йдучи, один за другим,
Сірники палить.

На порозі вже останній
Сірник черкнув він
Й каже: — Мамцю, усі добрі,
Злий був лиш один.

Вуйко Тонцьо.

Вино в криниці.

(Святвечірня повістка).

У достатній білій хаті
Жив багатий чоловік,
Мав три доні, та лиш дві з них
Малий добрий, щасний вік.

А та третя — то сирітка
Нешаслива була,
Мачоха її вживала
До мітли, до помела.

Де найважча праця була,
Там сирітку вона шле,
Свої доні присипляє,
Сироту надвір жене.

Й звикли так нещасні доні,
Щоб нічого не робить,
А сирітці дня ні ночі,
Вже й не має сил ходити.

Надійшов один Свят - Вечір,
Завірюха на дворі,
Каже мачоха: — Гей, доні,
Вже води нема в відрі!

— Я не піду! — каже Настя —
Хай Марія принесе!
— Я боюся! — каже Марта...
Сирота по воду йде.

Взяла із кута коновку,
І як була, так пішла,
Спогадала рідну неньку —
І з очей паде сльоза.

Стала вже біля криниці
І зідхнула до зірок:
— Зірочки мої, погляньте
На долю сиріток!

— Гляньте і змилосердіться
Тай Ісусові скажіть,
І мою гіреньку долю
До стіпок Йому зложіть...

Так зідхнула й нахилилась
І водиці набира.
Враз почула, мов діткнулась
Її пліч чиясь рука.

Оглядається — й нікого
Не побачила довкруг,
Та на ній узявся звідкись
Теплий і новий кожух,

Тепла хуста на головці,
А на ніжках чобітки, —
Боже, хто вчинив це чудо,
Прихиливсь до сироти?

І з коновкою водиці
Входить в хату сирота,
Настя й Марта зацімліли,
Стала й мати мов німа.

— Де ж ти це, небого, взяла?
Певно вкрала той кожух?
— Ні, то Бог змилосердився,
Був при мені добрий Дух.

Але мачоха регоче:
— Розкажи таким, як ти!
І з коновки начирає
Свіжої в горня води.

Хоче пити — й з дива стала:
— Що це? Чари тут, чи що?
Може й справді Бог — як кажеш...
Не вода це — а вино!

Стали й доні набирати —
Й батько в скляночку налив:
— Так, то Бог мою дитину
В Вечір цей благословив!

— Вже її мені не кривдьте,
Бо це бідна сирота!...
Стали каятися доні,
Стала мачоха сумна.

Й від тоді уже сирітку
Полюбили щиро всі,
Бо Опікуном Могутнім
Став їй Той, що нагорі...

Юра Шкрумеляк.

ПОДУМАЙТЕ ТА ПОМІРКУЙТЕ !

Хто дістане нагороду за найкращу відповідь ?

Уважайте, любі читачки й читачі ! Одна добродійка, українська громадянка в Америці, п. М. Г. в Філядельфії, прислала нам 2 доларя і призначила їх на таку ціль :

Добродійка М. Г. завдає передплатникам і передплатниці «Світа Дитини» такі три питання :

- 1) Про що найбільше думає українська дитина в теперішній час ?
- 2) Чому українські діти не мають у кожному селі і в місті своєї дитячої бібліотеки — випозичальні ?
- 3) Чи треба вчитися, чи ні, — а коли треба, то чому ?

Котра передплатниця «Світа Дитини» пришле на ці питання найліпшу відповідь, дістане нагороду 1 доларя. Котрий передплатник пришле найліпшу відповідь, дістане також 1 доларя. Так котрась одна передплатниця і котрийсь один передплатник дістануть по доларові.

Відповіді повинні бути по змозі короткі й ясні, а мають їх писати передплатниці й передплатники самі і власноручно.

Відповіді треба вислати до Редакції найдалі 15. березня 1937. (найліпше разом з відгадками з чч. 1, 2 і 3, щоб не мати зайвих видатків на поштову оплату).

Котрі відповіді найліпші і хто має дістати нагороду, вирішить Редакція. Нагороджені відповіді видрукуємо в газетці ч. 4 (за квітень 1937) і там також проголошимо, хто є автором тих відповідей, цебто хто дістає нагороду. Нагороду — по 1 доларові — вишлемо найдалі 25. березня 1937.

Отже думайте й міркуйте та висилайте відповіді ! Бажаємо успіху !

РЕДАКЦІЯ «СВІТА ДИТИНИ».

ПИШІТЬ до «СВІТИКА», що на Вашу думку у ньому найцікавіше і про що ще хотіли б Ви читати, — чого давати менше а чого більше. Звертайтеся також з усякими питаннями й радьтеся «Світиком» у всьому, — пишіть про свої радощі й клопоти, а він Вас розважить, порадить і потішить.

Забута панчішка

Одного разу було так: Уже діти сидять у школі, в лавках, вже помолилися і відбули з панею ранішню руханку — вже добули зшитки і почали щось там писати. — Аж тут відчиняються двері і Настуня всувається до класу. Вдягнена у плащ, у зимову хустку і чоботи, ледви лізе, якась така смішна, широка мов той вулий, і нерухлива.

Глянули діти, хто то йде, тай усі у сміх. Так їм було смішно, що хоч то так уже пізно, суне собі Настуня так поволі і нічим не журиться.

Викотилася Настуня на середину класу і стала: не знає, що їй робити. Бачить, що дуже спізнилася, діти сміються з неї. Ні додому вертатися, ні в лавку сідати, — соромно, що так пізно прийшла, якимось не сміє. Глянула на паню, а пані гнівні, нахмурені. — Ой, зле! — подумала — що тут робити?

— Будьте тихо! — упінула пані класу. А як вони перестали сміятися, запитала Настуню:

— Чогож ти, Настунько, так спізнилася? Та ще так собі поволі лізеш, як рак з дріжджам. Чи ти не бачиш, що вже пізно?

— Прошу пані, я не могла чобота взути.

— А щож це, нові чоботи, чи що? Чому не могла взутися? А вчора в яких ти була, що прийшла на час?

— Та в тих самих, то старі. Я вже давно в них ходжу.

— Ну, а щож то сталося? Чому якраз нині ти не могла взутися? Чи вони намокли, чи намерзли, чи вже малі? Говори живо!

— Ані не намокли, ані не намерзли, тільки ніяк не можна було взутися. І тато мені помагали і мама. І ми всі так тягнули, що аж повпрівали й аж вуха від чобітка повідривали, а таки нога не влізлася.

— А якжеж то сталося, що ти таки взулася і прийшла? А от, ти прийшла до школи взута!

— Та то тато встромили руку в чобіт і добули з носика скручену панчішку.

— А звідкиж у носику панчішка взялася?

— Я її там учора ввечері встромила, щоб рано не глядіти, бо все мені десь панчішки діваються. Що ранку, поки піду до школи, добре нашукаюся. А нині рано мені мама дали чисті панчішки та й я про тамту в носику забула.

Довго ще сміялися діти з Настуниної пригоди, а часом питали її: „Настуню, де панчішка?“

Галя

Не знає, чи болить...

— Прошу пані, я вчора не був у школі, бо мене болів зуб.

— А сьогодні вже не болить?

— Не знаю, бо лікар вирвав і взяв мій зуб собі.

На Новий Рік

Любим дітям з Новим Роком
Щастя хай пливе потоком...
Усміх — радість і любов
Хай між вас прибуде знов...

В школі щоб ішло все гладко,
Без усякого „припадку“,
Замість скарг — самі похвали
Вчителі щоб вам казали...

Будьте сильні, здоровенькі, —
Не гнівіть своєї неньки, —
На потіху виростайте,
А часом — мене згадайте...

Іванка Трешневська.

Треба мати більші очі!

— Мамо, я вже вмію читати великі букви!

— А малі?

— Малі ще ні, бо до малих треба мати більші очі.

Також рахунки.

Учитель: Петрусь, скільки є 2 менше 2?

Петрусь: Не знаю.

Учитель: Ну, подумай! Ти мав у кишені 2 гузики і загубив їх.
То що є в кишені?

Петрусь: Певно є діра.

Остання коляда в Калинівці.

(Воєнний спогад)

Мати з Олею кінчали прикрашувати ялинку. Ціле деревце обвішали вже всяким солодким і золотими волосками та й прикріпили свічки в ліхтариках.

— А тепер іще дарунки під ялинку і готово! — сказала Оля.

— Візьми, Олюсю, пакуночки з шафи й поукладай під деревцем.

Оля відчинила шафу й здивувалася. Там замість чотирьох клуночків було п'ять. Цікаво стала прочитувати „адреси“ на папочках. „Олюся“, „Юрко“, „Дмитрусь“, „Марійка“ — як щороку, — а п'ятий пакуночок, трошки більший від інших, мав на собі таку адресу: „Вуйко Левко знад Дніпра“.

— Що то за вуйко, матусю? — запитала цікаво Оля.

— То татків товариш з війни — сказала мати. — Нині буде в нас гостем. Зустрілися обидва випадково по сімнадцяти роках розлуки, а що вуйко без родини, самотний і вбогий, то ми запросили його на Святий Вечір до нас на вечерю.

Про цю вістку довідалися зараз від Олі братчики й сестричка і всі нетерпеливо ожидали „вуйка знад Дніпра“. Небаром він прийшов і привітався з усіма дуже щиро. Дітям він зараз припав до вподоби. Високий, гарний на вид, з довгим козацьким вусом, усміхнений, дуже лагідні очі, трошки сумовиті наче пригаслі від журби. Почав розмовляти з дітьми, мов їх старий знайомий, а говорив так гарно й цікаво, що діти не відступали від вуйка.

Мати попросила до вечері й розмова на хвилину увірвалася. По вечері заколядували і мати роздала дарунки. Коли вручила вуйкові пакуночок і він прочитав напис, дві великі сльози блисли йому в очах і скотилися по зворушеному обличчі. Всі були дуже зворушені, а Оля втерла й собі сльози на очах.

— Сердечна вам дяка! — сказав вуйко Левко по довгій хвилині мовчанки. — Не дивуйтеся, що так зворушила мене до сліз ваша щира гостинність. Дивлячись на цю ялинку й на цей дарунок та на ці чемні діти, я пригадав собі свою молодість

і свої дитячі роки... І своє останнє Різдво в батьківській рідній хаті, у Калинівці — недалеко Винниці, — свою останню коляду.

Розкажіть нам, вуйку, розкажіть про свій смуток! — сказала старшенька Оля. — А може вам легче на душі буде.

— Прикро буде вуйкові, про це оповідати — озвався батько. — Може краще я вам розкажу, бо я був свідком тієї останньої коляди в Калинівці. Послухайте. Було це якраз на Святий Вечір тому сімнадцять літ. Тоді воювали ми з москалями, що сунули ордою на Україну і вже захопили Київ. Я був тоді при Січових Стрільцях. Крок за кроком обороняли ми рідну землю, та мусіли відступати перед страшною навалюю. І в день Святого Вечора спинилися ми під селом Калинівкою. Сталося це так нагло, що люди в Калинівці навіть не знали, яка небезпека їм грозить. Споживали по хатах святу вечерю і голос колядок лу-

нав селом і доносився аж до наших застав за селом.

Пізно вечером москалі-більшевики пішли наступом і ми мусіли відступити далі. І вже була наша частина в селі, а калинівські хлопці ще колядували під одною хатою. Раптом узяли нас москалі з двох боків і ми мусіли поспішно

відступати, щоб не потрапити в полон. Бо москалів були тисячі, а нас було горстка. В селі заметушилося, закрутилося й між нашим військом опинилися калинівські колядники, хлопці від десяти до чотирнадцять літ.

— Утікайте, хлопці, додому! — кликнув наш сотник. І хлопці повтікали. Та не всі. Один таки залишився з нами й каже: „Я не вернуся додому, доки Калинівки не звільнимо з московських рук! Дайте мені кріса, я вмю стріляти!“

Якраз упав один наш стрілець, я положив раненого на віз, а його кріса дав тому хлопцеві. І він почав добре прицілювати. На моїх очах звалив він двох москалів з ніг на білий сніг. Ми всі дивувалися відвазі того хлопчини. Він відступив з нами з села і вже на другий день зачислили ми його до нашої сотні.

Скінчилася війна, для нас нещасливо. Одні погинули, інші ще довго потім терпіли по таборах, і той хлопчина був з нами в таборі. І з годом усі ми галичани поверталися до своїх хат, а наші брати знад Дніпра розбрилися по світу. І того хлопця не бачив я вже від того часу й не думав про нього. Аж учора

стрінувся я з ним. Виріс змужнів і навіть постарівся з горя та лиха. І я не був би його пізнав, але він мене пізнав і закликав по імені. Я зрадив і запросив його в гості. Оце той колишній хлопчина, діти, це вуйко Левко Левченко...

Батько скінчив розповідати і знов настала хвилина мовчанки. Всі дивилися на вуйка Левка. А він важко зідхнув і промовив:

— Так було... І від тоді блукаю я по світі й ледви на прожиток заробляю. А з України від своїх знайомих тільки раз вістку дістав. О, сумну вістку. Москалі спалили тоді наше село, а мого батька вбили. Мати і сестри пропали й ніхто не зна, де вони. Калинівки немає. Нині там пустиня. Тихо, глухо, та вірю, що ще буде Калинівка, бо ще буде вільна Україна. І тоді я повернуся і може заколядую...

До глибини серця зворушили дітей вуйкові слова й він став їм ще миліший. Окружили його й заколядували, аж на вуйкових устах показалася усмішка. Усмішка надії...

(Ю. Ш.)

Что гора-лиха
не чужа? Что заб-
жди дума-мужке!

Что в людей по-
мае? Что себе в-
З-мае!

Кому з добром Новий Рік?
Что працює цілий рік!

Що

Мудра-Задорка.

Кому добро прийде в-
Что все пильний до науки!

В кого розум процві-
тає? Что мудрі
читає!

Кому рік буде добрень-
кий? Что смухає
и ку!

До зими!

Сніжок паде, сніжок паде...
Зима іде, до нас іде...
Метелики дрібні — малі
Вихор жене...

Збілів вже гай, примерз ручай...
Сніговим пухом вкрився плай,
Морозів злих, завій сніжних,
Зимо, не дай!!!

Іванка Трешневська.

ІЗ ПРИГОД ГНАТКА ЦВЯШКА.

Як Гнатко Цвяшок ішов з Вертепом.

У селі Перебийноги
Зібрався хлопців гурток
Тай пішли в село з Вертепом:
Був там Ірод, був жидок,

Ангел був і «тріє царі»,
(Павлик, Славко й Славків брат)
І були три пастушки,
А між ними Цвяшок Гнат.

Пішли так хата від хати
Й почали колядувати,
З жида кпили, Ірода нібито били,
Від ранку до ночі ходили.

Цвяшок Гнат був скарбником,
Збирав у скарбонку гроші,
Бо люди щиро давали,
Хто що міг, за коляди хороші.

А як уже звечоріло,
Всіх додому закортіло,
Були голодні, стали поспішати,
Городами й садами гнати.

В саді Іванъ Плішки,
Де є грушки й орішки,
Був собака дуже злий,
Він як скочив до дітей —

Як почав уїдати,
Гавкати, гаркати, за штани хапати,
То так усіх налякав,
Що Гнатко як довгий впав, —

І скарбонка покотилась,
Була з глини, то розбилась —
І розсипались гроші
За колядки хороші!

— Гей, рятуйте, спасайте,
В снігу грошей шукайте,
Бо то гроші й не мої, —
Чи дрібні, чи цілкові,

— Ми всі в скарбонку зложили
Й на добру ціль призначили,
Завтра переказ мали писати
І до Львова післати.

Та що котрий збирати хоче,
То пес ще гірше воркоче,
Славкові свиту роздер,
Гнатка до плота припер.

І подумав собі наш Гнатко:
— Це нам не вчинив ніхто,
Хіба Ірод, що десь певно в пеклі
Лихий на нас, ворог запеклий!

— Бо ми його споминаємо,
І бемо і лаємо,
Що Христа хотів погубити
І дітей до двох літ казав побити.

— Та Ісус сильніший від Ірода!
Йсусику, дивись, яка пригода,
Свого ангела зішли,
Злого Бровка віджени...

Так подумав Гнатко і сталось диво,
 Бо хоч не ангел злинув, але живо
 Господар Плішка вибіг з хати,
 Прогнав Бровка, поміг гроші шукати.

— Заколядуйте ще в мене,
 То я вам двацять додам...
 Вертеп відіграли — й додав
 І за ворота виправив їх сам.

А Гнатко каже: — Знов підемо
 З Вертепом на другий рік,
 Але за рік уже мудріший
 Буде чоловік...

Не будемо без пам'яті вганяти,
 Чужих плотів ломати, псів чіпати,
 А вийдемо на просту путь,
 Куди всі люди йдуть,

— Щоб не було ніякої пригоди,
 І щоб Ірод не мав до помсти на-
 Та щоб люди не сміялись, [годи,
 Що ми Бровка налякались...

Ю. Шкрумеляк.

Познаходили й почислили,
 А що до п'ятки двацять бракувало,
 То каже Плішка:
 — Того буде мало!

Як ростуть звір'ята.

Більшість звірят росте багато скоріше, як людина. Тільки слон розвивається майже таксамо довго, як людина, між 20 і 24 роком він уже зовсім дорослий. Різним породам малп треба 8 до 12 років, щоб вирости зовсім. Ведмідь доростає вповні в 8 році, а жирафа в 7 році. Кінь є в повній силі, коли скінчить 3 роки, а рогата худоба, коли скінчить 2 роки, Скоро ростуть безроги. Вони доростають за 10 до 8 місяців. Щур росте 6 місяців, а миші 3 до 4 місяці. З цього бачимо, що більші звір'ята ростуть поволіше, а менші скоріше.

Нема диму.

Занедужав братчик Славчик,
 Вже лежить три дні:
 Каже ненечка: — Наш Славчик
 Бідний весь в огні!

А на те сестричка Нуся:
 — Мамусю, дарма!
 Не лежить в вогні наш Славчик,
 Бо й диму нема!

Вуйко Гонцьо.

ЗАСІБНІШІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ повинні жертвувати та-
 кож передплату (річну
 або піврічну) для вбогих ровесників, знайомих або незнайомих. Не-
 знайомого ровесника винайде сама Редакція і оголосить ім'я жертводавця
 й ровесника в газетці. Присилаючи таку передплату, треба зазначити,
 чи винайти ровесника, чи ровесницю. Приємно буде вичити в «Світику»,
 як називається обдарований ровесник або ровесниця і яка їх адреса.
 Це найблагородніша приємність!

Зорі на ялинці.

(Різдвяна легенда).

Був вечір ясний, зоряний,
Світив місяць з небес;
У відпочинку, в тихім сні,
Дрімав мир Божий весь.

Та серед нічної тиші
З гори блеск засіяв:
То ангел Божий із небес
До пастушків злітав.
Він ніс велику Новину
І радість возвістив:
Христос родився в тую ніч —
Вид людський він приймив.

І каже Ангел пастушкам:
— Скоріш в яскиню йдіть,
Хто має що найкращее,
Христу в дарі несіть!
І стали всі дари нести
До Господа Христа:
І люди й звірі й птахи всі,
Й рослиночка мала.
В яскині був Христос Господь,
Туди дари несли,
А над яскинею якраз
Три дерева росли:

Розкішна пальма й з нею враз
Оливка запашна,
А трохи подальше від них
Ялиночка струнка.

Пальма в дарунок Господу
Свій овоч потрясла
І щирий, хоч скромненький дар,
Ісусові дала...

Оливка мовила Христу:
— Як будеш, Боже, Ти
Сипучими пустинями
У південь, в спеку йти, —
Я листячком пісковий шлях
Тобі цілий встелю, —
З віток напну Тобі шатро —
Від сонця схороню...

А бідная ялиночка
Стояла мовчазна:
Ісусові принести в дар
Не мала що вона.
І плакала ялиночка,
Аж зіронька одна,
З небес на неї глянула,
Й сказала так вона:
— Ялиночко, ялиночко!
Ялиночко буйна!
Всі раді скрізь, веселії,
А ти одна сумна?

Ялиночка відмовила:
— Веселій як-же бути?
Коли усі до Господа
З дарунками ідуть.

Мені ж одній приходиться
На світі загинати:
Нема чого Ісусові
В даруночок подати...

І змилювалась зіронька,
Що в деревця біда,
Ялиночці поміч гарную
Придумала вона...

Порадилася зіронька
В товаришок своїх;
Потішити ялиночку
Вона прохала всіх.

І вмиг попадали з небес
На деревце зірки
І в тисячі огнів ярких
Заблисли галузки.

І від ялинки блеск ясний
Довкола розігрався,
Побачив це малий Ісус,
Зрадів і засміявся!

І з тої пори, дітоньки,
Є звичай у людей,
Вбирати в Різдво ялиночку
Для вас, малих дітей!

Сергій Даушков.

В ЩО БУДЕМО БАВИТИСЯ.

Голубка літає.

Учасники забави сідають довкола стола й кладуть руки на стіл. Вибраний за провідника кличе: »Голубка літає!« Тоді всі учасники підносять руки вгору і по хвилині знов кладуть руки на стіл. Так може кликати: »Горобчик літає«, »Сокіл літає!« і т. д. Але коли закличе на приклад »Риба літає!«, то ніхто не сміє підносити рук, бо риба не літає. Тільки як назве якого птаха, тоді підносити руки. А хто забудеться й піднесе руки тоді, коли провідник назвав щось таке, що не літає, той дає застав (»фант«).

Коли назбиралося досить заставів, тоді »викуповують«, а як, це вже відомо. Можуть бавитися хлопці й дівчата, навіть із дорослими людьми. Забава дуже мила й весела.

Зима казочку малює...

Яснесенькими фарбами,
Білесенькими ручками,
Зима казочку малює,
Нишком - тишком за вікнами...

Шиби стріють в барвні квіти,
В пишне листя, самоцвіти...
У метелики крилаті,
Що знімаються летіти...

І срібними ниточками,
Золотими зірочками,
Зима казочку гаптує,
Нишком - тишком — за вікнами...

Іванка Трешневська.

Чому вчора не плакав?...

— Чого ти плачеш, Івасю? — То чому ж ти вчора не плакав?
— Бо я вчора вдарився в коліно. — Бо я вчора забув.

ПОКАЖИ ЦЕ ЧИСЛО »СВІТИКА« товаришеві або товаришці й заохоти їх, щоб і собі передплачували газетку. Річна передплата тільки 4 злоті.

ПОХВАЛА

Чистилин

*Это чистить моралью
чистоты своего зуба,
Твой завжди здоровий,
Твій завжди здоровий.*

*Это про свой зуби
Нікому не дає,
Тому гірко жити,
Бо так страждає!*

ЯК ХОЧЕШ ГАРНЕНЬКО
І ДОБРЕ ВИГЛЯДАТИ,
ТО МУСИШ ПРО СВОЄ
ЗДОРОВ'ЯЧКО ДБАТИ!

*Это завжди чистенький,
Это мне твоя рада,
Твой завжди найкращий,
В дитині грошаді.*

ДОГАНА

Брудники

*Это води боїться,
Это милові зводять,
Твой часто зводять,
Через бруд і порок.*

Найкращим дарунком, на Ялинку для кожної української дитини буде:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для ДІТЕЙ“

видання „Світа Дитини“

Ціна всіх 4 томиків: 2'40 зл. (з пересилкою 2'70 зл.)

Як називається?...

- Як називається твій маленький братчик?
- Не знаю, бо він ще не говорить...

ПОЕТИЧНІ СЛРОБИ „СВІТИКОВИХ“ ЧИТАЧІВ

Зимова забава.

Позволь мені, мамо
Часу на годину,
Най я зїду саночками
Згори надолину.

Згори надолину
Саночками гнала,
Тай зіхали санки у рів,
А я в сніг упала.

Аж тут чую голос мами:
— Йди, доню, до хати,
Досить з тебе возитися,
Час книжку читати!

Доська Стукало
з Красної, пов. Зборів.

Босий Петрусь.

Сидить Петрусь при вікні,
На двір поглядає,
І на зиму гнівається,
Бо чобіт не має.

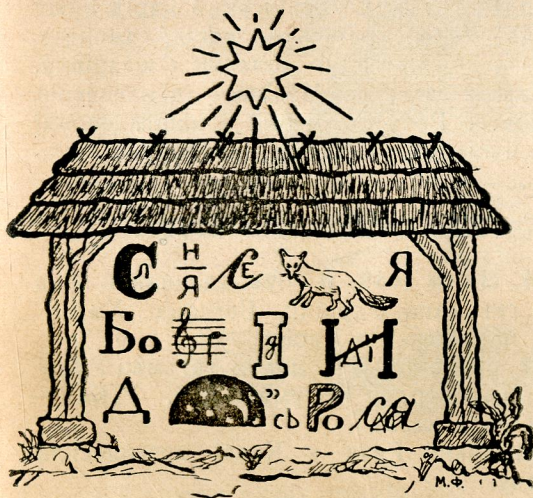
Ой, нудиться Петрусеві
По хаті скакати,
Пішов би він поміж хлопців
Санчата спускати!

Доська Стукало.

Годую пташки взимі.

Мої милі товаришки,
Годуйте ви взимі пташки,
Бо я щоднини
Сиплю їм окрушини.

Сабінка Адлер

Відчитайте, цей різдвяний ребус!

Що за диво?

Подивіться, які цікаві здобутки виходять з помноження цих цифер!

$$\begin{aligned} 1 \times 15,873 \times 7 &= 111,111 \\ 2 \times 15,873 \times 7 &= 222,222 \\ 3 \times 15,873 \times 7 &= 333,333 \\ 4 \times 15,873 \times 7 &= 444,444 \\ 5 \times 15,873 \times 7 &= 555,555 \\ 6 \times 15,873 \times 7 &= 666,666 \\ 7 \times 15,873 \times 7 &= 777,777 \\ 8 \times 15,873 \times 7 &= 888,888 \\ 9 \times 15,873 \times 7 &= 999,999 \end{aligned}$$

Спробуйте виконати котре-будь з цих множень, чи і вам вийде такий самий добуток.

Казка безконечна...

Був дід Монька, мався злегонька, мав солом'яну хаточку і капустяну шапочку, — казати далі чи перестати?

— Казати! Казати!

— Ти кажеш казати, я кажу казати! Був дід Монька... (і так далі, доки хто хоче).

Новий Рік!

У п'ятницю, 1. січня, починається рік 1937-ий! Це значить, що минуло вже повних 1936 років і настає 1937-ий від часу, як народився Ісус Христос.

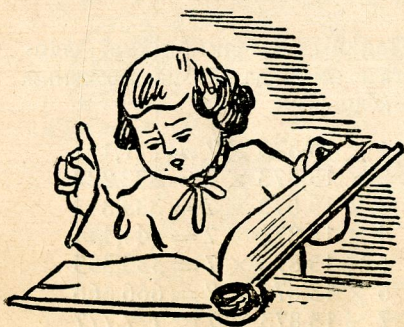
Це рік звичайний, має 365 днів.

Цього року минає 1904 роки від мученичої смерти Ісуса на хресті (бо Ісус Христос умер на хресті, маючи 33 роки життя), — а 1074 роки від заснування Української Держави над Дніпром і 949 років від часу, як український нарід прийняв християнську віру (за князя Володимира Великого-Святого).

Що буде в січні?

В січні день буде шораз довший, а ночі будуть шораз коротші. Дня 1. січня має день 8 годин 25 хвилин, а 31. січня буде мати вже 9 годин 8 хвилин.

В січні припадають такі врочисті свята: дня 6-го січня (в середу) Святий Вечір, дня-7-го січня Різдво, 8-го Собор Пресвятої Богородиці й св. Осипа, 9-го св. Степана, 14-го Новий Рік і Василя Великого, 19-го Йордан (Богоявлення). Особливо Різдвяні Свята і Йордан святкує український нарід дуже врочисто. По всіх землях, де живе український нарід, гомонять у ті дні прегарні колядки і щедрівки. Також день св. Маланки (в навечері Нового Року) злучений у нашій народі з цікавими звичаями й обрядами.

Що сталося в січні?

14. січня 1649. р. був величавий вїзд гетьмана України, Богдана Хмельницького, до Києва.

21. січня 1803. р. помер гетьман України, Кирило Розумовський. У Бату-

рині стоять до сьогодні руїни його палати.

22. січня 1918. р. Українська Центральна Рада в Києві проголосила Самостійну Українську Державу.

30. січня 1918. р. згинув в битві з москалями під Крутами за Дніпром триста українських юнаків, студентів з київських шкіл. Вічна слава і світла пам'ять Героям зпід Крут!

Не знав, котру мити...

— Івасю, чому ти не вмив собі рук повище ліктів? Та ж сьогодні буде щеплення віспи.

— Я не знав, прошу пані, котру руку будуть щепити, отже й не знав, котру мити.

Різдвяний сон Галюсі.

Спить Галюся сном спокійним
У нічку Різдвяну —
І предивний сон втішає
Дитину кохану.

Бо сон любий, незвичайний
Галюсі приснився:
Ніби в хмарах понад нею
Ангел появився.

І Вертеп той з Вифлеему
У руках тримає
І до сплячої Галюсі
Зтиха промовляє:

„Спи, дитино! Хай щасливі
Будуть твої мрії,
Хай малий Ісусик сповнить
Всі твої надії!“

В місті Вифлеємі...

(Коляда українських дітей на голос: коляди „Дивная Новина“).

В місті Вифлеємі, в стаєнці убогій,
Там Дитятко народилось, Ісусик, Син Бога.
Українські Діти, Христа привітали,
Голосочком, мов дзвіночком, Йому заспівали.

— Ісусе маленький, що маєм робити,
Щоб Ти зволив нас маленьких поблагословити?
— Ми Тобі співаєм, ми Тебе благаєм,
Змилуйся над нами всіми і над рідним Краєм!

А Ісусик каже: — Українські діти,
Ви всі добрі, ви всі красні, як ті гожі квіти!
— Я вас пригортаю, вас благословляю,
Бо за ваше щире серце, щиро вас кохаю!

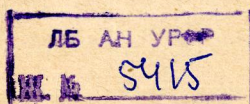
всім моїм Читачкам і Читачам у день
їхнього Ангела: Гнаткам 2 січня, Уля-
нам 3, Настям 4, Евгеном і Євгеніям 6,
Святославам 7, Осипам і Мстиславам
8, Степанам 9, Ониськам 12, Малан-
кам 13, Василькам 14, Омелянам і Я-
рославам 21, Теодорам (Федькам) 24,
Татянам і Савам 25, Антонам 30, Та-
насам і Кирилам 31 січня.

З роси й з води!

ВАШ «СВІТИК»

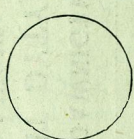
Всім моїм любим Читачкам і Читачам та їхнім Ви-
сокодостойним Матерям і Батькам бажаю щасливого
Різдва та Нового Року!

„СВІТИК“

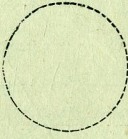
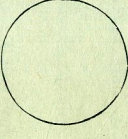
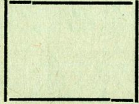
Не марнуйте цих переказів!

Цими переказами просимо вплачувати передплату!

1 „ŚWIŃ DYTUNY“ prenumerata na rok 1937. Okres prenumeraty: _____ Adres odbiorcy czasopisma: _____	2 Nr. listy rozrachunkowej _____ wpisał _____ sprawdził _____ UWAGA: Wszelka korespondencja, zamieszczona na 1-szym odcinku, poza wskazówkami wedle treści nadruków podlega opłacie przez naklejenie znaczka pocztowego w wysokości opłaty taryfowej.	3 Nr. listy rozrachunk. _____ Dzień nadesłania _____ (podpis sprawdzającego) _____
--	--	--

Витяти по точкованій лінії

Прохаємо витяти цей переказ рівно по точкованій лінії і надіслати ним передплату. За пересилку грошей тим переказом не платиться на пошті нічого!

1	2	3
Na zł. gr. Imię, nazwisko i adres wpłacającego _____ _____ _____ _____	PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY Na zł. gr. złote słowami: gr. Odbiorca: WYDAWNICTWO »ŚWIT DYTNY« Zimorowicza, 2. LWÓW Począł: Nr. rozrachunku: 14	DOWÓD NADEŚLANIA PRZEKAZU ROZRACHUNKOWEGO Na zł. gr. Odbiorca: _____ WYDAWNICTWO »ŚWIT DYTNY« LWÓW Nr. rozrachunku: 14 Nr. wpłaty _____ Dzień wpłaty _____ Dzień wpłaty _____ Stempel okręgu _____ (podpis przyjmującego) (podpis przyjmującego)

Умова передилати на рік 1937:

На цілий рік — від 1 січня до 31 грудня 4 зл.
На пів року — від 1 січня до 30 червня 2 зл.
На чверть року — від 1 січня до 31 марта 1 зл.

Ми відгадуємо

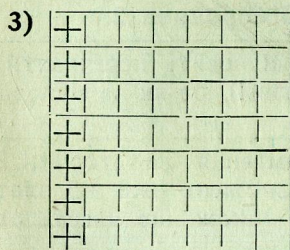
1) Що то за місто?

В. І. МИКОЛА

(Подав Люб. Рихтицький).

2) Що то за таємничий напис?

Р із ДВОХ р И 100 в Е.

- 1) Край над Балтійським морем,
- 2) Назва синьоперої пташки...
- 3) Маленька полиця...
- 4) Заморська частина світа.
- 5) Інакше «мамочка».
- 6) День іменин одним словом.
- 7) Мале яблуко.

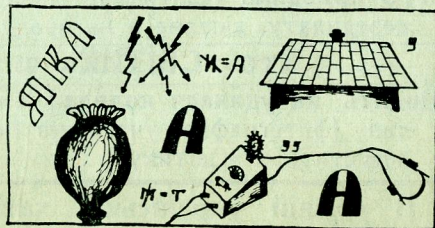
По вписанні слів у квадратики, дадуть ті букви, що прийдуть на місце хрестиків, назву краю, де тепер кипить страшна війна.
(Подали Ірина і Мирон Збудовські).

4) Біла верета цілий світ укрила,
— що це є?

5) Залізне пацятко, мотузяний
хвіст, — що то є?

6) Лізу, лізу по залізу, на м'ясову
гору, на дерев'яний верх! Що це є?

7) Мід не мід, а солодке! Що це є?

8) Відчитайте цей ребус-приповідку, яку уложив Б. Кипріянов з Винник.

Увага! Відгадки загадок треба присилати тільки раз на три місяці, з трьох чисел разом. За влучні відгадки будемо давати нагороди — цікаві книжки. Нагороди будемо вильовувати між тих, що надішлють добрі відгадки. Відгадки загадок з цього числа треба вислати разом з відгадками загадок з ч. 2 і 3 (за лютий і березень) найдалі 15. березня 1936.

„СВІТ ДИТИНИ“ виходить раз у місяць вобемі 32 сторін друку.

Умови передплати на рік 1937: В краю річно 4 зл.
піврічно 2 зл., квартально 1 зл. Для Америки й Канади 1 долар;
для Чехословаччини 25 кор.; для Румунії 200 леїв річно.

Адреса Редакції й Адміністрації: **Львів, ул. Зіморовича 2.**
Конто П. К. О. Львів, ч. 503.330. Телефон 257-87.

Гарний дарунок під ЯЛИНКУ для молоді

3 повісти мандрівничі Юлія Верна:
»ПЕСОМ АМАЗОНКИ« — 2 томи, »ЧОРНА ІНДІЯ«, »ШАНСЕЛЬОР«
за квоту 10 зл. разом з пересилкою висилає:

Видавництво »СВІТ ДИТИНИ« — Львів, ул. Зіморовича 2.

Кому буде сумно? Сумно буде тому, хто не відновить передплати на
1937 рік, бодай на перших три місяці (1 злотий!), бо як не відновить,
то вже газетки на лютій не дістане.

ЗВЕРТАЄМО ЩЕРАЗ УВАГУ на наше повідомлення на сторінці 2-ій
окладинки, що річна передплата »Світика« знижена вже з 5 злотих
на 4 злоті і що передплату можна висилати також що чверть року
по 1 злотому.

Замало вчиться той, хто вчиться тільки в школі. Треба ще вчитися
й дома з дитячої газетки і з книжечок. Найліпша газетка »Світ Ди-
тини«, а найліпші книжечки з »Дитячої Бібліотеки«!

ХТО приєднає »Світикові« двох передплатників і вони пришлють річну
передплату, дістане в нагороду дуже цікаву книжку.

Хто »СВІТИК« читає, умом підростає!

Пишіть, як удалася коляда! Хто ходив з Вертепом а має добру світ-
лину (фотографію) учасників Вертепу, нехай пришле чимскоріше, щоб
помістити в »Світику«.

В кожній українській хаті
повинні бути

РІЧНИКИ

„МОЛОДОЇ УКРАЇНИ“

з років: 1923, 1924 і 1925
як настольні книги.

Ціна річників така:

з року 1923 . 5 зол.

з року 1924 . 5 зол.

з року 1925 . 6 зол.

П. Т. Лікарі, Адвокати, Нотарі по-
винні ті річники мати у своїх ждаль-
нях, замість різних чужинецьких
настольних книг.

Замовлення й гроші слати на адресу:
НАКЛАДНЯ МИХАЙЛА ТАРАНЬКА
Львів, ул. Зіморовича 2.

Найкращим дарунком
під Ялинку для дітей є
безперечно **РІЧНИКИ**

„СВІТА ДИТИНИ“

Ціни річників такі:

з року 1922 . . . 6 зол.

з року 1923 і 1924 по 2 зол

з року 1925 . . . 5 зол.

з року 1926 . . . 4 «

з року 1927-1934 5 «

з року 1931 . . . 6 «

з року 1935 . . . 8 «

з року 1936 . . . 5 «

Ці річники вже на **ВИЧЕРПАННЮ!**

Хто бажає їх мати — нехай скоро по-
спішиться їх закупити для своїх діточок
— бо це невичерпане жерело принадної
лектури для них!

27110
Пришов лютий і люте:
Хто не взутий, той бідує!

III
7-12.526

1937-2

М. БУТОВИЧ

1937

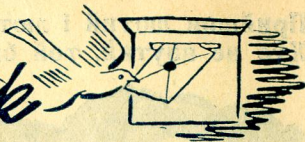
РІК XVIII.

ЛЮТИЙ.

Ч. 2.

Пиши до нас листок

Справте. В попередньому числі на стор. 17, у поемі: «Вино в криниці» в 4-му рядку замість слова «малий» має бути «мали», а в 13-му рядку зам. «нещасні» має бути «пещені».

Ганя Хаврук у Дермані: Дуже тишуся за знайомства з Тобою! Правда, що правильно трапляю до Тебе? Наколиб так усі мої Приятельки подавали точні адреси, як ти, то я ніколи не «заблудив би» в дорозі. А що це таке — цей «III десяток і ч. Панська»? Напиши мені про це докладно в листику. Добре?

Любка і Юрчик Рихтицькі в Дрогобичі: Оба Ваші листики одержав. Я вже піду трошки на «відпочинок» (або як то в нас кажуть «на емеритуру»), а мов місце займе «ВУЙЦЬО ЮРЦЬО» — то він ще більше від мене буде переписуватися до всіми читачами. Він уже взяв під розгляд та оцінку надіслане оповідання п. з. «Рятунок» і сказав, що гарне, видрукує скоро. Пиши ще щось подібне. Кутик «про філателістику» буде певно. Але скажу Вам одну тайну (але не зрадьте це нікому передчасно, пам'ятайте!): Я хочу стати чародієм і бажаю «привернути до життя» мою колишню сестричку «МОЛОДУ УКРАЇНУ», яка від 1926 року запала у «летаргичний сон» (спричинений негавгаваючою «чахоткою» моєю кишені чи пак — калитки). Чи це мені вдасться — не знаю! Але спробую, а тоді про філателістику говоритиму в кожному числі дуже багато! Конкурси буду подавати різнородні! От і тепер іде вже один! Загадочки, надіслані на конкурс, будуть використані, а нагород не буде, бо наспіло замало матеріалу, щоб можна було його преміювати.

Школярки і школярі в Ліску коло Милатина: Дуже я втішився цінним листом від Вашої Пані, що Ви так любите читати «Світик» і книжечки. Ваша добра Пані знов замовила Вам пачку цікавих книжок. Рад би я частіше до Вас загощувати так, як просите, та ще не можу. Але вірю, що і в наше віконце засвітить сонце і небаком буду приходити частіше. Щиро дякую за святочні бажання і Вам та Вашій Пані бажаю щастя навзаєм. Жду від Вас самих «оригінального» листика!

Шкільна Громада Вселюдної Школи СС. Василіянок у Станиславіві: Щиро дякую за гарні дописи, які друкую, щоб подати Вашу працю іншим школам як добрий примір.

Школярки кл. IV. в Підберіцях. «Світик» іде далі, бо знаю, що передплату відновите. Щиро дякую за бажання і бажаю Вам і ВП. Панові Директорові всякого добра.

Толь Ковальська, Гултуск. Дуже мені мило, що премія за розв'язку загадки вчинила Тобі таку радість! Тишуся, що гарно пишеш по українськи, хоча живеш на чужині. Щиро дякую за святочні привіти і бажаю Тобі всього добра з роси й з води! Дай боже, щоб Твоє бажання про 50.000 передплатників здійснилося!..

Генадій Нарушевич, Свинюхи на Волині. Віршики й загадки а також конкурсні відповіді отримав. З віршів і загадок дещо скоро видрукую, а відповіді під оцінку комісії... Хвалю за дбайливий листок! Про таку повість, якої собі бажаеш, подумаю.

Михась Кульгавець, Бориславка: Дуже гарно вчинили хлопці в Бориславці, що заколядували також на передплату «Світिका» і «Дитячої Бібліотеки». Дякую Тобі і Твоїм товаришам: П. Трушеві, Ст. Масникові, П. Левицькому та товаришкам: Анні Кульгавець, Анні Труш, Маді Панейко і Михайлині Масник. Один віршик уже йде. Відповіді отримав.

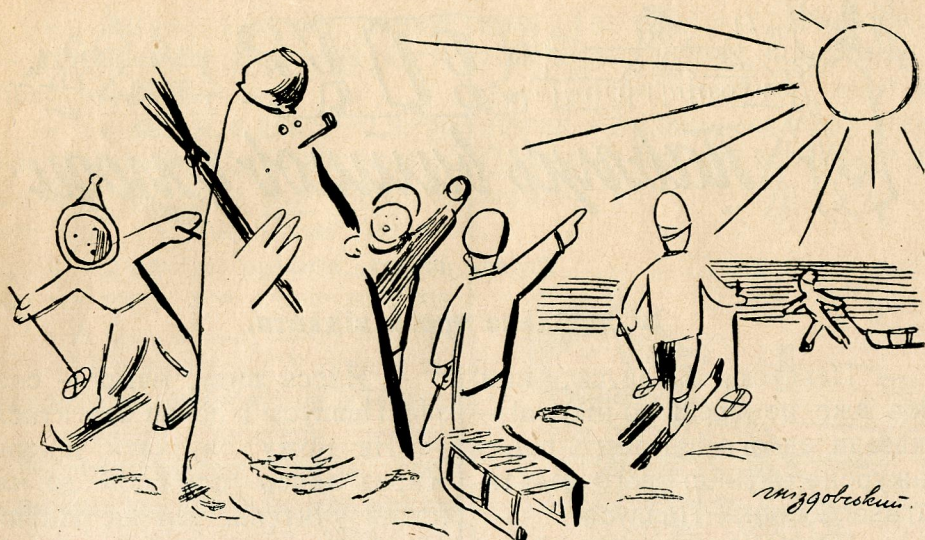
М. С. Бакорин: Надіслані віршики ще нажалі заслабі до друку. Це наслідок відомих уже віршів про лиса й ворону і «Минають дні». Щоб добре писати вірші, треба передусім мати вроджений хист, а крім того читати добрих поетів, особливо задля мови. Просимо за пів року прислати ще кілька прібок, але створених самостійно.

Ро-Ко, Старуня: Надіслані два віршики на жаль не підходять до дитячого журналу. Дуже просимо надіслати інші та бадьорі, повні сили й надії, менше ліричні. Просимо також надіслати Вертеп. Газетку висилаємо, а також вислали на адресу І. Щ. в Заланові. Привіт від знайомих!

Любомир Калинин: Віршик іще незрілий до друку, пробуй писати ще і пришли знов кілька до оцінки.

Володимир Швак, Кут Товст.: Дякуємо за гарні вірші, — і просимо надіслати таких якнайбільше! Газетку висилаємо і на «пошту» пішлемо часом, що буде можливо...

Ірена Чирнянська, Білич: Передплату на газетку отримали. Передплата на «Діточу Бібліотеку» заплачена до 31. грудня 1937, тому нема потреби здержувати висилки.

Лютий, усміхнися!

»А той лютий добре взутий!«
А так, щоб ви знали!
Нехай би він був невзутий,
Ніжки би змерзали!

І ви, діти, добре взуйтесь,
Та й візьміть кожушка,
А шапчину затягніте
Тісно, аж на вушка!

Послухали наші діти,
Узяли санчата,
І возиться й ковзається
Дітвора завзята.

Всі сміються — тільки лютий
На вітрах несеться...
Йвась питає: »Чом той лютий
До нас не всміхнеться?...«

— Правда, правда! — кажуть діти —
Лютого й не видно!
Він за хмарами закрився,
Може йому стидно?

— Гляньте, гляньте, сонце, сонце!
Кличе втішно Настя,
— То так лютий усміхнувся
До всіх нас на щастя!

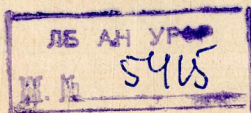
Усміхнувся й ніби каже:
— За усміх не стою,
Як хочете, усміхнуса
Сонцем і весною!

Що за красне, любе сонце!
Й хоч іще не гріє, —
Та збудило нам у душах
Ті весняні мрії!

Люто, грізно місяць лютий
На вітрах женеться,
Але часом любо, мило
Сонцем усміхнеться...

Юра Шкрумеляк.

ЗВЕРТАЄМО ЩЕРАЗ УВАГУ, що передплата «Світа Дитини» на рік 1937. знижена з 5 на 4 злоті і можна її вплачувати також у двох піврічних ратах (по 2 злоті) або в чотирьох кварталних ратах по 1 злотому що три місяці. — Скажіть це всім товаришам!

Дитяча повість.

1. Знайдене треба віддати.

— Павлусю, Павлусю, нині хіба вже не підеш до школи! — сказала одного зимового ранку зажурена мати до свого девятилітнього сінка Павлуса.

— Чому не піду, мамо? — запитав не то здивований не то переляканий хлопчина. — Ви ж самі завжди наказуєте мені, пильно вчитися й не опускати науки, бо тільки так зможу виїти в люди.

— Це правда, сину, — відповіла мати і сльози стали їй в очах, — але сьогодні дуже похолодніло, а в тебе не то кожуха але й доброї свитини немає. От, гадала я, що позбираю від людей те, що літом та осінню позаробляла, та й свитину тобі дам ушити. Та люди не скорі заплатити за працю, зводять мене з дня на день, а ми тимчасом босі й неодіті зиму зустрічаємо. І як тобі сьогодні до школи вибиратися, дивися, як там завіяло!

— Нічого, мамо, то недалеко!

— Гарно недалеко! Буде з чверть милі. Та ж ми за селом під лісом живемо, а де село, а де твоя школа, що аж за церквою!

— Якось дійду, мамо! — сказав Павлусь і почав одягатися. — Не можу опускати школи. Якраз тепер прийшов до нас новий учитель, він ще школярів не знає, і що ж подумав би він собі про мене, якби побачив, що я опускаю школу? А цей новий учитель так красно вчить, так цікаво оповідає, що й цілий день слухав би. Якось розпитував нас, хто чим хотів би бути. То було сміха, як Степанко сказав, що хотів би бути коминярем, бо коминяра всі бояться, а Семен Остапів сказав, що хоче бути паламарем, бо любить дзвонити, а Йвась хотів би бути поліціантом, бо він собі тільки ходить по вулиці і ніхто на жене його до хати, а Марійка хотіла би стати крамаркою, бо могла би завжди їсти цукорки.

— А ти що сказав, Павлусю? — зацікавилася мати.

Павлусь наче засоромився й відповів аж по хвилині:

— Я нагадав собі, що йде зима, а я не маю свити ні кожуха... І я сказав, що я хотів би бути кушнірем, бо тоді сам собі вшив би козушок.

— І сміялися з тебе, синку?
— питала далі зажурена мати, гірко всміхаючись.

— Та сміявся дехто! Петро з-за ріки сміявся, бо він сказав, що хотів би бути вчителем, бо вчитель то пан і має великі гроші, хоч легко працює, а кушнір не має, хоч дуже працює.

— А що сказав пан учитель?

— Пан учитель? Учитель також трохи сміявся, але з Петра, а з мене ні. Учитель сказав: „Ти помиляєшся, Петре, коли думаєш, що учитель має великі гроші і легко працює. Може колись і будеш учителем, то сам пересвідчишся, що учительська праця нелегка і гроші не великі. А з Павла — так сказав учитель — нема тобі чого сміятися, що він хотів би бути кушнірем. Кушнірство, як і всяке інше ремесло, то дуже гарне зайняття, і знай, що чесний і зручний ремісник може бути справді паном і може мати великі гроші...“ А потім, потім похвалив мене й сказав, що моя охота, стати ремісником, дуже похвальна. І сказав, що знає одного кушніра в Калуші й одного у Львові, і що вони обидва дуже чесні й досить багаті люди й мені бажав би, щоб і я таким став.

— Ну, то справді добрий ваш новий учитель, шануй його, Павлусю, і будь чемний. І коли вже не хочеш опустити науки, то я дам тобі нині свою грубу хустку, завинеш плечі і так підеши до школи. Тільки не за-

губи. Так будеш ходити, аж я тобі десь свитину пристараю.

— Добре, мамусю, піду до школи в хустці! — сказав утішно Павлусь і почав збиратися до школи.

І того дня було в школі дуже мило. Зараз, як змовили молитву, сказав новий учитель:

— Нині будемо писати задачу. Кожне з вас напише задачу в двох частинах. У першій частині кожне напише, як називається, чий син чи чия дочка, і чим трудиться батько. А в другій частині відповідь на таке питання: „Що я вчинив би, якби знайшов два злоті?“

Задача була незвичайна. Хоч Павлусь уже третій рік ходив до школи, то не писав ще подібної задачі. Не диво, що він задумався так, як і інші, школярі й школярки, в класі стало тихо-тихенько і за хвилину було чути тільки шкрябання пер по папері. Минуло доброї пів го-

дини, коли вже деякі школярі почали віддавати готові задачі вчителеві до рук, А коли вже всі зшитки були на столі перед учителем, учитель почав їх цікаво переглядати. А було що оглядати. Бо що то не понаписували школярі й школярки третьої класи у відповідь на питання, що зробили би зі знайденими грішми!

Один писав, що купив би собі совги, інший купив би книжку, Маруся купила б цукорків і ляльку, Настя дала б гроші мамі, Гнатко зложив би до каси на процент — і так далі. Андрійко написав: „Аж тепер віддав би я довг Василеві, бо я вже два роки винен йому 20 грошів!“

Переглянувши пан учитель усі задачі й спинився над одною — і задумався. Це була задача Павла Дужого, а писав він так:

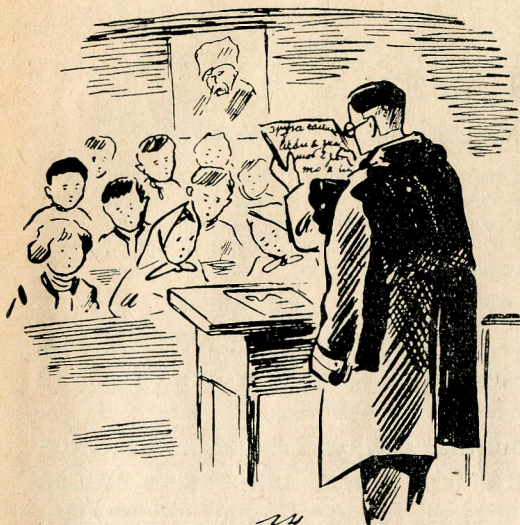
Перша частина задачі.

Називаюся Павло Дужий, син Михайла і Марії. Мама кличуть мене „синку“ або „Павлусю“, коли добрі, а коли ні, то „хлопче“ або „Павле“! А батька не маю, вони вмерли ще тому п'яти літ. Мама кажуть, що мій батько служили при Українських Січових Стрільцях і були ранені в груди в бою з москалями, на горі Лисоні коло Бережан. Рана відновилася по війні і батько вмерли. Їх могила зараз зкраю, при брамі цвинтаря. Ми все ходимо туди молитися. Мої мама бідна вдова, маємо тільки хату й город. Корови нема. Мама заробляють по людях і так живемо.

Прочитав учитель першу частину Павлусевої задачі й задумався. А далі цікаво читав другу:

Друга частина задачі.

Якби я знайшов два злоті, то я питався б людей, хто загубив. Бо може то загубив хтось такий, як я, щораз загубив пів золотого, йду до кооперативи, і ми з матюком плакали, бо мамі треба не раз і цілий день працювати, щоб заробити пів золотого. Може би гріх, такі гроші ховати і не віддати. А якби вже ніхто не зголосився, хто загубив, то я дав би мамі, а мама вже знала би, що робити.

Так прочитав пан учитель цілу задачу й сказав:

— Хвалю вас, діти, бо всі ви старалися написати задачу якнайліпше. Та найкраще написав Павлусь Дужий, Ось, послухайте! І пан учитель прочитав Павлусеву задачу вголос.

Весело й любо стало Павлу-

севі на душі від тієї похвали. І хоча коло полудня надворі ще гірше похолодніло, то Павлусь уже й не завивався дуже в мамину хустку, тільки накинув її якбудь на плечі й побіг додому. Вчителева похвала гріла його краще від хустки і навіть здавалося йому, що й новий кожух не закріпив би його так, як та радісна новина, з якою біг додому, до мами.

(Далі буде).

Марійка, зірка й Дід-Мороз.

Наша Марійка маленька

В вікно поглядає —

І тішиться, що на небі

Ясні зірки сяють.

Сяють зорі ген високо

Моргають весело... ,

Але що це? Хтось на шибах

Білі квіти стеле!

Стеле густо і вже квіти

Усі шиби вкрили,

Вже не видно зірок ясних...

— Що це? Боже милий...

— Тихо, доню! Це Дід-Мороз

Надворі мандрує, —

І ті квіти дрібнесенькі

На шибах малює.

Та ми в печі натопимо,

В хаті тепло буде,

Мороз втече і на шибах

Квіток вже не буде.

І крізь вікно знов до тебе

Зорі заморгають...

Йди вже, доню, йди вже спати,

Вже зірки лягають...

Михась Кульгавець

ПРИГАДУЄМО, що хто приєднає газетці бодай двох передплатників і вони пришлють річну передплату, той дістане в нагороду дуже цікаву книжечку.

Зимова казка

(Як ангел зійшов на землю і що він тут побачив)

ЗМІСТ першої частини, що була в попередньому числі: Малий ангелик зійшов з неба й загостив до Будилова біля Снятина, де колись жив малим хлопчиком. Над Прутом зустрів нечемного студентика снятинської гімназії, що нарікав на свою »біду:« має старі совги, а мама не хотять купити нових.

Потому пішов ангелик до Будилова

(Продовження)

В тихій задумі минув школу, церкву, господарство Славка Мороза й приходство, та спинився на горбку біля обістя Юрка Кіцула.

Глянув поза себе й минувшина станула перед ним, мов жива. Перед його очима розлягалася довга, широка й чудова долина Прута. По його другім березі села Карлів і Видинів, та нове містечко біля залізничного двірця. Ген далше видніли білі вершки Карпат.

Його зір спинився на залізничному шляху, де якраз сопів і свистав паровіз.

Ангелик задумався. Нагадав собі дитячі літа й посумнів.

Памятає їх, як нині. Цю залізницю саме тоді будували, але голод у тих часах був великий. Не зародила кукурудзка один рік і другий. Люди пухли і вмирали з голоду. Зародило відтак сильно жито, однак людям годі вже було дочекатися жнив. Зризали крадьком незрілий ще колос, теребили в долонях зелене ще зерно й їли таки на полі. Кинулася пошесть...

Був і він тоді сільською дитиною і вмер з голоду, а Господь прийняв його між ангелів...

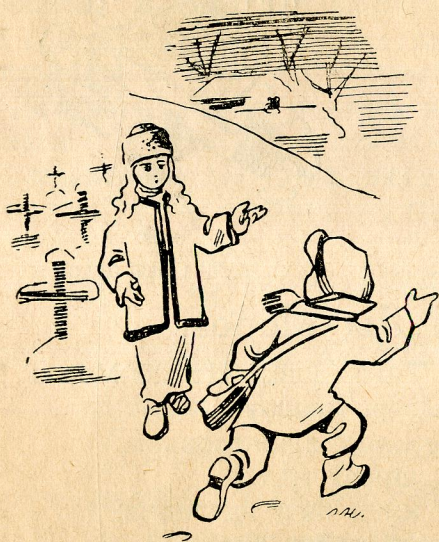
Ангелик споглянув на поблиський цвинтар і пустився до нього. Нагло побачив на дорозі малого хлопця. Біг від сторони школи в гору. Одною рукою піддержував торбину, другою обтирав піт.

— Ти звідки так біжиш? — спитав його ангелик цікаво.

— Втік зі школи!

— А то чому?

— Біда, бачиш. Директор лишив мене з першачками за

віршик. „Не хочеш“, каже, „Васю, вчитися дома, то будеш учитися по школі з першачками“.

— Треба ж так було зробити.

— Неможливо! Вірш довгий, що нехай йому там путь пропаде. А зрештою першачки перешкоджають і я хоч би хотів, так у школі не навчуся. А до того я ще страшно голоден.

— То бодай навчися дома.

— Біда й там. У мене нові саночки і жаль того снігу, що лежить на горбках. Вчитися тепер годі. Пригріє ліпше сонце, щезне сніг, а тоді по траві ними не поїдеш.

— Так? А що буде завтра?

— Пусте! Завтра я вже хліба візьму собі з дому більше.

Споглянув мимоволі в долину, в сторону школи й зніяковів.

— Ось, бачиш, іде нова біда! — крикнув збентежено, — Летить першачок Волошук. Певно післав його директор за татом. Набу цього хлопчиська, направду набю!

— Та за що?

— Бо сам видно зголосився на післанця. Летить бісеня, мов би зо шкіри хотіло вискочити. Зрештою нехай летить. Тата й так нема дома. Вони нині в місті, на торзі.

— А мама?

— Ет, що там мама! — махнув рукою й побіг яром у долину.

* * *

Ангелик уже до села не завернув. Не було чого. Мовчки зійшов на полеву дорогу й біля камінного хреста завернув у сторону Снятина. Серед тихої задуми минув панську долину, перейшов стежкою її протилежний горбок і за хвилину спинився на широкому рівнім гостинці. Рух був тутки більший. Серединою гостинця минали себе санки й подзвенькували весело. А боками йшли жінки й газди з міста. Верталися з торгу. Мами несли в кошиках своїм дітям різні гостинці. Одна нову шапку, інша теплу хустку, декотра книжку, а ще інша цукорки й колач. В одній на лиці відбивалася тиха радість, в іншій глибока журба, в іншій знов туга й неспокій. Так і видно було, що всі їх думки літають біля тих найменших... біля тих, для яких працювали, для яких мучилися й боролися нераз тяжко зі щоденними злиднями.

Ангелик бачив ці думки й невимовно ними радів.

За часок увійшов у місто й задержався в його городі. До нього долітала оживлена бесіда двох дівчат. Сиділи на лавочці й про щось живо собі розказували. На очах одної видно було сльози.

— Біда, бачиш Галю, з татком, — говорила ця заплакана. — З мамою то ще дійдеш якось до ладу, але з татом, то вже жадним спососом не порадиш. Ні й ні! „Маєш, каже, новий плащ, нові черевики й снігівці, а за новий светер то таки забудь!“ Ані чути не хоче. „Тамтогорічний — каже — ще цілком добрий, а що не модний, то тим ліпше. Менше тебе буде видно на леді. І так, каже, жалувався вже професор Рудко, що за

багато крутишся по місті. Зрештою маєш у мами волічку й зроби собі светер сама. „Чи чуєш, Галю!? Я й волічка! Я студентка вже другої кляси!

Слова цієї скарги перервала товаришка.

— Є і в мене, Олю, своя біда, — відізвалася вона, беручи Галю за руки. — І то з мамою. Вмовила собі, що зле виглядаю й щодня пхає мені в торбу до школи по дві булки з шинкою на друге снідання. Мені тимчасом та шинка вже аж

обридла. Щиро кажу. Навіть і дивитися на неї тепер уже не можу. Ах, та мама! Конче хоче, щоб я потовстіла. Я знов таким способом готова стратити фігуру і тоді не знаю, що з мною буде...

Ангелик зжахнувся. Мимоволі зробив кілька кроків назад та поклав руку на серце. Перед очима його душі станула знов минушина, стали останні дні колишнього його злиденного життя в недалеких селі. І голодова смерть...

Мовчки відвернувся ангелик від дерева, біля якого стояв та слухав цієї розмови, і спрямував свої кроки в середину міста.

* * *

Ходив там зо дві години й щораз більший смуток налягав на його душу, Кого тільки з ровесників не спіткав, із ким тільки не зайшов у бесіду, все чув лиш про одно: „Біда в кожного й то велика“. Справді бідних оминав. Бачив цю біду вже з їх лица. В бесіду заходив тільки з тими, які добре одіті, ситі й здорові, повинні були тішитися життям та дякувати за це Богові й родичам. На жаль і в місті таких не найшов.

Смуток ангела збільшила ще й сама природа. Студінь у місті ставала щораз більша. До того ще зірвався несподівано лютий, північний вітер і по вулицях почала гуляти сніговія. За часок стало пусто і в місті.

Мимохіть затужив ангелик знов за рідним селом.

— Піду й бодай ще раз на нього спогляну! — сказав сам до себе і завернув. Під вечір був уже знов на гостинці біля панської долини.

Нагло побачив перед собою якусь дівчину. Йшла йому на зустріч, закутана в хустку й майже ціла засипана снігом. Навіть і з близька годі було ангеликові пізнати, в що вона властиво була одягнена і чим борониться перед лютим морозом. Відвертала тільки що хвилина голову до полудня, бо з півночі дув сильний, студений вітер і сік ледовими крупами.

— Ти звідки так ідеш? — спитав її ангелик ніжно.

— З Ганківцеь. Зовуся Катря Гуменюк, дочка Петра і йду до Снятина на службу.

— Ти... ти... на службу?.. — відізвався здивовано й придивився дівчині ближче. Мала може дванацять літ, але жовте нужденне лице робило її далеко старшою. Вдягнута була в якийсь кабатик, на якого цілість складалися різної краски латки, менші й більші, позшивані сивими нитками. Великі, старі й цілком вже подерті черевики позавивані були шматами.

— І не боїшся так сама йти під вечір, та й ще в таку студінь і сніговію?

— Трохи боюся, але до міста вже недалеко і на вечір ще може зайду.

— Ти певно сирота? — питав її ангелик далше, йдучи вже разом з нею.

— А так, сирота. Тата ще добре памятаю, але маму то вже дуже мало. Якийсь час пасла я в Ронюкової Мартини гуси, але під осінь стала вона мене за що небудь сильно побивати й тому взяла мене до себе тітка Олена. Але щож... Тітка бідна, всього має одну чвертку города й хліба в неї скупю. Їли саму вже майже пісну бульбу. Щастя ще, що найшлася мені через паню директорову в місті служба. Йду туди за няньку.

(Докінчення буде).

Сон міського хлопчини.

Влодко одинак у мамі,
А що не багаті,
Мусить мамі дуже часто
В праці помагати.

Влодко помагає радо,
Можна й похвалити,
Та найтяжче тее вугля
З пивниці носити.

Поки вугля у пивниці
У відро набрати
Й на другий поверх занести,
То треба стогнати...

То не диво, що як вчора
Спати положився,
То такий сон незвичайний
Влодкові приснився:

Десь прийшов він до пивниці
І відро ставляє,
А тут вугля мов живеє
У відро впадає.

А як відро уже повне,
Враз дістало ноги
І гоп-гоп за Влодком скаче
Почерез пороги.

А за відром і дрова ті
Гарно машерують,
Стук-стук сходами з пивниці
До кухні мандрують.

Чи може той сон сповниться?
Здається, що ні...
Але пильному хлопчині
Легко бодай в сні!

Ю. Ш.

Петро Мерчук.

РОМКІВ ЩОДЕННИК.

(Дитяча комедійка у 2 відслонах).

Особи: Ромко, Славко, Данко, Юрчик — школярі 9 до 12 літ.
Мати Ромка, Тітка Марина, Ковалиха й Боднар.

ПЕРША ВІДСЛОНА.

(Кімната. Коло столика сидить Ромко задуманий, перо за ухом. Перед ним лежить відчинений грубий зшиток, а поруч чорнило).

1. ява: Словко й Ромко.

Славко (входить): Гаразд, Ромку! Ти сам?

Ромко: Сам.

Славко: То бери шапку й ходім.

Ромко: Куди?

Славко: На став.

Ромко: Є там щось цікаве?

Славко (наслідує): »Є там щось цікаве?«—А щож ти питаєш? Не знаєш, що на ставі є? Літом вода, щоб купатися, а зимою лід, щоб совгатися!

Ромко (скробаючись у голову): Гм... А може б трошки пізніше?

Славко: Маєш іще кудись іти?

Ромко: Ні, але от пишу і хочу докінчити.

Славко: Ов! А то що ти таке пишеш? Та хіба не задачу, бо ж тепер святочні вакації.

Ромко (махнув легковажно рукою): Ай, де там задачу! (бундючно) Я, братіку, розпочав писати щоденник.

Славко (здивовано): Щоденник?

Ромко: А так, щоденник, записник такий, що в нім списуватиму всі події зі свого життя. Ти ніби не пам'ятаєш, як пан учитель говорив нам про щоденник і радив кожному, вести собі такий щоденник?

Славко: Та пригадую...

Ромко: Ну?

Славко: Але хто там бавився б щоденником!

Ромко: Чому?

Славко: Бо коли є наука, то коби був час понаписувати всякі задачі. А на вакаціях, то треба вже відложити на бік усяку писанину. Хто там якісь щоденники писав би!

Ромко: Е, так не кажи! Бо бачиш: ти читав Робінзона Крузо?

Славко: Читав.

Ромко: Як то йому розбився був корабель і як він жив на самотньому острові?

Славко: Читав.

Ромко: Як то на нього нападали мурини і як він зловив був одного мурина і вчив його варити?

Славко: Читав, читав.

Ромко: Ну, що: не цікаве воно?

Славко. Та цікаве.

Ромко (*тріюмфуючи*): А бачиш! А звідкіля ми знали б про все те, якби Робінзон Крузо не провадив був щоденника? Га?

Славко: Я знаю?..

Ромко: А бачиш!.. А подорожі Гулівера до краю ліліпутів, великанів або лапутів — пригадуєш собі?

Славко: Пригадую.

Ромко: Ну? Гулівер теж мусів писати собі щоденник. Ага!

Славко: Ну, так, так, але ні Робінзон Крузо, ні Гулівер не ходили вже тоді до школи. Якби вони були мусіли писати щодня різні задачі так, як ми, то були б напевно свого щоденника не провадили...

Ромко (*махнувши рукою*): Ей, що ти знаєш! Я свій щоденник зачав уже тому пів року і таки буду провадити далі.

Славко: То на став сьогодні не йдеш?

Ромко: Іду, але трошки пізніше. Ти піди ще додому та візьми свої совги, а я тимчасом докінчу, от і підемо разом.

Славко: Ну, добре! Хай буде! (*виходить*).

2. ява: Ромко сам.

Ромко (*пише хвилину завзято, а потім знов закладає перо за ухо*): Покищо — скінчено. Здається, що я списав собі вже всі свої дотеперішні пригоди... А далєбі, що це цікаво буде читати колись хочби й самому собі про свої давні пригоди...

3. ява: Ромко і Славко.

Славко (*входить*): Скінчив?

Ромко: Скінчив.

Славко: Так ідемо?

Ромко: Ідемо! (*Закриває зшиток, бере плащ і шапку й обидва виходять*).

4. ява: Данко і Юрчик.

(*За хвилину входять*).

Данко: Ов! Нема нікого!

Юрчик: Я тобі казав, що він пішов із Славком на став. Ходи!

Данко (*побачив зшиток*): Зачекай-но: що це ось за зшиток такий грубий?

Юрчик: Гм... І чорнило он розіткане коло зшитка. Видно, що Ромко писав щось.

Данко: Цікаво, що? Тепер же ферії... Може він учиться та хоче із третьої кляси до гімназії здавати?

Юрчик: Я знаю?..

Данко: Зачекай, я подивлюся. (*Підходить і, розгорнувши зшиток, читає*): »Щоденник Ромка Цяпки«. Бачиш? Це Ромко щоденник пише...

Юрчик: Щоденник?

Данко: А так. Списує всі свої пригоди. (*Читає по тихо*).

Юрчик: Є щось цікаве?

Данко: Є! Описав, як то він мамі стеблом молоко пив, як боднарові бочку розбив, Марининому котові патик до хвоста вязав, а ковалісі того літа мак пообрирав...

Юрчик: Ану читай!

Данко: Е! (*ховає зшиток під паху*). Ходи! Я зараз зроблю Ромкові добру псоту. Відплачуся за »суд«.

Юрчик: За який »суд«?

Данко: Ми бавилися вчора у Славка в «суд». Ромко був за злодія, а мене зробив суддею. Я засудив його на 10 літ. Тоді він почав просити мене, щоб я знизив йому кару, та став гладити мене руками по чолі, по бороді, по обличчі. Я дивлюся, а то всі сміються, аж полягали... А то він мав руки засмаровані садженою, і зробив з мене чистого коминяра... А тепер я йому відплачуся. Ходім!

Юрчик: Ей, Данку, чи ти не хочеш читати комусь Славкового щоденника?

Данко: Або що? Це може гріх?

Юрчик: Не знаю. Може й не гріх, але в кожному разі — то мабуть негарно, зраджувати чужі записки.

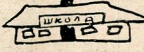
Данко (байдуже): Е, смійся з того! А зрештою то моя річ! (обидва виходять).

Кінець першої відслони.

(Друга відслона буде).

Чому втер вє вє вє?
 Это до праці не охочи.

Що робить, щоб не
 бідити? До
 тільки ходити.

А кого хвалять всі?
 Это чесний завжди і великий.

Что в житті буде щасливий? Это до
 не лінивий.

Чому їй сухий смакує?
 Это тільки їй рівно працює.

Де шукати щастя й
 долі? У науці,
 в , в .

Чому море солоне?

— Чому вода в морю солона?

— Бо в морю багато оселедців, ну, а оселедці солоні, то від них і вода солона!

Тайна Данилкових санчат.

(Оповідання Усусуса *).

Ото була, мої діти, люта веремія**), всі казали: »Ми пропали, пропала надія!«

Було так: в отому гаю з москалем зійшлися, наших горстка, а москалів — Боже, заступися!

Обкопалися ми в лісі на чотири боки, а на нас пливуть їх сотні, мов із гір потоки.

Відбиваємось і шлемо гінців за гінцями: Присилайте нам підмогу, бо зле буде з нами...

Та що-який гонець піде, то вже й не вертає, усіх гінців лютий ворог в полі переймає.

Так ми бились цілу днину і вже вечоріє, порятуй нас, кріпкий Боже, й Ти, Діво Маріє!

Звечоріло, шепче сотник: »Будем відступати, будем себе від загину нічю рятувати.

»В нас вже стрілива немає, нічим боронитись, як нам день тут засвітає, не могли б ми битись.

»Краще ж тепер відступити, ніж впасти в неволю і в полоні ворожому проклонати долю.

»Тут іще вільна стежина одна залишилась... Підем скоро, щоб нам тута нічка не скінчилась«.

Стала сотня відступати, обережно, живо, стали в північ на поляні, — а то що за диво?

Серед ліса, на поляну місяць з неба сяє, перед нами на санчатах хлопчина куняє.

Ніби спить чи лиш дримає отакий хлопчина, наче котрий з вас отутки, ще майже дитина.

Обступили ми санчата та й хлопця збудили, він схопився та й на сани впав, обняв що сили.

А на саночках дров вязка і біль-

ше нічого... Здивувався наш пан сотник та й каже до нього:

»Та не бійся, Бог з тобою, та ж ми не татари! А кажи, чи ти то справді, чи то якісь чари...

»Звідкіль ти тут серед ліса в опівніч узявся? І чому домів з дровами за дня не вертався?

Спамятався наш хлопчина, глянув, що то свої, та й говорить: «

»В селі чутка, що вам бракло зброї...

»А в нас нині на квартирі москалі гуляють, у стодолі скорострілів щось дванацять мають.

»Понад вечір пішли спати і варту лишили, та що ззаду друга брама, це не поклітили,

»Я зібрався і як вояк набік відступився, ззаду вліз я до стодоли й оцього чепився...

»Та й витягнув оце чудо, поклав на санчата, закрив рішам та й потягнув до вас, воявати.

»Не вірите? Ось, дивіться!« — І ріща скидає, а на споді скорострілик новий спочиває!

Сотник не знав, що й казати

*) Усусус — це скорочення слів: Український Січовий Стрілець

**) Веремія: завірюха, негода, а також: зла пригода, заколот.

так задивувався, а хлочина осмі-
лився та й знов відізався:

»Я Данилко Нечуєнко, молодший
син Гната, біля двору над потоком
наша нова хата.

»Як хочете, поведу вас тайними
стежками аж до тої stodільчини з
цими машинками,

»Іхня варта є на полі, та ми
обійдемо...« Далі сотник вже не
слухав... — Перша чета! Йдемо!..

Та й пішли ми із Данилком...
Скоростріли взяли — а досвіта на
четверо врага розірвали, —

Ліс добули і два вражі полки
полонили — а Данилка ще в той
вечір до сотні приймили.

Й вістуном іменували його по
заслузі, — ото юнак був Данилко,
правда, любі друзі?

Юра Шкрумеляк.

Усе від Бога.

Знай, дитино, що земля та
І все, що нам треба,
І вода і гай і поле —
Все нам дане з неба.

Сині гори, темні бори,
І левади гожі,
Весь прекрасний край наш
[рідний,

Все це дари Божі.

Теплий дощик серед літа
А в зимі сніжини,
Пестощі, що їх від нььки
Зазнаєш щоднини, —

І душа і серце наше,
І сила й спромога,
І талант і здібність наша —
Дані нам від Бога.

І добро і щастя, діти,
Бог нам зволить дати,
Як будемо пильно вчитись,
Ревно працювати.

Полюбім, що красне й добре,
Усе, що від Бога, —
Це до щастя й добробуту
Найкраща дорога.

М. — Ю. Ш.

ХТО ДІСТАЄ ЦЕ ЧИСЛО »СВІТИКА« ?

Це число »Світика« дістають ті передплатники, що вже відновили передплату на 1937 рік, у цілости або бодай на I чвертьрік. А з тих, що ще не відновили, дістають ще це число тільки ті передплатники, про яких Адміністрація певна, що вони зараз вишлють спізнену передплату. Наступного числа вже не дістануть ті, що не відновлять передплати бодай на частину 1937 року.

Ямка в постелі.

— Настуню, помолися, роздягнися і лягай спати! Я тобі вже постелила.— І мама відкинули перинку на Настунинім ліжку.

Настуня прибігла до ліжка, подивилася на свою постіль, нахмурилася, віддула губи, сіла на кріслі і сказала:

— Не буду лягати, не хочу спати! То нездала постіль, ви мені зле постелили, бо на середині нема ямки!

— Що це знов за ямка, що ти вигадала? Яка ямка має бути в постелі? Лягай зараз спати!

— А така ямка, що в ній тепленько. Я хочу ямки! В ямці скручуся в клубочок і добре мені спиться. Я змерзла, хочу в постелі загрітися. А така гладка постіль зимна!

— Але ж Настуню, ямка є в постелі лише зрана. Ми її витискаємо своїм тілом через ніч, як лежимо. Як постіль стелиться, стріпуються і навмисне треба вигладити, щоб у ній ніяких ямок не було, бо то непорядно.

Але Настуня ще таки не лягала, не слухала мами.

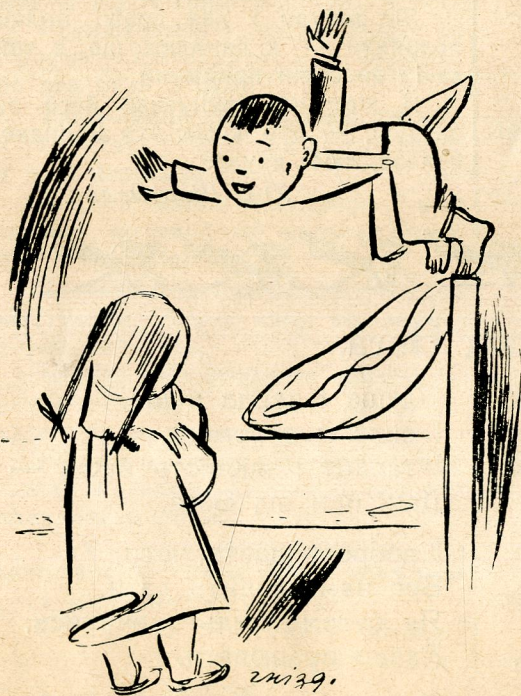
А малий братчик Микольцьо довго не думав: виліз на причолок ліжка та й бух! — скочив на середину Настуниної постелі, ще заки мама й Настуня оглянулися.

— Ямка, ямка в постелі! — кричав і крутився, витовкав ямку колінами. А потім почав квокати: Ко, кококо! Знесла тютя в ямці яечко!

Настуня розсердилася, прибігла до ліжка і почала стягати братчика за ноги. Він кричав і не давався, запирався ногами й руками, збурих цілу постіль.

Настуня стала плакати:

— Чому нічого йому не кажете? Він має брудні ноги, залязлить мені постіль!

А братчик сміявся:

— Настуню, я тобі ямку роблю, пусти мене, не тягни!
Зараз буде ямка готова!

А вона плакала і жалувалася:

— Чому того пустогона не покараєте? То я до школи ходила і дрова вам носила і змерзла, а ви мені дурної ямки в постелі не хочете зробити! О, о, о, ви, мамо, лиш Миколку любите! Шкода, що все говорите, що я ваша доньця! Я підую собі від вас геть, у світ за очі!

І вона закрила собі очі та буцімто йшла до дверей.

Мама стягнули Микольця з ліжка, поправили постіль і сами лягли на Настунинім ліжку, тай почали Микольцеві якусь байку розказувати. На Настуню нібито й не дивилися.

Настуня глянула на них з-під розставлених пальчиків, помаленьку обтерла очі, на пальчиках приблизилася до ліжка. Потім легенько підкралася до них і незаметно, як мишка, всунулася під перинку, мамі за плечі.

Мама скінчили байку, тай встали з ліжка, похилилися над Настунею, а вона вже засипляла. Закинула мамі руки на шию і сказала:

— А бачите, мамо, яку ви мені ямку в постелі зробили! О! Яка ямка тут, де ви лежали! Тепер мені буде тепленько спати аж до рана!

А мама поцілували Настуню і пригорнули до серденька:

— От, вигадала ти ямку в постелі, бо хотіла при мамі попеститися. Ти плакала, бо тобі бракувало маминого тепла. Як не ямку, то щось іншого ти була б вигадала, лише щоб я тебе пригорнула і пожалувала. Забула, що ти вже велика школярка. Ой, ти, ти, мамина пестійко!

Зрозуміла.

Пятилітня Оля
Тільки поснідала,
Мовчки від снідання
До забави встала.

— А скажи, Олюсю,
Що треба казати,
Тоді, як найшся? —
Спиталася мати.

Олюся підвела
До ненечки очі:
— Кажеться: Мамусю,
Олюся ще хоче!

Вуйко Тонцьо.

КОЛИ БАБУСЯ ЙДУТЬ СПАТИ?

Бабуся: Юрку, йди спати! Вже осьма година. Такі хлопці, що мають тільки вісім літ, повинні йти в осьмій годині спати.

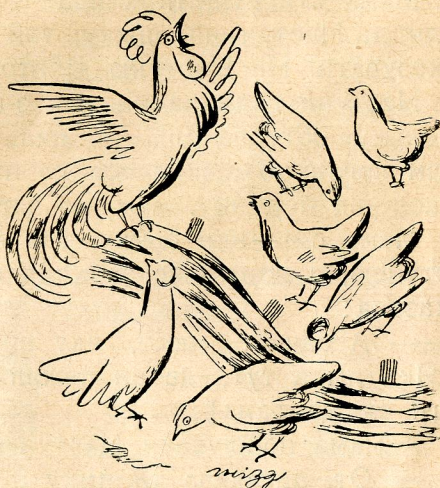
Юрко: Ну, то коли ж бабуся йдуть спати? Бабусі вже сімдесят літ, а такої години й нема...

ПРИЙШОВ „СВІТИК“ ДО ОЛЮСИ.

Підлетів когут на пліт,
Кругом глянув він на світ,
Крилоньками злопотів,
Своїм курочкам повів:

— Гей курочки,
До купочки!
Ви рябенькі,
Чубатенькі,
Чорні, білі,
Жовті й сірі,
Усі з нашої породи,
Олиної загороди,
Скажу вам новину,
Що в нинішню днину
До нашої Олюсенки

„Світик“ прийшов гарнесенький, —
А ви яечка зносіть,
На передплату допоможіть!...

Володимир Швак.

До 15. березня пишіть відповіді на конкурс !

Пригадуємо конкурсні питання Пані М. Г. з Філядельфії, про які ми писали в попереднім числі на стор. 18-ій, п. н. **»Подумайте та поміркуйте!«** За найліпші відповіді призначені дві премії по 1 долярові.

Повторюємо ще раз питання конкурсу:

- 1) Про що найбільше думає українська дитина в теперішній час?
- 2) Чому українські діти не мають у кожному селі і в місті своєї дитячої бібліотеки випозичальні?
- 3) Чи треба вчитися, чи ні, — а коли треба, то чому?

Відповіді вже надходять і є їх уже кількадесят, та повинно бути багато більше. Нехай кожний передплатник і кожна передплатниця візьме участь у тому гарному конкурсі! (Докладніше про це було в 1-му числі).

Редакція »СВІТА ДИТИНИ«.

Бережіться грипи!

Цієї зими дуже поширюється пошесть грипи. Ця недуга об'являється так, що починається лихорадка (трястя), нежит (ка-тар), пчихання, сильний біль голови і болі по всьому тілі. Гарячка вже першого дня доходить до 39 ступнів і триває принайменше три дні. Ця недуга дуже знесилює людину, тому треба пожитися до ліжка негайно при її перших об'явах і полежати ще з кілька днів навіть по цілковитім виздоровленні. Хто злегковажить собі грипу, може зазнати дуже прикрих наслідків цієї хвороби, наприклад може дістати запалення легенів. Положившись до ліжка, пити гарячий чай або молоко, щоб викликати поти. Коли стан недужого погіршується, покликати лікаря.

Щоб охоронитися від грипи, треба по змозі не виходити з дому, а в кожному разі омилити ті місця, де збирається багато людей, отже не ходити до кіна, до театру, не вибиратися в ніяку дорогу, — багато спати, не виходити легкоодягненому на дворі ані не сидіти теплоодягненому в хаті.

Доброю охороною перед грипою є також полокання горла окисненою водою або борним квасом. На образку побіч бачимо, як у всіх англійських школах школярі перед наукою полочуть горло, щоб охоронитися перед грипою, яка в Англії того року дуже лютує і в самому Лондоні померло на неї в грудні м. р. поперх 600 осіб.

Отже уважайте, діти, на своє здоров'я! Як тільки почуваєтеся недобре, зараз до ліжка! Чим скоріше підете до ліжка, тим скоріше виздоровієте!

ПОНОВЛЮЄМО СВОЮ ПРОСЬБУ до тих усіх П. Т. Добродіїв та Установ - Товариств, яким ми вислали оказове число „Світа Дитини“ за січень, щоб зволили або самі запренумерувати газетку до своїх бібліотек або передати те оказове число комусь іншому, хто бажав би вислати передплату.

Просимо також виповнити залучені до оказових чисел листи й ласкаво вислати на нашу адресу, наліпивши значок за 5 грошів. Згори дякуємо!

Адміністрація
„СВІТА ДИТИНИ“
Львів, ул. Зіморевича 2

Колядували на „Рідну Школу“

Це школярі і школярки з Баймаків, повіт Золочів, що ходили з Вертепом колядувати на «Рідну Школу». З ліва до права клячуть: Зенця Дмитрів, Параня Вороновська, Нізя Дмитрів. Стоять: М. Кісь, П. Петецький, ангел Марія Ковальчук, М. Баран і Ярослава Яремків. Усі вони є пильними читачами «Світика».

Слава свідомим дітям!

На „Фонд Дитячих Бібліотек“ для Лемківщини.

В листопадовім числі «Світа Дитини» проголосили ми імена ВП. Жертводавців, що на наш заклик, жертвувати дитячі бібліотеки для убогих а жадних освіти українських дітей на Лемківщині, перші поспішили з такою жертвою.

Тепер з радістю нотуємо дальші жертви на Дитячі Бібліотеки для Лемківщини:

ВПані Теодозія Гривнак з Едмонтону в Америці жертвувала сама 6 доларів на закупно одної дитячої бібліотеки.

ВПані Марія Гавриш з Едмонтону і ВПані Анна Михайлюк з Едмонтону зібрали між свідомими українськими громадянами в Америці квоту 24 долари на 4 зразкові дитячі бібліотеки. (Подрібний список Жертводавців є в «Нашій Лемку» ч. 2. з 15. січня 1937).

Щира дяка Вам, ласкаві Жертводавці, в імені українських дітей на Лемківщині! Знов піде на лемківські села п'ять зразкових бібліотек по 50 книжок кожна, з яких українські діти на Лемківщині будуть учитися любити свій рідний край, а все це завдяки Вашому громадянському розумінню ваги цієї справи! Слава першим приятелям Лемківщини та її українських дітей. Слава й тим, що підуть слідами цих перших жертводавців!

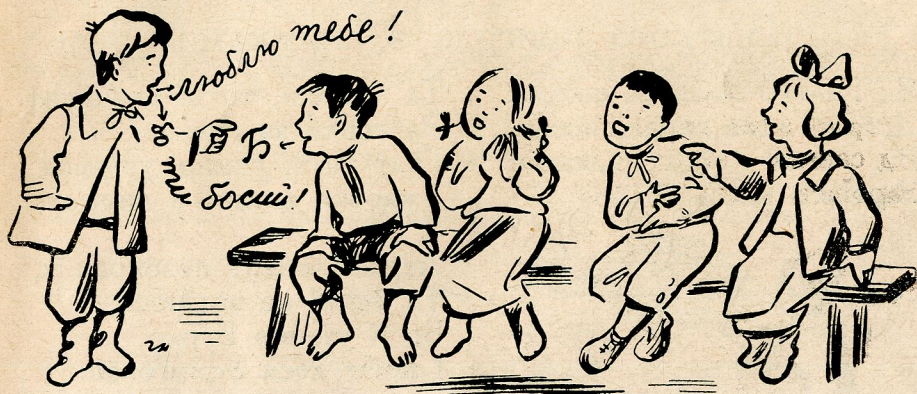
Забгато за п'ять грошів...

Семенкові цього півроку не пощастило й він приніс недобре свідоцтво. Батько перегнув Семенка на коліно й каже:

— Якби ти був приніс добре свідоцтво, то дістав би п'ять грошів на цукорки, а що приніс недобре, то маєш, маєш, маєш...

— Ой, то забгато за п'ять грошів!.. каже Семенко крізь плач, аж батько всміхнувся й дарував йому решту...

В ЩО БУДЕМО БАВИТИСЯ?

Хвали по азбуці!

Діти або й дорослі сідають довкола й перший обходить усіх, стає перед кожним і каже: «Люблю тебе!» А той скаже тоді якусь букву на приклад «б». Тоді той, хто ходить, має назвати якусь прикмету сидячого, за яку його любити, але та прикмета мусить починатися на, ту саму букву «б». Отже скаже: «Бо ти білий!» (Або: «багатий», «бідний», «бистрий» і таке інше).

Отже розмова буде йти так (на приклад):

- 1) «Люблю тебе!» — Б! — «Бо ти **бі**лий!»
- 2) «Люблю тебе!» — Р! — «Бо ти **ро**зумний!»
- 3) «Люблю тебе!» — С! — «Бо ти **су**мний!»

Або так:

- 4) «Люблю тебе!» — Л! — «Бо ти **лі**нюшок!»
- 5) «Люблю тебе!» — М! — «Бо ти **ми**кола!»
- 6) «Люблю тебе!» — Т! — «Бо ти **та**тів синок!» І так далі!

Відповіді можуть бути і смішні і жартібліві і навіть недуже доречі, на приклад:

- 7) «Люблю тебе!» — К! — «Бо ти **ки**т!»
- 8) «Люблю тебе!» — Х! — «Бо ти **хо**рка-морка!»
- 9) «Люблю тебе!» — Ю! — «Бо ти **ю**рза-мурза!» І таке інше!

Тільки увага! Відповідь — себто слово по «бо ти» мусить починатися з тої букви, яку назвав зачіплений.

Хто задовго надумується або цілком не може знайти відповіді, дає фант, і сідає на своє місце, а питати йде черговий, що сидить біля нього.

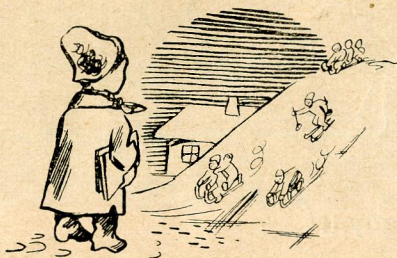
На деякі букви буде досить важко відповісти, на приклад на «А»; але дотепний завжди знайде відповідь, на приклад: «Бо ти апка-хапка!» Забава кінчається, коли вже всі питали і є досить фантів.

Замало вчиться той, хто вчиться тільки в школі. Треба ще вчитися й дома з дитячої газетки і з книжечок. Найліпша газетка «Світ Дитини», а найліпші книжечки з «Дитячої Бібліотеки»!

ІЗ ПРИГОД ГНАТКА ЦВЯШКА.

Гнаткова пригода з книжками.

Як Гнатко ішов до школи,
Добрий впав якраз сніжок,
Від санчат і від grindжолів
Зароївся ввесь горбок.

А Гнатка вже зависть взяла
І думає він собі:
Зараз я також побавлюсь
З саночками на горбі!

Та Гнатко нетерпеливий,
А додому добрий шмат...
— Чи не міг би я поїхати
Раз з горбка і без санчат?

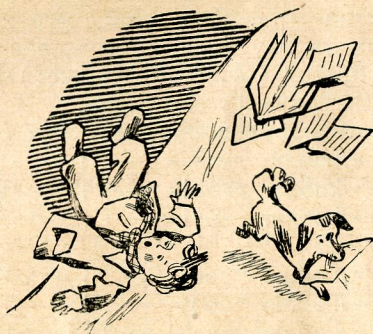

Взяв книжки й ременем добре
Їх стиснув, перев'язав,
Сів на них мов на санчата
І з горба униз пігнав...

Та книжки, то не санчата!
Зачепили за пеньок,
Гнат упав, ремінь урвався
І картки летять з книжок.

Ледве хлопець позбирав їх,
Та одної не знайшов,
Бо її ухопив Бурко
І побіг десь стрімголов.

Гнатик кличе: — Бурку,
[Бурку!
Дайно книжку, хлібця дам!

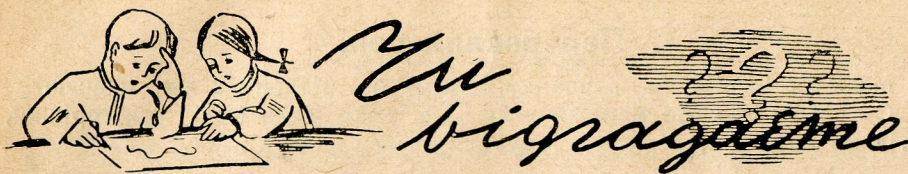

А пес: Гав! гав! Не від-
[дам я,
Бо санчат не маю й сам!

І пішов Гнатко без книжки,
А що тато сказав дома,
Гнат не хоче нам призна-
[тись,
Бо стидається сірома...

Тільки щось два дні три-
[мався
За те місце, де сидиться...
Й від тоді уже з книжками
На горбок він не спішиться.

(ш)

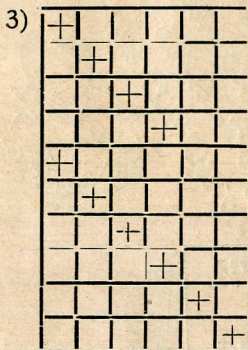

1) Де живе та жінка: АННА ТЕГІР

2) Розшифруйте значіння цих трьох писаних ребусиків:

$\frac{\text{ЛИ}}{\text{СЯ}}$, $\frac{\text{на}}{\text{вір}}$, $\frac{\text{ПИ}}{\text{с}}$

(Подав Л. С. Рихтицький).

1. Домашні птахи.
2. Інакше «суперечка».
3. Край арабів.
4. Противенство до «білий».
5. Ім'я дівчинки.
6. Городова рослина.
7. Інакше «говорити».
8. На небі з «хвостом».
9. Риби.
10. Пустиня в Африці.

Вукви на місці хрестиків дадуть ім'я й назвисько славного гетьмана України.

(Подав Ірина Збудовська)

- 4) Без чого хата не може бути?
- 5) Без фірмана, без батого, а жене як навісна?
- 6) Два тати і два сини зловили чотири риби та й без сварки так поділилися, що кожному одна рибка дісталася?
- 7) Паде згори, не розібеться, впаде в воду, розплинеться?

8) Відчитайте цей ребус, що зображує відому народню приповідку. Уложив його Богданко Кипріян з Винник.

Увага! Відгадки загадок треба присилати тільки раз на три місяці, з трьох чисел разом. За влучні відгадки будемо давати нагороди — цікаві книжки. Нагороди будемо вильовувати між тих, що надішлють добрі відгадки. Відгадки загадок з цього числа треба вислати разом з відгадками загадок з ч. 1 і 3 (за січень і березень) найдалі 15. березня 1936.

Перерваний сон.

Мама: Чого ж ти, Степанку, тільки очі відкрив а вже плачеш?

Степанко: Бо мені снилося, що тато дали мені три горішки, і я тільки один зїв, а ви вже збудили мене.

**ЯК ХОЧЕШ ЖИТИ
МНОГО ЛІТ,
ТО ВСТАВАЙ РАНО,
СКОРО СВІТ!**

НЕ ЗМАРНУЙТЕ РОЗРАХУНКОВОГО ПЕРЕКАЗУ, який був видрукуваний на окладинці попереднього числа. Треба його рівно витяти й вислати ним передплату на «Світ Дитини», — а хто вже вислав передтим, то нехай дасть комусь іншому, хто мав би охоту запенумерувати собі нашу газетку.

Ведмідь і червак.

(Байка).

Перед однією печерою, в якій ночував ведмідь, було одно велике дерево, що ростучи та товстіючи щораз більше заступало вхід у печеру.

Одного дня розлютився ведмідь на дерево й хотів його звалити. Побачив це червак із другого всохлого вже дерева та сказав ведмедеві:

— Ти думаєш, що звалиш його власною силою. Не можеш. Коли тобі перешкоджає, знайди інше місце, заки я звалю це дерево.

Ведмідь розсміявся та став глузувати з черва.

— Краще мовчи, дурню. Як ти такий малий можеш звалити дерево, що я його не можу звалити?

— Поживемо, побачимо! — сказав черв, увійшов у дерево та ще й рік не минув, як він звалив його. Тоді кликнув на ведмедя та сказав йому:

— Ти дужчий від багатьох звірят, звалиш коня й вола, але з нас двох хто сильніший, ти великий, чи я маленький?

— Я сильніший, — відповів ведмідь — але не міг звалити дерева відразу, бо тоді був ослаб. А так, як ти, валити цілий рік, то не штука!...

А червак сказав йому:

— Е, крутиш, мій ведмедю! Моя сила певніша, хоч і повільна. Бо не даром каже пословиця: „Мала капля лупає скелю“.

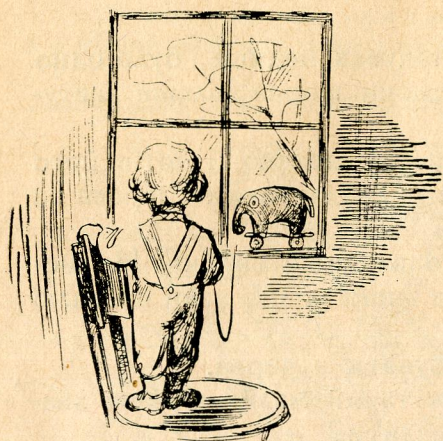
НАДСИЛАЙТЕ АДРЕСИ ВБОГИХ РОВЕСНИКІВ І РОВЕСНИЦЬ!

Добродійка М. Г. з Філядельфії (Америка), яка прислала дві премії по одному доларові на розписання шляхотного конкурсу (про який писали ми в попередньому числі і пишемо щораз у цьому числі на іншому місці), прислала також 40 злотих на 10 передплат на «Світик» для вбогих та пильних діточок.

Вірямо, що крім цієї добродійки трапляться ще й інші, що на наш зазив, надсилати передплату за незасібних дітей, надішлють одну або бодай частину передплати. Та щоб Редакція мала кому висилати газетку за ті жертвовані передплати, просимо всіх наших читачів і прихильників, подавати нам адреси незасібних а здібних дітей, які заслуговували б на те, щоб безплатно одержувати якийсь час «Світ Дитини».

Побажані адреси особливо дітей гуцульських, лемківських та з північно-західних земель (Волинь, Холмщина, Полісся). На одержані адреси будемо висилати газетку в міру припливу жертвованих передплат. Імена обдарованих (так, як і жертводавців) будемо подавати в газетці. Першенство матимуть ті незасібні діти, що їх адреси подадуть нам Вск. Отці Парохи як катехити, або Вп. Учителі.

Мій світ.

З вікна малого
Бачу щоднини
Цілий мій світ:
Поля широкі, білі хатини...
Похилий пліт.

Синього неба безмір далекий —
Блакитний шлях...
По нім мандрують хмаринки ясні
Скоро, як птах...

В городці липи безлисте гилля
і ряд беріз,
А, під віконцем айстри тремтючі,
Вянуть від сліз...

Вечором місяць по небі блудить,
Місяць вівчар.
Мороз по шибі квіття мережить,
Срібlistий чар.

Різьбить, гаптує дивні узорі,
Жемчужний квіт —
Аж нічка темна срібним серпанком
Закрие світ...

Іванка Трешневська.

НА ДАРУНОК УБОГИМ РОВЕСНИКАМ (передплату «Світа Дитини») прислали (крім пані М. Г. з Філядельфії, про яку згадуємо на інших місцях): 1) Іруся Кубійович, Краків, 4 зл. (для ровесниці з Лемківщини). — 2) А. Мандзій, Чемерники к. Любартова, 1 зл. — 3) Зоя Семенюта, Квасів п. Дружкопіль на Волині, 4 зл. (на прощання за «Світиком» по п'ятирічній передплаті). — **УВАГА:** Хто діставатиме «Світик» за ці жертви, напишемо в наступних числах, як тільки отримаємо адреси незасібних дітей - ровесників.

Хто приєднав «Світикові» нового передплатника?

Миросьо Дзерович зі Львова приєднав Натальцю і Богданка Стернюків з Пустомит і Юрася Соловія з Новиці к. Калуша. В нагороду дістав дві книжечки: «Зоряний Хлопчина» і «За склянню стіною».

Коляда «Рідній Школі»: Левчик Цурковський з Романова, 1 зл.

ПОЕТИЧНІ СЛРОБИ „СВІТИКОВИХ“ ЧИТАЧІВ

В нашій школі так гарненько!

В нашій школі так гарненько
І так веселенько,
Що аж серденько радіє,
Моя люба ненько.

Наша пані нас навчає
І розповідає,
Наші серця наукою
Все розвеселяє.

Наша школа хоч маленька
І трохи тісенька,
Але так нас навчає,
Як мати рідненька.

Ми до школи сходимося
Все на три години.
Тут нам пані повідає
Всілякі новини.

Пані вчить нас рахувати,
Читати, писати
І пісеньок заспівати,
Старших шанувати.

Пані вчить нас в світі жити
І людей любити,
І тато так не накаже,
Як пані прикаже.

Петро Очкусь
з Красної, пов. Зборів

Моя пригода.

Ой люблю я, моя мамо,
До школи ходити,
Лишень мені дуже тяжко
Ті книжки носити.

Як я нині йшла до школи,
Мало хліба взяла,
А як вийшла на перерву,
То й того не мала.

Як верталася зі школи,
Дуже зголодніла,
А дорога не близенька,
Я мало не вміла.

Доська Стукало
з Красної, пов. Зборів

Що буде в лютім?

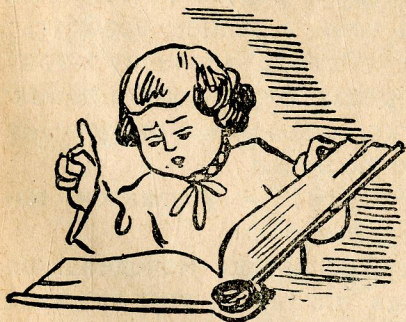
В лютім дня буде далі перебувати, а ночі убувати. Дня 1. лютого день має 9 годин 11. хвилин, а дня 28. лютого день матиме вже 10 годин 57 хвилин.

В лютім припадає дня 12-го свято Трьох Святителів а дня 15-го Стрітення Господнє. Приготовляйтеся до концерту в честь Тараса Шевченка, на день 9. або 10. березня.

Що сталося в лютому?

9. лютого 1918 р. підписали Австрія, Німеччина й Туреччина в м. Бересті мировий договір з Україною, що була тоді самостійною державою.

27. лютого 1664 р. згинув славний козацький полковник, Іван Богун.
28. лютого 1054 р. умер у Києві князь України, Ярослав Мудрий. (Читайте про цього князя в Історії України, Вид. »Світа Дитини«, частина I).

Як я був маленький...

Як я був маленький,
В колисочці сам,
Не вмів говорити,
Казав: „Мамо, гам!

Як став підростати
І міг уже сісти,
Почав говорити,
Казав: »Мамо, їсти!«

Як виріс більшенький,
Ходити вже годен,
То казав виразно:
»Мамо, я голоден!«

Мама мені кашки
Давали в одно,

Як я був маленький,
Казав: „Я не хо — !«

А як мав два рочки,
Казав: »Я не хоцу!
Плосу дати цуклу,
Я ладо змолоцу!«

А як мав чотири,
То казав: »Не хочу!
Я кашки не люблю,
Пиріжків змолочу!«

Та нині вже виріс
І вже розум маю,
Усе, що зготовлять,
Радо споживаю...

Не кажи гоп, доки не перескочив!...

(Сміховинка).

Пішов циган з малим синком у поле. Дивиться, а під межею зайчик спить. Циган аж руки затер з радості. Став над зайцем та й радиться з синком, що вони з зайцем зроблять:

— Продам зайця, — каже циган — куплю квочечку і копу яєць, квочечка висидить курятка, курятка виростуть на великі кури, попродаю кури, куплю поросятко, поросятко виросте на велику свинку, продам свинку, куплю лошачка...

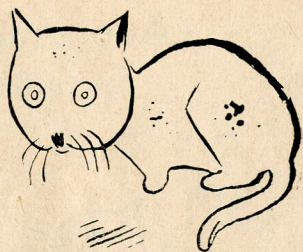
— А я сяду на лошачка і буду їздити! — відіззався малий циганчук.

— А не їдь! А не їдь на лошаку, бо він ще молоденький, то переломиш! — крикнув з пересердя циган та й ударив синка по спині, а синок у плач.

Від того зайчик збудився, скочив та й дав ногам знати!

Хто »СВІТИК« читає, умом підростає!

Марусин котик.

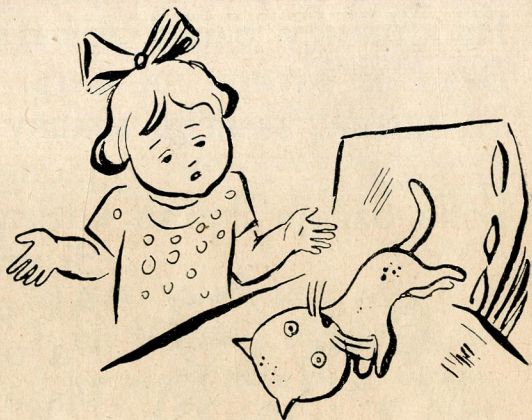
Була собі Маруся в неньки,
А в Марусі котик маленький,
Та хоч маленький,
То вже вусатий,
Вухатий і хвостатий!

Маруся котика доглядала
Пестила, годувала.
Ба! Подушечку зробила,
Простиральце постелила,
Перинку наповнила,
І клала котика спати
Час тобі відпочати!

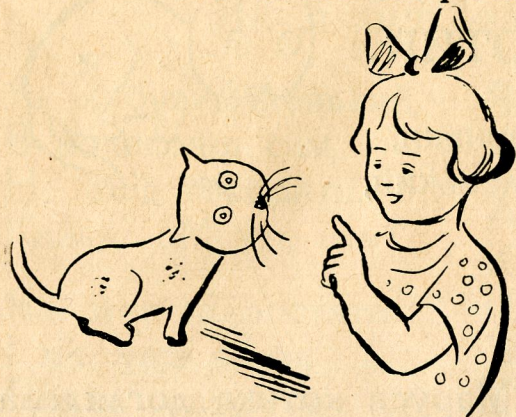
Та що з того, коли ко-
[тик химерний,
Всю працю в нівець
[оберне!
Що його Маруся уло-
[жить,

Перинкою приложить,
Голову на подушину,
Хвостик під перинку,

А за мить котик обернувся,
Перевернувся,
Голова на перинці,
Хвостик на подушинці,
І так лежить —
Хіба хтось так спить?

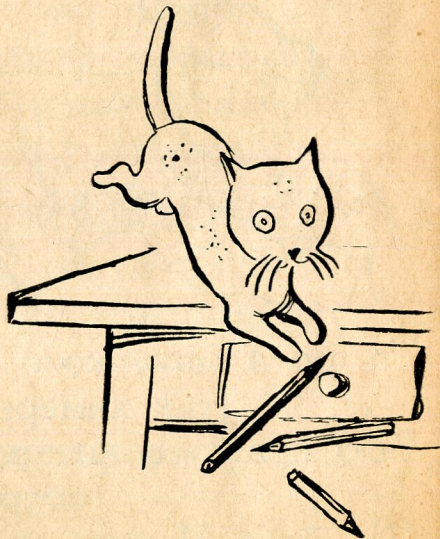
Або стане Марійка котика вчити,
 Розмовляти, говорити:
 Кажі, котику, »Маруся«!
 А котик: »мяв!«
 Кажі, котику, »Мамуся«!
 А котик: »Мя-яв!«
 Кажі, котику, »хатка«!
 А котик: »Мяв! Мяв!
 Мяв!«

І хто б то відгадав,

Що котик по своєму сказав!
 Дорікає Маруся: »Шкода
 [труду!
 З тебе нічого не буде!«

Не було в хаті мишей ні щурів,
 Та було кілька олівців,
 На столику олівці лежать,
 Було їх чотири чи п'ять.
 То котик, замість мишку
 [ловити,
 Взяв олівець і став котити

Зі столика на підлогу,
 Аж раз Івасик не спостеріг,
 На олівець спіткнувся й лів,
 Мало не зломив ногу.

Взяла Маруся котика, завинула,
 Мов яку лялю вповинула,
 На руках його носить
 І просить:

»Котику, чемний будь,
 Про свої псоти забудь,

Я тебе носитиму,
Перед людьми хвалитиму».

Прийшла тітка й питає:
— А що там Маруся має?
»Оця гарна краля?
То моя ляля!«

— А чого в неї личко кос-
[мате?

»Бо давно не милася«.

— А чого вона вусата?

»Бо давно не голилася«.

Тета в сміх — а котик
[налякався,

Схопився, порозвивався, І до тети сказав:
Пчихнув, замурчав — »Мяв! Мяв! Мяв!«...

Сьогодні котик уже ве-
[ликий кіт,
Спокійний, чемний, по-
[водиться як слід,
Та спить головою далі
на перині,
А хвостом на подущині,
І до Марусі каже »мяв«
І до маусі каже »мяв«.

Та Маруся вже йому не дорікає,
Бо вже старшенька і знає,
Що він кіт, і спить по котячому
І говорить по котячому,
Бо так кожний повинен робити:
По своєму жити й говорити!

Станьмо, діти, в два рядочки!

(Співати на арію: »Баламуте, іди з хати«).

Станьмо, діти, в два рядочки, Заспіваймо рівно, гладко,
Заспіваймо співаночки, Щоб утішивсь рідний батько,
Затанцюймо всі злегенька, І наш братчик і сестричка,
Щоб зраділа люба ненька! Вся громада невеличка!

Затанцюймо, любі мої,
Колосийки та дрібної,
Горе й лихо щоб минуло,
Щоб весело всім нам було!

СВИНКА, ЧИ НЕ СВИНКА?

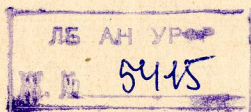
- Мамо, що таке — морська свинка?
- Це така свинка, що живе в морю.
- То що ж то за свинка? Коли вона в морю — то завжди чиста, а як чиста, то вона не свинка...

всім моїм Читачкам і Читачам у день їхнього Ангела: Макарам 1. лютого, Максимам 3, Тимкам 4, Климам 5, Ксенькам (Оксанам) 6, Грицькам (Григоріям) 7, Гнаткам 11, Семенкам і Аннам (Ганусям) 16, Сидорам 16, Гафійкам 18, Лукам 20, Теодорам (Федорам, Федькам) 21, Никифорам 22, Мирославам 26, Онисимам і Кирилам 28. лютого.

З роси й з води а навіть з леду!

ВАШ »СВІТИК«

3 ЛИСТІВ ДО „СВІТИКА“.

Друкуємо два цікаві дописи — листи учениць Школи СС. Василянок у Станиславові, про працю Шкільної Громади:

(Перший лист з листопада 1936 р.)

Дорогий »Світику«!

У нашій школі при Шкільній Громаді є дві секції, Санітарна і Культурно-Освітня. Секція Санітарна має уважати на порядок і чистоту кляси, а секція Культурно-Освітня має давати виставки, та дбати про збільшення бібліотеки. Дня 15. X. відбувся заходом секції Культурної »Літературний вечір« присвячений половецько-татарському лихоліттю зі слідуною програмою: 1. Вступне слово. 2. »Плач Ярославни« вірш. 3. »Татарський напад« хор. 4. »Марся Богуславка« вірш. 5. Фортепянове сольо. 5. »Татарське лихоліття« рецитація. 6. »Дмитро Байда Вишневецький« дуєт. 8. »Виїзд на війну« вірш 9. »Мати Божа Почаївська« хор. На кінці відспівали національний гимн. Все вдалося дуже гарно. В уладженні Свята помагав нам наш Учительський Збір. Призбиравши трохи фондів, маємо намір закупити книжки до нашої бібліотеки. (Книжки вже закупили. — Примітка Редакції).

(Другий лист з січня 1937 р.)

Дорогий »Світику«!

Дуже дякуємо Тобі за відповідь і за прислані книжки. Дуже вони гарні. За них присилаємо майже всі гроші з доходів »Передсвятчного ярмарку«, який відбувся у нашій школі в днях 13.14. і 15 грудня. Дуже довго ми до нього приготувалися і немало труду до того приложили: шили одєжу для ляльок і робили прикраси на ялинку. Але найбільше трудилися С. Директорка. Вони шили медведики: білі і бронзові, менші і більші. Також шили лялі і для них одєжу. Кожна учениця була зобовязана приходити що четверга ліпити образочки і кропильнички. Дуже ми були задоволені, коли купуючі хвалили добрий матеріял і старанну роботу. Той ярмарок тривав три дні. Перед відкриттям ярмарку було представлення »Коник-Стрибунець«. На закінчення ярмарку була фантова льотерія. Дуже дякуємо Тобі, »Світику«, за присланий образ Т. Шевченка. Поздоровляємо Тебе. Учениці школи СС. Василянок у Станиславові. Оксана Бурачинська — голова. Ндія Аксентій — писарка.

Мішані цукорки.

Десь гуцулочка Анничка
Два гроші дістала,
Йде до кооперативи,
Стала та й сказала:

— А прошу вас дуже гречно,
Крамарю хороші,
Дайте мішаних цукорків
Мені за два гроші.

— Шо ж, Анничко? Можу тобі
Два цукорки дати!

— Добре! Як лиш два буде,
Прощу не мішати!...

Хитрий Івась в кооперативі.

Івась: По чому ті цукорки?

Крамар: Шість цукорків за пять грошів!

Івась: Ага! Отже пять буде за чотири гроші, чотири за три, три за два, два за гроша, а один цукорок задармо. Прощу дати один цукорок.

ПИШІТЬ до »СВІТИКА«, що на Вашу думку у ньому найцікавіше і про що ще хотіли б Ви читати, — чого давати менше а чого більше. Звертайтеся також з усякими питаннями й радьтеся »Світика« у всьому, — пишіть про свої радощі й клопоти, а він Вас розважить, порадить і потішить.

„СВІТ ДИТИНИ“ виходить раз у місяць вобемі 32 сторін друку.

Умови передплати на рік 1937: В краю річно 4 зл.
піврічно 2 зл., квартально 1зл. Для Америки й Канади 1 долар;
для Чехословаччини 25 кор.; для Румунії 200 леїв річно.

Адреса Редакції й Адміністрації: **Львів, ул. Зіморовича 2.**
Кonto П. К. О. Львів, ч. 503.330. Телефон 257-87.

ЦІКАВІ НОВІ КНИЖКИ:

ОПОВІДАННЯ ПРО НАДЮСЮ. Написала Марія Кремнярівська. Накладом В. Сінчковського у Кремянці. Сторін 132.

Тут дуже зворушливо й гарно описані дитячі роки маленької Надюсі, що втратила рідного, дуже доброго батька й вибралася з сумною ненькою в світ, шукаючи долі. Прочитавши цю книжечку, дуже співчуваємо Надюсі і тим більше цінимо її кохаємо своїх любих родичів. Та з цієї книжечки вчимося також любити рідний край і нарід — і також тому варто її прочитати. А хто де зустріне Надюсю з її матір'ю-вдовою, нехай їх пригорне й розважить, мов рідних. (Книжку можна дістати в нашій „Адміністрації“, ціна 95 гр., а на порто додати 30 гр.)

ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ. Написав С. Черкасенко. Накладом Видавництва »Батьківщина«. Сторін 176. Ціна 2.50 зл. З мистецькою окладинкою й ілюстраціями в тексті.

Тут описані лицарські підвиги молодого козака — запорожця, що поміг визволити свого батька з турецької неволі і довершив багато інших геройських діл. Ця повість із козацьких часів гарна не тільки змістом, але й мовою, бо її автор, С. Черкасенко, відомий знавець української мови. Ця книжка вчить любити рідну землю й відважно ставати за правду, а крім того вчить любити рідну мову, бо тут пізнаємо її красу. Цю книжку можна замовляти також в Адміністрації »Світа Дитини«, додаючи на пересилку 30 гр., разом 2.80 зл.

Накладом Видавництва популярних книжок »Засів« появилась книжечка Мирослава Ріпецького п. н. »ПРО СЛАВНІ ДІЛА Й ПОДВИГИ ЯРОСЛАВА МУДРОГО«. Ціна з пересилкою 30 сот. Замовляти: В-во »ЗАСІВ«, Сокаль, ул. Лисенка, ч. пошт. складанки 2.

Крім того звертаємо увагу на цікаві нові книжки, що вийшли тепер, накладом »Світа Дитини«:

Антін Лотоцький: **КНЯЖНА ГАЛИЦЯ**, легендарне оповідання про заснування Галича. Ціна 30 гр. (сторін 36)

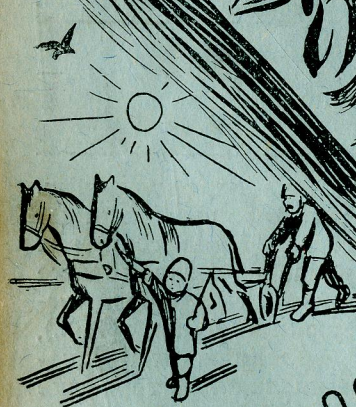
Михайло Середа: **ГРИЦЬ ПОПСУЙШАПКА**, побутове оповідання з часів заселювання Слобідської України. Ціна 40 гр. (сторін 44)

Олег Підгірський: **ЯК РОМЧИК СТАВ ПЛАСТУНОМ**. Веселі пригоди одного хлопчика, віршовані. Ціна 30 гр. (сторін 32). Замовляйте, посилаючи рівночасно готівку і додаток на поштову оплату 10 гр. до кожної книжечки, а хто замовляє всі три разом, то до всіх трьох 20 гр. разом.

По чім пізнати свідому українську дитину?

По тім, що передплачує і читає свою газетку »СВІТ ДИТИНИ«!

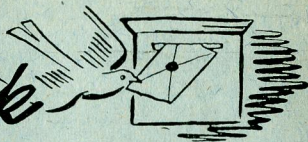
III
7-12.526
1932.3

ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ.
1937
РІК XVIII. БЕРЕЗЕНЬ. Ч. 3.

Пиши до нас листочок

Українська Школа у Везін-Шалет (Франція): Надіслана квота 13 зл. вповні покрила передплату на газетку і книжечки «Діточої Бібліотеки» по кінець 1937 року. Щирий привіт Вам, наші дорогі соколята на чужині!

Леся Кучер, Карнегі, Па.: Щиро дякую за гарний листочок. Дуже тішуся, що і Ти, українська дитина в Америці, бажаєш «Світикові», щоб він загощував до читачів щотижня. Вірю, що так колись буде, тим скоріше, чим щиріше полюблять українські діти «Світика»... Думаю, що вже гарно граєш і танцюєш. Дякую Тобі за жертву для лемківських дітей. Як тільки дістану адреси неможливих ровесників, зараз вишлю за твої гроші газетку котрійсь дитині на Лемківщині і це зазначу в газетці.

Юрчик і Данко Крайчики, Шренськ: Давно вже не дається чути! Скучно мені без вістки від Вас. Чи зможете і цього року зафундувати «Світик» Мільці Шкурат у Бортнім і Феськові Качанові в Радошицях? Жду Вашої відповіді.

Дарія Зуляк, Чортків: Дуже радію, що Ти не забуваєш про мене, і радо буду загощувати до Тебе до Чорткова. Думаю, що зпоміж своїх нових товаришок у гімназії приєднаєш мені бодай одну нову передплатницю. Що Галюся з Єгипту і Леся з Америки Тобі ще не відповіли, не дивуйся. Це далекий світ. Може листи пропали, а може ще йдуть. Та як дійдуть, то певно дістанеш відповідь.

Ліда Стернберг-Стояловська, Явора: Передплату на 1937 р. дістав і щиро радію новою передплатницею. За спізнення 2-го (лютового) числа прошу всіх моїх передплатників вибачення, бо сталося це не з моєї вини, тільки «з причин від мене незалежних». Та на майбутнє буду пильнувати, щоб таке вже не повторилося.

Приєднали нових передплатників:

- 1) ВП. Юлія Кучер з Карнегі (Америка) приєднала: Марусю Ананевич, Оленку Микита, Марію Коцік і Оленку Загурську з Карнегі, Елеонору Кузишин з Пітсбурга і Ігора Кучмака з Нью Йорку. Разом шість передплатників.
- 2) ВП. Тетяна Чучман з Амстердаму (Америка) приєднала: Емілію Чупка, Софію Бодак, Василя Мельничука, Володимира Грицаця, Мирона Комаранського, Льва Сюрка, Софію Труфін, Льва Вітковського, Йосифа Макаровського, Петра Мітулинського, Григорія Польхача, Василя Переця і Марію Медвідь — усі з Амстердаму, та заперенумерувала для своїх кривних Михайлини Чучман і Віри Пиндик у Почапах п. Білий Камінь.

Радіємо, що наші Прихильники в Америці починають так гарно співчувати зі «Світиком». Якщоб таке зрозуміння потреб нашої газетки стало загальне, то певно, що «Світик» скоро заавансував би на двотижневик або й тижневик. Щиро дякуємо і кличемо: Хто слідуючий?!

На пресовий фонд «Світика» зложила ВП. Пані Олена Яшанова 2 зл.

На «Рідну Школу» заколядували: Володи іра і Ольга Мельники, Василь Лацан і Василь Базюк у Бережниці Ш.ях., пов Калущ, 4'25 зл.— Ігор і Юрко Богонюки та Богдан Маркевич у Винниках 1'50 зл. (передано через Адм.) Ці свідомі діти дали гарний приклад іншим.

ЦЕ ЧИСЛО «СВІТИКА» вже не дійде до тих, що не заплатили навіть на частину 1937-го року. Вийнятковно висилаємо його ще тільки деяким добре знайомим, що досі припізналися з передплатою, але певно зараз відновлять її. Але наступного числа не вишлемо вже ніодному післяплатникові. — Так само пригадуємо тим передплатникам, які вплатили передплату тільки на перший чвертьрік (1 зл.), щоб відновили передплату на II чвертьрік — залученим переказом, що його найдуть у тім числі, бо інакше числа за квітень уже не дістануть.

Перед портретом Тараса Шевченка.

На стіні, в світлиці ясній,
Поруч з образами,
Висить портрет, пристроєний
Пишно рушниками.

На портреті дідусь милий,
Довгий вус козачий,
Густі брові, з-під них очі
Сміються неначе.

І дорослий і дитина.
Кожне його знає,
І з пошаною про нього
Кожне спогадає.

І наш Славко малий знає!
І раз каже: „Ненько!
Правда, дідусь на портреті
То Тарас Шевченко?

„Як я чемний, як я добрий
І пильно учусь,
Він до мене усіхнеться,
Як лиш подивлюся!

„Та як в чомусь провинився
Чи зробив що злого,
Тоді наче він на мене
Гляне строго - строго!“

— О, так, сину — каже мати, —
Бо Тарас Шевченко
Любить тільки дітей добрих,
Що вчаться пильненько.

Тому треба, любий сину,
Чемно поводитись,
Щоб Тарас на тебе завжди
Міг любо дивитись!

Юра Шкрумеляк.

ЗАСІБНІШІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ повинні жертвувати також передплату (річну або піврічну) для вбогих ровесників, знайомих або незнайомих. Незнайомого ровесника винайде сама Редакція і оголосить ім'я жертводавця й ровесника в газетці. Присилаючи таку передплату, треба зазначити, чи винайти ровесника, чи ровесницю. Приємно буде вичитати в «Світику», як називається обдарований ровесник або ровесниця і яка їх адреса.
Це найблагодорніша приемність!

Юра Шкрумеляк.

Сценічний образок з дитячих років Тараса Шевченка.

О с о б и: Тарас Шевченко — хлопчина 10 літ. Степанко, Івась, Василько — ровесники Тараса. Катерина — сестра Тараса, 16 літ. Дяк, селянин, селянка.

(Діється в Кирилівці, в 1824 році).

Сцена представляє велику та запущену світлицю сільської хати. На стінах образи святих і якісь портрети. В куті при дверях велика піч. Посередині довгий стіл, на столі трохи книжок і на них велика різь. Довкола стола лавки.

1. я в'а: Дяк, потім Івась, Василько і Степанко.

Дяк (старий, кремезний, з розкудовченим волоссям і довгою бородою, в довгій чорній свиті, сидить довгу хвилину сам, читає щось півголосом з псалтирі, мугикає якусь пісню): О, кара Божа, котрої від Ноя не було! Де це вони забарилися? А тут у хаті холодно і в животі голодно! Ні кому дров принести, ні затопити, ні зварити! (Бере різь в руки). Покажу я вам, голубчики! (По хвилині читає з записника) Івась має принести пшона... Василь має принести молока... Степан має дати борошна, бо позавчора у них мололи. Тарас... Ах, той Тарасик мені! Бісеня отаке! Думає, що як читати навчилося і зо мною з псалтирем по хатах ходить, то вже й гроші йому давай! (Перекривляє) „Часточку мою дайте! — каже. — Так поправді буде!...“ От, кара Божа, котрої і від Адама не було! Правда, що я чоловік грішний, попоїсти люблю тай сивухи тієї випю залюбки, то і спати хочеться, а він читає. (Грізно) Алеж ти, бісеня, за велію честь і хвалу собі почитуй, що псалтирю за мене читаєш — і за те вже до школи за научення ніже зерна не приносиш! О, хтось іде!

Івась (входить і низько кланяється): Слава Богу Святому і вам доброго дня!

Дяк (грізно дивиться на Івасеві великі чоботи): А чого ти, Йовне, снігу із обуви своєї перед порогом училища не обтряс?

Івась (залякано): Ой, лишечко! Я зараз! (Іде за двері, тупає, і входить).

Дяк: З правої сиріч одесної уже, а з ошуєї сиріч із лівої?

Івась: Ой, лишечко! Я зараз! (Іде за двері, тупає ще сильніше, і входить).

Дяк: А деж тое... Пшоно твоє, що в сей день принести ім'я за нау-
чення?

Івась: Немає в нас пшоно сьогодні, ласкавий учителю! Завтра при-
несу, батько казали.

Дяк: Іди ж ти в дім свій у сію годину і дари принеси, бо навчєня не
буде і різга гулятиме по спині! *(грозиць різтою)*.

Івась *(утікає з плачем)*: Ой, лишечко мені!

Василько *(входить по хвилині)*: Слава Богу Святому і вам доброго
дня!

Дяк *(з криком)*: А снігу білого і холодного з нозів своїх не обтрусил?

Василько *(заляканий)*: Ой, Боженьку, Господоньку! Я зараз! *(Іде за
двері і тупає ногами, потому входить)*.

Дяк: А носища то свого не обчистил!

Василько: Ой, лишенько мое! *(Втирає ніс рукавом, а дяк і собі так)*.

Дяк: А молоко? Твоя ж нині черга, Василію!

Василько: Ой, горе! Корова в нас запустилася, важко за краплю мо-
лока!

Дяк *(бере за різгу)*: От, кара Божа, котрої і від Авраама не бувало!
Хіба мені з голоду погібати?

(Василько втікає з хати).

Степанко *(входить по хвилині)*: Слава Гоподеві і вам доброго дня,
учителю!

Дяк *(з криком)*: А борошно? Де борошно?

Степанко *(залякано, виймає з-під поли торбинку)*: Немає борошна,
простіть! Я вам, ось, трохи круп приніс!

Дяк *(люто)*: Ох, ох, ох!... *(скоро)* Зараз мені, в сію мінуту, дров уру-
бай, у печі затопляй, круп насипай, молоко вари, що Василій при-
несе! А гляди мені, щоб усе добре було! А я тимчасом по світі
Божому розглянуся та в церкву піду і зараз прийду. От, кара
Божа, котрої і від Ісаака не було!... *(виходить)*.

Степанко *(вибігає за ним, уносить дров, підпалює в печі)*.

2. ява: Степанко, Василько, Івась і Тарас.

Василько *(входить боязливо, спершу тільки заглядає через поріг)*:
Немає?

Степанко: Кого?

Василько: Та кого ж би? Дяка!

Степанко: Пішов! Казав, що в церкву...

Василько: Ага, в церкву! Певно до коршми пішов. Ось, я трохи мо-
лока приніс, бо перше з хати мене прогнав.

Степанко: Давай, варитиму! Бо певно прийде зараз, то біда буде. *(Бе-
ре в Василька горня і ставить біля вогню)*.

Івась *(входить боязливо, як і Василько)*: Немає дяка?

Василько: Немає, немає, ходи! А що ти приніс?

Івась: Та ось, пшоно трохи маю! Вари, Степанку, щоб дяк не кричав.
(Дає Степанкові торбинку з пшоном).

Тарас *(входить сміло, бистро)*: Слава Богу! Дяка немає? Учора знов
п'яний був, як пень! У Максима Коваленка ми псалтирю читали.
Він їв і пив, а я читав. Та ні копійки не дістав. Вже з пів карбо-
ванця мені винен!

Василько: І пиши пропало!

Тарас: Знаю це! Та довго вже терп'ять йому не буду!

Івась: А що вчиниш? Вчитися вже не хочеш?

Тарас: А чогож у нього навчитися можна? У світ піду, за очі! Добрих людей знайду, навчать мене!

Степанко: У світ, кажеш? Але то страшно!

Тарас: Чого страшно? А тут не страшно? Тут і страшно і погано! Ягнят волю пасти, ніж з таким по хатах ходити. *(По хвилині)* Страшно, кажеш? Ех, що ти знаєш, Степанку! Світ широкий, е де погуляти і долі пошукати! От, мій дідусь мені говорить, про козаків-запорожців, які вони були... Раз мати родила! Я і вам порадив би...

Всі: А що таке? *(Цікаві стають довкола Тараса, біля печі).*

Тарас: А ось, зібратись нам усім чотирьом і...

3. ява: Ті самі й дяк.

Дяк *(співає щось по п'яному у сніях).*

Степанко: Ой, дяк іде! Сідайте куди котре! *(Всі скоро кидаються до стола, Степанко відсуває від огню молоко, щоб не збігло).*

Дяк: *(входить, п'яний, валиться з ніг):* А, ось, ви, голубчики! Пшоно єсть? Молоко єсть? Борошно єсть? Готове? Га? *(Паде, заточуючись, на Степанка, Степанко паде на припічок і перевертає нехотячи горня з молоком).*

Дяк: Ах, ах, ах! Що ти затіяв, грішнику пекельний! То так ти мені молока бережеш? Виливаєш сніди мої, щоб я во гладі проживав? Почекай, небоже! *(Ледви йде до стола, бере різгу).* Лягай осьтут, на лаву сію!

(Івась і Василько ховаються під стіл, Тарас підступає до дяка).

Степанко *(проситься):* Я не винен, я не винен! То ви трутили мене!

Дяк: От, кара Божа, котрої і від Якова не було! Я трутив тебе? Може я п'яний? Що? Лягай, кажу!

(Степанко положився, дяк замахнувся різгою).

Тарас *(приступає до дяка):* Стійте!

Дяк: Що?

Тарас: Стійте, кажу! Не бийте його! Він не винен!

Дяк: Га?

Тарас: Ви трутили його, ви п'яні!

Дяк *(до Тараса):* Лягай же і ти, бісеня! Лягай!

Тарас: Ні!

Дяк *(хоче вдарити Тараса):* То ось тобі!

Тарас *(вихопив дякові різгу з рук і в одну мить поломив її та кинув під ноги).*

Дяк *(сідає-паде з пересердя на лаву):* Ох, ох, ох! От, кара Божа, котрої і від сотворення світу не було? *(Сточується з лави на землю)* От, кара... Божа... от... *(засипляє).*

(Усі втікають з хати. Хвилину немає нікого. Дяк хропить і щось говорить крізь сон. »Івась пшоно... Василь... Мошко... ще одну чарку... От, кара...«)

4. ява: Дяк, селянин, селянка, Катерина.

(Входять усі троє).

Селянин: Слава Богу! *(розглядається)* Ось, лежить! Що тут сталося? Івась прибіг і щось таке говорить, чого й не розумію. Що ніби Тарас набив дяка...

Селянка: Та ні, не набив, тільки пруга поламав! Бо дяк мого Степанка задурно карати хотів.

Катерина (журливо): Ох, ох, що то за дитина, той Тарас! Він мабуть і бив дяка, бо кріпко його невавидить за його неправду. І що тепер буде?

Селяни: Набив, кажеш? І добре зробив! Не вчать люди такого, то нехай діти вчать!

Селянка (до Катерини): От, відважний хлопець, ваш Тарасик!

Селянин: Козак та й годі! Неправди не любить і кривду ненавидить!

Катерина: Ой, такий він, такий! Та за таке карають...

Селянин: Господь його побереже!

Селянка: І чей допоможе все за правду стояти! Бог добрий.

Селянин: Велике щось буде з того Тараса, кажу вам!

Селянка: Хай йому Господь допоможе!

Всі трое: Хай його Бог благословить!

(Виходять).

Дяк (будиться і ледви сідає, щось пригадує собі, тре чоло, а по хвилині каже): Його правда! Таки його! Прости йому Господи — і мені, рабу грішному, не памятай... А я хіба вже пити перестану... От, кара Божа, котрої і в Єгипті не бувало!

Кінець.

ЗВЕРТАЄМО ЩЕРАЗ УВАГУ, що передплата „Світа Дитини“ на рік 1937. знижена з 5 на 4 злоті і можна її вплачувати також у двох піврічних ратах (по 2 злоті) або в чотирьох квартальних ратах по 1 злотому що три місяці. — Скажіть це всім товаришам!

Життя Тараса...

Горе, болі, неволя
Та кріпацька повинність
В межах панського поля —
Доля його родини.

Його ж власна — гіренька
У роках вже дитячих:
Мачуха — то не ньенька,
Сліз сирітських не бачить.

Дяк потім кат, паниця,
Примхи лютого пана,
Але воля мов криця
Рве, де зоря румяна.

Будить в народі віру,
Закликає до діла,
Навіть в служі Сибіру
Не паде вдача сміла.

Вивів народ з безодні,
Влив волю й силу в груди —
І Тарас наш сьогодні
Князь наш духа є й буде!

Я. Вільшенко.

Надсилайте адреси вбогих ровесників, що заслуговували б на безплатне одержування „Світика“! Першенство матимуть ті, яких подадуть Всч. ОО. Катехити або ВП. Учителі.

Іван Марків.

Васильків рік.

(Образки з життя сільського хлопчини).

— Вставай, Васильку, ходи до стола, будемо вечеряти! — Але Василько не вставав; відкрив очі, поглянув по хаті і знов заснув.

— Чи чуєш, що я тебе кличу? — настоювала мати. — Вставай повечеряти, бо завтра вже Великий Піст. Нині пущення, кінець мясниць, а завтра не дістанеш молока ані яйця; треба постити до Великодня. Сім тижнів, небоже, мусиш постити, щоб на Великдень ліпше паска смакувала!

Так мати приговорювала, щоб розворушити сінка. Та Василько був би дуже радо проміняв вечерю за сон. І так нераз прогав він вечерю, та — бувало й таке — що вночі будився і кликав: „Мамо, я голодний, дай мені їсти“. „А чомуж ти до вечері не вставав?“ — кликала ніби сердито мати, але вставала, відкраювала шматок хліба, наливала горнятко молока й подавала Василькові. Він скоро упорювався з їдою і знов лягав. Водив трошки очима по темноті і незабаром засипляв, поринав у сон, мов камінь у воду.

Зате рано спав довше, а як уставав, то не біг зараз по молитві до стола, щоб хлібця попоїсти. Так було нераз, але нині вже йому спати без їди не позволять.

— Гей, хлопче, скільки разів треба тебе кликати?! — почув він голос батька. Зараз мені вставай!

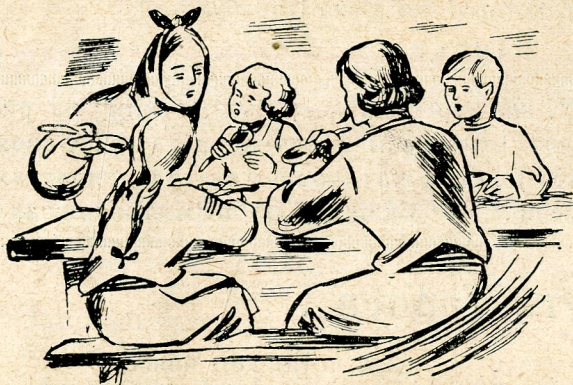
Василько спав, але очі замикалися, бо спати дуже

хотілося. Батько взяв його на руки і приніс до стола. Біля стола сиділа вже старша Василькова сестра Гануся і мама із маленьким хлопчиком. На столі стояла миска із молочною кашою, ринка зі сиром, а в другій мисці було повно наварених яєць. Василькові дали ложку до рук. Він справив її до миски і не потрапив до середини, лише галив попід миску й ніс порожню ложку до уст. Всі почали сміятися.

— Та що тобі є? — запитала мати. — Школяр із другої кляси, а такий сплюх. Навіть малий Данилко не спить, а з нами вечеряє.

Василько вже на добре очунав і почав їсти. Звичайно при їді без упину питався він про все, що лише його цікавило, так, що родичам і відповіді не ставало. Бувало матері не стає вже терпцю відповідати, але батько говорив: — „Нехай питає, треба йому відповідати“. Та нині Василько мовчав і одного собі бажав: коби як найскоріше піти знов спати. Врешті вечеря скінчилася. Василько перехрестився, помолився і пішов спати.

На другий день Василько встав скоріш, як звичайно. Вибіг на двір і почув подуви теплого вітру. Поля чорнілися вже темними плямами, бо сніг таяв. Василько вибіг босий на дорогу і побачив, що по ній

тече брудна вода. Він почав уже ліпити із болота таму, щоб воду загатити, але мама покликала його до хати.

Василькові дуже хотілося побігати, поскакати по сухій землі, та сніг ще не зовсім стаяв і він мусів узувати чобітки. Сіли до обіду. Мати поставила на стіл миску печеної бульби, а в другій принесла сирію капусту, накришила до неї цибулі, помастила олією. Василькові дуже смакувала бульба із капустою. — „Мамо, а чому нині ми їмо бульбу із капустою, а не зі сиром?“ — „Казалаж я тобі вчора, що нині вже Великий Піст починається і м'ясного не можна їсти. За сім тижнів буде Великдень і тоді вже будемо і м'ясо їсти“. — „А тепер ані молока не можна?“ — „Хто здоровий, то повинен постити“. — „А от наш Данилко здоровий, а ви йому молока давали“. — „Ну, Данилко ще за малий, йому можна“. — „А я великий, чи малий?“ — „Еге, ге! Небоже ти мій! Он, куди ти зміряеш. Зрештою дістанеш і ти молока, але не нині. Перший день посту треба видержати, але і ти перед їдою молока, чи сира мусиш змовити „Отче наш“ і „Богородице Діво“, а тоді вже можна їсти“.

— А ви будете також масне їсти?

— Ні, ми, старші, не будемо. Не все можна робити, чи їсти те, що хочеться. Як хтось відмовить собі того, до чого його тягне, то такий щось варт, бо він потрапить сам собі розказати.

Ну, добре, то і я не буду молока їсти, а буду постити аж до Великодня, — каже Василько.

— Вже то якось буде, — відізвалася вдоволенна мати.

По обіді взяв Василько торбинку з книжками і пішов до школи. До нього прилучилися його товариші. Та не йшли вони підсохлою стежкою, а чалапали по розмяклім снігу й тішилися, що вода їх сліди заливала. Онучки в чобітках їм перемокли,

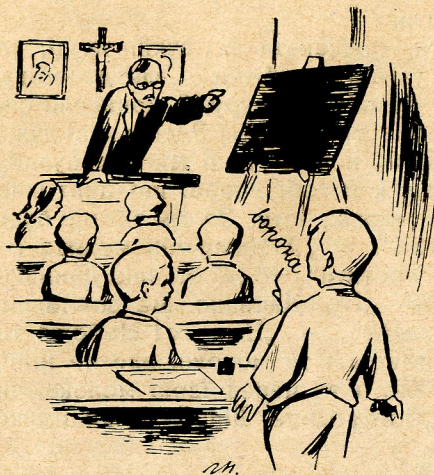

але вони на це не зважали. Їх бавив розмяклий сніг і вони ще почали бовваняти. Аж один із хлопців кликнув, що час до школи.

У школі вже почалася наука. Учитель чомусь нині не сварив на них, що спізнилися, лише приязно сказав, щоб скорше на другий раз приходили.

Василькові якось нині у школі було нудно. Він думав, як то буде гарно, коли земля підсохне, коли він зможе уганяти по подвір'ї і бавитися з другими дітьми у хованку. А потім поїдуть тато орати, посадять його на коня, дадуть у руки батіг і він пишно буде на коні похитуватися. А потім він буде поганяти. Ах, як то горно кониками поганяти. Вони, — коні — такі великі, сильні, а мусять його слухати. Скаже їм „вісьта“ — вони ідуть вісьта; скаже їм „гейта“ — вони звертають направо. І чому воно так, що звірина така сильна, а слабого чоловіка слухає?

Виорують вони загін, тато поставить коні коло баламута і вони будуть хрупати січку з вівсом. А він — Василько — буде ходити за

татом і приглядатися як зерно паде на землю. А потім Гануся винесе у коші полуденок. Ах, як то на полі смакує їда! А жайворонок буде над ними літати і співати дзвінким голосочком. Так то небаром буде.

Але чого це ворона так скаче поміж галуззя дерев? Певно шукає місця на гніздо. Василько бачить крізь вікно кляси ворону і пильно їй приглядається. Значевя: — „Скаже нам Василько Діденко!“ кликнув учитель. Василько зірвався і сказав: „Ворона!“ Вся кляса у сміх. — „Що тобі, Васильку? — каже здивований учитель. — Я його питаю, хто дає молоко, а він каже, що ворона“, — Діти знов у сміх. Засміявся і Василько та відповідає,

що корова дає молоко. Та як ішли діти по науці до дому, то дразнили Весилька, що він їсть вороняче молоко...

(Далі буде)

Забарилася весна...

Деж то, деж то наша весна забарилась,
Може нишком березневим сонцем впилаь,
Може вітер пустотливий не пускає...
Косу - русу до схід сонця розплітає...
Або в ярі, де Буг котить чисту воду,
Задивилась весна красна тай на вроду.

Ой, загрій же, ясне сонце, — усміхнися, —
А з ним разом, весно любя, пробудися!
А ти, вітре, що по полі так гуляєш,
Чому весні косу - русу не сплітаєш?
Тай не змутиш у потічку чисту воду,
Бо веснонька горда стане тай на вроду...

Не барися, весно любя, не барися,
З ясним сонцем березневим усміхнися...
Тай позич собі у вітра буйні крила,
Всі так ждемо вже на тебе, весно мила...
Всі так ждемо, твої чемні, любі діти,
Бо вже годі довго зиму нам терпіти.

Іванна Трешневська.

Галя.

Між гусьми.

(Із пригод малої Настуні).

— Настуню, вважай на свою нову суконку! А чобітки ти вичистила? Покажи! Так, Настуня чистенька, а ти, Миколко? Мама ще напоминають дітей, а самі що хвилини заглядають у замерзле віконце, чи не йдуть отець духовний.

Вони нині ходять з кропилом по селі. Бо то якраз по Йордані. Свяченою водою кроплять — знаєте?

В хаті усе чистенько прибрано, ліжко застелене вишиваною веретою, мисник вилискується від чистих мальованих тарелів. Образи святих у вишиваних рушниках.

— А я дістану певно від отця образок, святого Миколу дістану! — тішиться хлопчик. — Певно мене поглядять по голові і скажуть:

— О, як виріс! Рости здоровий! А може ще що скажуть...

— Мені то певно дадуть образок святої Анастазії.

— Абож ти яка „Анастазія“? — засміявся Николка.

— Анастазія, Анастазія!

— Тихо будь, Микольцю! — упімнула мама. — Хоч вона Настуня, а підписують її Анастазія. А памятайте, діти, привітайте чемно отця. На всі питання відповідайте виразно і весело. В очі дивіться отцеві, а не кудись у землю.

Мама ще щось у хаті прятала, а діти сиділи на лаві під вікном. Настуні навкучилося так сидіти і вона вибігла надвір, виглядати, чи не йдуть отець парох.

Зараз з'явилася сусідська дівчинка Гануся і вони собі побалакали.

— Я виглядаю отця духовного. Далеко вони вже?

— А вже перейшли Процеву вулицю і скрутили на Шевцеву. Зараз перейдуть на вашу, бо там лише дві хатки.

— Ще багато часу! Підім ще троха за хату, там на пастівничку дуже гарна совганка. Як була відлига, то відійшла з поля вода, а тепер замерзла.

— Ану, біжим скоренько, поки отця не видно. Пересовгаємося раз туди, а раз сюди, тай гайда до хати!

— Добре! Ходім!

Пібралися за руки, тай побігли. А там справді ледок був ховзький, як скло, аж вилискувався. Гануся мала чобітки підбиті підківками і повертала зап'ятками на кругло, як хлопець. Настуня совгалася на підківках, звичайно.

Розігналася і тільки: шурр! засвистіло по леді. Ввігналася

на самий кінець замерзлої борозди. Забула, небожатко, що там на кінці була здоровенна яма. Звідтам тато перед святами брали глину. А там лід був тоненький.

Трісь! трісь! — тай лід під Настунею заломився. Впала Настуня в яму від глини. Закричала з переляку і зі зимна. Затрясло нею. Хапається леду, а лід ломиться їй у руках. Бовтається у воді і поринає щораз глибше, та кричить:

— Ганусю, рятуй! Втоплюся!

А Гануся бігає довкола ями і не знає, як рятувати. Але нарешті ухопила якусь жердку і подала Настуні. Настуня по тій жердці якось викарабкалася на край.

Стала ціла мокра обліплена глиною, трясеться зі зимна, тай каже крізь плач:

— Щож я тепер зроблю, як вернуся в хату?

— Ой Боже! — каже Гануся — швиденько біжим, чуєш як дяк співає? Десь уже близько вашої хати. Біжим!

Перебігли пастівник, на подвір'ї спинилися. Глянули в бік, а отець з дяком вже скручують у їхню вулицю.

— Не підуй! — крикнула Настуня. — Вернуся! Так не можу стрічати отця! Дивися, яка я! Сховай мене, Ганусю!

— Та як я тебе сховаю? Та де? Але чекай, знаєш що, сховайся до гусячого хлівця!

Скоренько відщипнула заціпку, пхнула Настуню між гуси і заціпнула, а сама побігла.

Гуси закричали з переляку. Гануся причаїлася і не рухалася, щоб гуси притихли. В хлівці було темно і дуже зимно. Ганусею трясло, зуби дзвонили. Гусак наїжився і сунув до Ганусі з витягнуною шиєю і розпущеними крилами. Смикав її за суконку, сичав і дзюбав по руках. Гануся відганялася від нього, як могла, боронилася руками, а він хапав її за пальчики і кусав немилосердно.

Ой, як Ганусі було страшно і зле!

Поволеньки присунулася до дверцят, а там була дірка, де вилетів сучок. Стала на пальчики і заглядає на подвір'я, віддихає.

— О, йдуть отець — о, тато вийшли перед хату — витають отця — просять у хату — вже чути спів дяка.

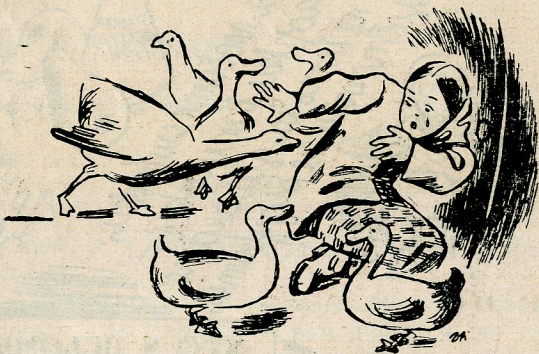
— „Прийшов єси — явився єси — днесь вселенній“.

— О, тепер певно дають Микольцеві образок — глядять по головці. А їй, а Настуні?

Тай розплакалася. Так їй зимно, суконка на ній замерзла, шелепає від морозу. Боже, як вона витримає довше з тим паршивим гусаком, що вже і до бійки становиться? Ех, колиб Настуся не була заціпнула, вже вискочила б, як стоїть.

Нарешті отець пішли. Тато і мама відправили їх до воріт. Вертаються і говорять:

— А деж Настуня поділася? Я перешукала ціле обійстя, зeszла десь дитина, якраз тепер, перед хвилиною. Як у воду впала. Коли б хоч що злого не сталося.

— О, я також такий неспокійний! Може де пішла до стайні попестити свою ялівочку. Все її напам'яю, щоб не пхалася між рогату худобу. Наш бугай такий лютий, може колись ще зірватися з припону і нещастя готове.

— Татусю, мамусю! Рятуйте мене! Я тут!

І Настуня зачала бити кулаками до дверей хлівця.

А як вони відціпнули, то аж перелякалися. Виглядала як мале чортенятко. Плачучи розмазала собі глину і болото по лиці, руки були посинілі і покривавлені в битві з гусаком.

Мама ухопила Настуню на руки і понесла в хату.

— Моя дитинко, моя маленька школярчко, що тобі сталося? Говори, серденько! — І притулила до себе.

В хаті її обмили, перебрали, напоїли гарячим молоком, та положили в ліжку. Настуня розказувала свою пригоду.

Тато сказали: — Так не можна робити. Ти могла перестудитися і тепер може тобі грожити якась тяжка слабкість. Пам'ятай, як тебе коли стріне яке нещастя, то нікуди не ховайся. Біжи просто до нас, бо ми твої родичі.

А Никольцьо пішов до огню, погрів свою баранкову шапочку при огні, прибіг до ліжка, заложив Настуніні змерзлі ноги в свою шапочку і сказав: — Грійся, Настуню!

Такий добрий братчик...

Хтів знати, скільки заощадить.

Славко в місті до кондуктора трамваю:

— Скільки коштує білет на Замарстинів?

— Двацять грошів! Прошу сідати, бо вже їдемо.

— Ні, я не їду! Я тільки хотів знати, скільки заощаджу собі, коли піду пішки.

**ХТО У ВСЬОМУ
МІРУ ЗНАЄ,
ТОГО СЛАВІСТЬ
НЕ ЗАЙМАЄ!**

ПОКАЖИ ЦЕ ЧИСЛО «СВІТИКА» товаришеві або товаришці й заохоти їх, щоб і собі передплачували газетку. Річна передплата тільки 4 злоті.

Петро Мерчук.

РОМКІВ ЩОДЕННИК.

(Дитяча комедійка у 2 відслонах).

(Докінчення).

ДРУГА ВІДСЛОНА.

(Подвіря коло Ромкової хати).

1. ява: Ромко, Мати.

Ромко (входить підспівуючи):

Ой, щож то за шум учинився,

Гей, що комар та й із дуба повалився!...

Мати (виходить з хати): А, то ти, Ромцю! Ходи, сину, ходи, бо я вже довго чекаю на тебе.

Ромко: Чекаєте, мамусю?

Мати: Так, так. А подай но мені он того прута!

Ромко: На що прута, мамо?

Мати: Позаганяти курята, щоб ворона не взяла.

Ромко (подає прут).

Мати (бере прут і ловить Ромка за ухо).

Ромко: Ой, пустіть, мамо!... Та й заганяйте курята, бо он справді ворона летить!

Мати: Нехай летить: курята в хаті. А я тимчасом дам тобі кілька ляпасів! (Перегинає на коліно).

Ромко: Та за що? Та ж то і Славко і Данко і всі товариші були на ставі.

Мати: То не за став, а за молоко. (до людей) Я вам дивуюся, де то все молоко дівається? Сметанка наверху нерушана, а молока менше... А то він вам пив його стеблом!.. (бе злегка) Так маєш же-ж за те!

Ромко: Ой, ой! Та я вже не буду!..

Мати: Не будеш? (пускає) То тимчасом досить буде з тебе. (Іде в хату).

Ромко (сперся об паркан, сумно): Певно, що досить!.. Навіть забагато, З мене було досить, як ухо накрутили. А то ще на щось прutom! І звідкіль вони про те стебло знають?... Хіба щоденник читали? Піду, подивлюсь, чи щоденник на місці. (Хоче йти).

2. ява: Ромко, Марина.

Марина (входить. Лагідним голосом, наче жаліючи): Ов! Тебе може били, Ромцю?

Ромко: Та трохи били...

Марина (бере за ухо): За ото вухо крутили може?

Ромко: Так...

Марина (бере за друге): А за те ні?

Ромко: Ні...

Марина (крутить): То я за нього трошки накручу. Щоб не було там-тому кривди.

Ромко: Ой, та то болять!..

Марина: Справді? (перегинає на коліно) То я трошки туди погладжу.

Ромко: Ой, мене вже там гладили!

Марина: Прutom?

Ромко: Так...

Марина: Ну, а я ще лиш рукою (бє злегка).

Ромко: Та за що ж то?

Марина: А за мого котика. Того сивенького, що ти прив'язав йому патичок до хвоста і він бідний мало не втопився.

Ромко: Та то не я!...

Марина (пускає): А хто?

Ромко (відбігає трохи): Та то ж він сам хотів утопитися з жалю, що ви, тіточко, йому мало їсти давали. А ви мене невинно бете!..

(Ніби плаче й утікає від Марини, але впадає на боднара).

3. ява: Ромко, боднар

Боднар (входить покашлюючи): Ромку! Кахи-кахи! А ходи но ближче!

Ромко: Ага, і ви мене бити будете...

Боднар: Ой, та деж би я такого доброго хлопця бив!.. А тебе хіба били?

Ромко: Та били!..

Боднар: Я хотів лише, щоб ти мені оце письмо зі суду перечитав, бо я — знаєш — письма не добачую... (шукає в кишені).

Ромко: Письмо? Ану покажіть! (підходить ближче).

Боднар (ловить його за ухо): Ага, ага! Я вже буду сам читати, а ти послухаєш.

Ромко: Ой, пустіть, воно вже накручене!..

Боднар (бере за друге): А те?

Ромко: І те також уже...

Боднар (перегинає на коліно): То хіба тут...

Ромко: Та й там били!.. (бачучи, що боднар добродушний) А ви може хочете зілля прикладати?

Боднар: Та хочу прикладати, але гарячі оклади.

Ромко: Та за що?

Боднар: А за те, що ти мені бочку знищив!

Ромко: Хтож то вам таке казав?

Боднар: Данко приходив із твоїм щоденником і читав, як то ти хотів мешкати у моїй бочці, як той якийсь Діоген, та й повирубав у бочці вікна...

Ромко: Ага! Данко зі щоденника!.. (По хвилині) Та то я відписав собі таке з книжки, що Робінзон Крузо таке робив, а не я...

Боднар: Справді?

Ромко: Та так! Із двадцять п'ятої сторони відписав...

Боднар (пускає): Може й так. Той раз ще пушу тебе. (Виходить).

Ромко: Так, так. То Робінзон Крузо довбав діри в бочці, а не я...

4. ява: Ромко, Ковалиха.

Ковалиха (іде, несучи воду в скіпці): Ромцо, а почекай-но!..

Ромко: Ага, ви хочете мене бити за мак, правда?

Ковалиха: Ой, та де? Ти звідкіль знаєш?

Ромко: Та знаю! (хоче йти геть).

Ковалиха: Так на ж тобі за мак отак! (виливає на нього воду).

Ромко: Ой, ой!.. (крізь плач) Та тож не Великдень нині, що ви обливаний понеділок робите! (Ковалиха виходить. Ромко сідає). Тепер хіба сідай та сушися до сонця!

5. ява: Ромко, Славко, а згодом Данко.

Славко (входить): Ов, а то що: дощ у вас ішов?

Ромко: Буря була...

Славко: Та бо й вуха у тебе червоні...

Ромко (*береться рукою там, де його били*): Та й ще деінде у мене по-червоніло...

Славко: А через що воно таке?

Ромко: Через щоденник мій. Я пописував собі там усякі свої вчинки й пригоди. А Данко узяв мій щоденник і повідчитував усе людям. А ті й узяли мене були тепер от у чотири вогні... Гулівер певно не бував у таких тарапатах...

Славко: Данко, кажеш? Ах, правда! Я бачив Данка тепер на вулиці і твій зшиток у нього в руці. Ну, то не гарно він поступив собі, це зрада! Ось, іде сюди.

Данко (*несміло й стидливо*): То правда! Зле я вчинив. Уже й сам бачу, що зло. Ромку, вибач і не гнівайся. Ось, тобі твій зшиток. І я вже дарую вчорашній «суд». Згода?

Ромко (*жваво*): Згода, Данку! Що було, те минуло! (*подають собі руки*).

Славко: А казав я тобі — кинь щоденник! Тепер певно подреш його. А на чистих картках будем шевчика бити.

Ромко: Ні! Не підру! Чекай!.. Я запишу собі там зараз ще сьогоднішню пригоду. То буде найцікавіша. І Данка запишу і нашу згоду. І таки буду писати щеденник далі. І вам так раджу!

К і н е ц ь.

У в а г а: Перша відслона була в попередньому числі.

До 15. березня пишть відповіді на конкурс!

Пригадуємо щераз конкурсіві питання Пані М. Г. з Філядельфії, про які ми писали в 1. числі на стор. 18-й, п. н. «Подумайте та поміркуйте!» і в 2. числі на ст. 50.

Повторюємо ще раз питання конкурсу:

1) Про що найбільше думає українська дитина в теперішній час?

2) Чому українські діти не мають у кожному селі і в місті своєї дитячої бібліотеки-випозичальні?

3) Чи треба вчитися, чи ні, — а коли треба, то чому?

Котра передплатниця «Світа Дитини» пришле на ці питання найліпшу відповідь, дістане нагороду 1 доляра. Котрий передплатник пришле найліпшу відповідь, дістане також 1 доляра. Так котрась одна передплатниця і котрийсь один передплатник дістануть по долярові.

Відповіді повинні бути по змозі короткі й ясні, а мають їх писати передплатниці й передплатники самі і власноручно.

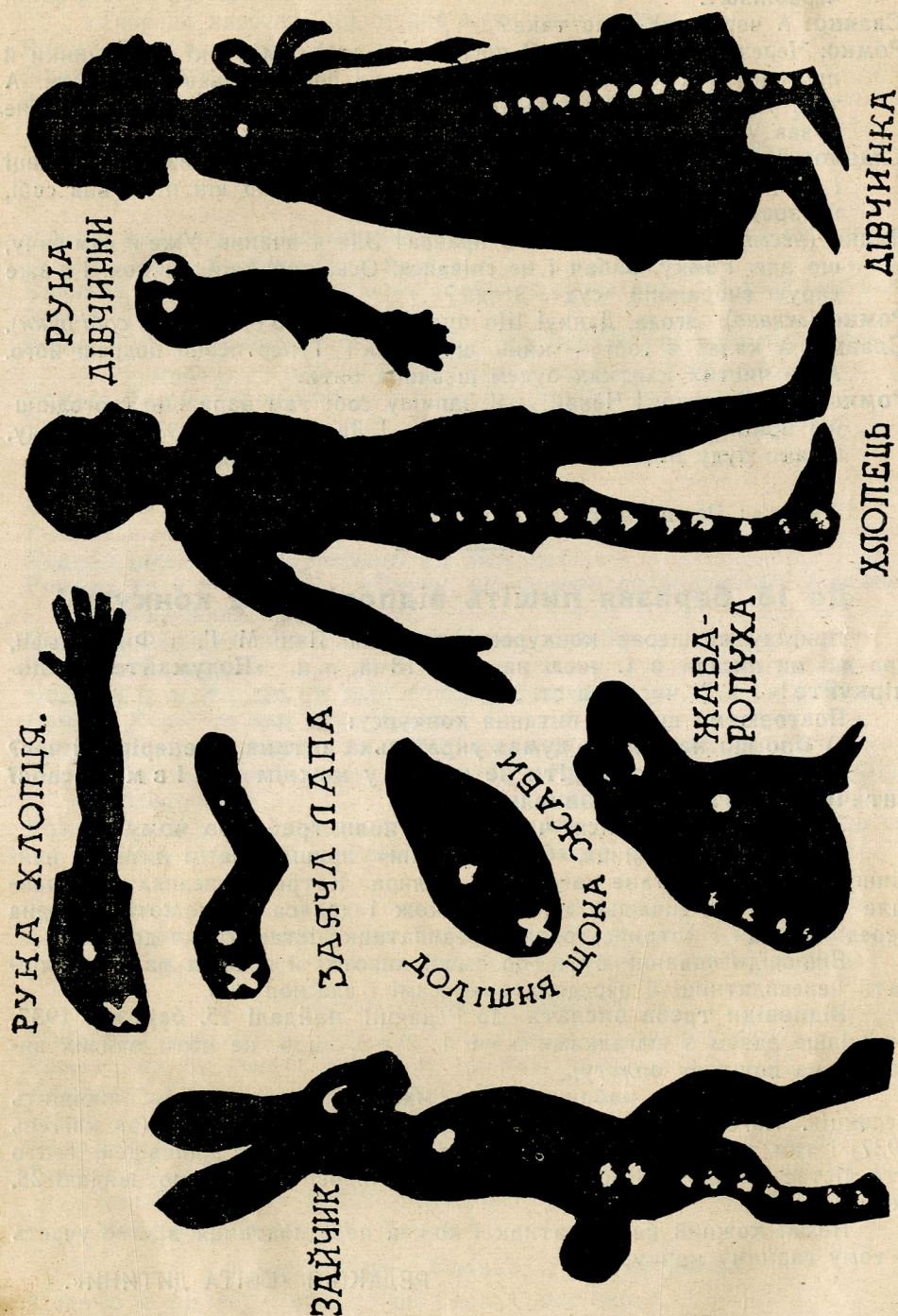
Відповіді треба вислати до Редакції найдалі 15. березня 1937. (найліпше разом з відгадками з чч. 1, 2 і 3, щоб не мати зайвих видатків на поштову оплату).

Котрі відповіді найліпші і хто має дістати нагороду, вирішить Редакція. Нагороджені відповіді видрукуємо в газетці ч. 4 (за квітень 1937) і там також проголосимо, хто є автором тих відповідей, себто хто дістає нагороду. Нагороду — по 1 долярові — вишлемо найдалі 25. березня 1937.

Нехай кожний передплатник і кожна передплатниця візьме участь у тому гарному конкурсі.

РЕДАКЦІЯ «СВІТА ДИТИНИ».

Робімо силветковий*) театр!

На образку бачите силветки-тіні зайця, жаби-ропухи, хлопчика і дівчинки, а окремо заяча лапка, жабяча щока, хлопця ліва рука і ліва рука дівчини. Ці всі образки-тіні відрисуйте докладно (відрисовуйте обриси через прозорий папір), а потім виповніть чорнилом а ще ліпше тушом, гарненько повитинайте і поналіплюйте на досить грубу текстуру та знов повитинайте докладно (образок на текстурі) кожну тінь окремо. Потім пробийте дірочки усюди, де бачите білі точки або хрестики. Потім поробіть з тонкого дроту (від квітів) маленькі ключки і поприв'я-зуйте лапку, щоку і руки до фігур, але так, щоб дірочки докладно при-ставали до себе. Крізь ті дірки, що зазначені хрестиками, просиліть потому грубший дріт, досить довгий, бо ним маємо потім порушати членами фігур. Внизу, під фігуркою зробіть ключку, щоб було де зачіпати пальцем і по-рушати членами фігурки так, щоб глядач не бачив вас. Щоб було на чім тримати фігурку, візьміть довгий патичок і розколійте його, а в розколіну запхайте фігурку так, щоб у роз-коліні сховалися ті всі точки, що йдуть про-сто від стіп до пояса фігур. Розколений па-тичок прикріпіть до фігурки дротиком або й ниткою, щоб фігурка в розколенім патичку добре трималася. Збоку бачите, як виглядає така готова фігурка дівчинки і як її держати в руці та порушати рукою дівчинки. Подібно зробіть і з іншими фігурками.

■ Коли фігурки вже готові, зробіть „сцену“. Радимо зробити так: Збити з чотирьох патич-ків ряму (так, як до образа) і натягнути на ній полотно (біле, тонке), або білий папір. Таку рямку поставте наприклад на столі або чомусь іншому, десь при стіні або в куті кімнати. На-зад себе повісьте лямпку або поставте свічку, так, щоб світло падало ззаду на рямку, а решта кімнати (там, де глядачі) щоб була темна. Тоді сідайте на низькій стільчику чи навіть на землі за рямкою, так, щоб не було видно ні вас, ні ваших рук. Давайте знак дзвінком чи чимось іншим і починайте виставу. Показуйте фігурки і рухайте ними цілими або тільки членами (напр. руками дівчинки і хлопчика, лапкою зайця і щокою жаби). Та передтим треба добре уложити собі цілу історію, напр., що має робити дівчина, побачивши зайця або ропуху, або зай-чик з ропухою, або хлопчик і всі інші „особи“. Чи вони сваряться, б'ються, чи миряться, — і що говорять. Уложити ролі (і виписати собі їх) і говорити за них, відповідно змінюючи голос та порушуючи ними. А па-мятайте, що все повинно добре кінчитися! Напр. може зачинатися так:

*) Сильвета (або „сілоета“) — то образок, де зазначені тільки обриси (контури) якоїсь фігури, заповнені одною фарбою, ніби тіні.

Виходить зайчик: „Ой, бідний я, усі мене переслідують, ніхто мене не боїться!„ Появляється жаба, скаче і квакає. „Ось, знову якась напасть!“ каже зайчик і кидається втікати назад, а тоді й ропуха скаче вниз, бо налякалася зайця. „О, то ще є хтось і такий, що мене боїться!“ тішиться зайчик і танцює. Надходить дівчинка і щось говорить з зайчиком, нпр.: „А, здоров був, зайчику! Звідкіля ідеш?“ Зайчик починає щось оповідати, а тут іде хлопець і хоче ловити зайця, дівчина боронить, сперечаються, а потім годяться і всі танцюють. І так до вподоби можна видумувати всякі історії.

Та увага: Особи не мають появлятися знизу, тільки виходити збоку, як на правдивій сцені. А вважати, щоб тіні фігур добре падали на полотно або на папір!

У наступних числах подамо знов інші фігури, так, що буде великий вибір „осіб“. Це гарна штука! Варт потрудитися. За вистави можна брати від глядачів малі датки на якусь добру ціль, нпр. на передплату „Світика“, особливо від дорослих осіб.

І ще одне: Не витинайте образків з газетки, тільки відрисовуйте їх! Пишіть, як кому удалася штука з цим театром.

Що буде в березні?

В березні далі дня прибуває, а ночі убуває. Дня 1. березня день має 11 годин 1 хвилину, а 31. березня день має 12 годин 42 хвилини.

Великий Піст починається дня 15. березня і триває до Великодня (2. травня). В березні нема врочистих свят. У римо-катол. обряді Великдень припадає 28. березня.

Шевченківські Роковини уродин і смерти обходимо завжди 9. і 10. березня. Улаштовуйте концерти в честь Тараса Шевченка. Відіграйте ту одноактівку, що є в цім числі: „Малий оборонець правди“.

Що сталося в березні?

3. березня 1861 р. скасували в Україні кріпацтво.

9. березня 1814 р. уродився в Моринцях (на Київщині) найбільший український поет, Тарас Шевченко.

10. березня 1861 р. помер у Петербурзі Тарас Шевченко. Поет похований біля Канева над Дніпром.

ПИШІТЬ до „СВІТИКА“, що на Вашу думку у ньому найцікавіше і про що ще хотіли б Ви читати, — чого давати менше а чого більше. Звертайтеся також з усякими питаннями й радьтеся „Світика“ у всьому, — пишіть про свої радощі й клопоти, а він Вас розважить, порадить і потішить.

Зимова казка

(Як ангел зійшов на землю і що він тут побачив)

ЗМІСТ першої і другої частини, що були в попередніх числах: З неба злетів ангелик щоб подивитися, як живуть діти в Будилові, де і він колись жив. Усі, кого стрінув, нарікали на »бїду«, хоча справжньої нужди не знали... Вкінці стрінув ангелик насправду бідну дівчину, як їшла на службу до міста.

(Докінчення)

Мимохїть зложив ангелик руки, мов до молитви.

— Ти певно ще й голодна?

— Нині вже ні, але вчора то таки дуже голодувала. В Белелуї якась добра жінка взяла мене до себе на ніч, а ранком дала горнятко молока й грінку кулеші на дорогу.

Ангеликові блисли в очах сльози.

— Як бачу, то в тебе, дитино, насправду біда і то велика.

Дівчатко всміхнулося.

— Яка там біда! Дякувати Богу, я вже скінчила того року в селі школу, ну, і здоровля в мене не найгірше. Буду слухати пані, навчуся у неї працювати, та з часом і дороблюся ще чогось у добрих людей.

Дівчина пішла, а ангелик ще довго дивився за нею і з сердешною молитвою на устах благословив її на дорогу.

* * *

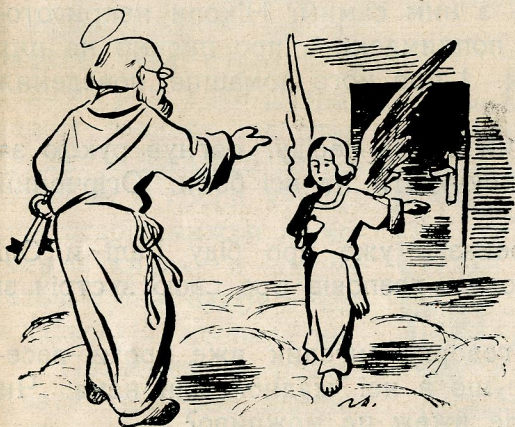
Стояв перед святим Петром уже добру хвилину і здавав звіт.

— Дідусю, — говорив ангелик зажурено. — На землі, в тих дітей, яких я стрінув, ще й тепер біда і вони жаліються дуже. —

— Стара казка, — відізвався святий і всміхнувся під вусом. — Жаліються ті, що справжньої біди не знають! Але розкажи про цю біду щось докладніше. Говори, я слухаю.

— Вони тішаться вже тим ледом і снігом, це правда, але біда полізла до дітей також і за тими гістьми.

— Ага, — перебив йому святий дідусь. — Ти певно маєш на думці того Ромця. Знаю, знаю. Свіжий лід на ріці заняв усі його думки. Книжки й наука пішли вже тепер цілком у кут.

Ангелик збентежився.

— Він жалувався мені, що має біду з мамою. Не хоче купувати йому нових совгів.

— Так? А чому не розказав тобі про цю біду, але вже правдиву, яку мати має з ним? Про цю її журбу та сльози через нього. Стоїть нераз бідна в гімназії на вивідці і слухає, як господар кляси ганить її Ромця. І гірко їй тоді і соромно. О, серця в того хлопця для бідної мами нема вже ні крихітки!

— Жалувався мені ще сільський хлопчина на біду, яку має зі своїм учителем, — розказував ангелик далше. — Цей лишив його був по науці за віршики.

— Ага — перебив святий Петро знов. — Знаю, знаю. Розказуєш про того Васю. Це лінюх і шибайголова! Про свою біду з учителем, то він тобі розказав. Але чому не розказав про ту біду, яку має учитель з ним самим? Ніколи неприготований, все брудний, зшитки поплямлені, а про письмо на них то вже ліпше й не згадувати. І про його домашнє поведення то також ліпше замовчати.

Мимоволі перервав святий дідусь бесіду, сягнув рукою за білу бороду й почав нею викручувати на всі боки. Огірчений був на хлопця й то сильно.

Бачучи це, ангелик переказав уже про біду Галі й Олі досить коротко, але за це довше розповів про свою зустріч зі сиріткою за містом.

— Вона, ця Катря, — говорив ангелик вже прохи веселіше, — сказала мені вкінці, що в неї жадної біди нема. Чи чуєш, дідусю? Жадної біди! Не вжеж це можливо?

— Значиться, в неї саме тільки добро? — відповів святий задумано. — Га, добре! Переконаємося. Ранком злетиш знову на землю і скличеш мені їх усіх сюди. Кожне з них має принести зі собою й свою біду, а Катря своє добро.

Сказавши ці слова, погладив святий дідусь ангелика ніжно по головці, та сів знов біля небесних воріт.

* * *

І сталося, як бажав собі св. Петро. Другого дня пополудні стояли вже в небі перед ним усі. Ромцьо, Вася, Галя, Оля й інші подібні їм невдоволені, а кожне зі своєю бідою. Стояли ситі, здорові, гарно й тепло вдягнені, певні себе, і навіть не завважали біля себе малої сирітки Катрі. Ця стояла скромно з боку й на силу здержувала сльози, які зі самого здається серця тиснулися їй до очей.

Завважав її за це добре святий дідусь. Мовчки підійшов

до неї, погладив по личеньку, взяв за руку, вивів наперед і поставив її перед ними.

Діти аж жажнулися.

Перед собою побачили мале нужденне дівчатко. Лице жовте й худе а сині гарні очі за вогкою поволокою сліз. На дівчинці полатана свитина а голова закутана в стару полатану хустку.

— Розкажи щиро нам дитинко, про своє добро на землі! — відізвався святий, дрижучим зі зворушення голосом. — Розкажи щиро й вірно. Нехай рівнож і ті, які прибули тут зі своєю бідю, познакомяться трохи з твоїм добром, ну і повеселяють.

І серед великої тишини, біля небесних воріт доброго Бога, поплили щирі слова бідної сирітки. Розказала про все своє життя, а найдокладніше про науку і ті гарні кінцеві свідоцтва в школі, про насолоду серед тихої молитви в сільській церкві, а відтак про ту велику радість, яка стрінула її перший раз, коли дістала першу заплату, за свою працю в багатого господаря. За ті гроші купила собі старі книжки до четвертої класи, а хорому татові трохи цукру й чаю в сільській кооперативі.

Потім стала розказувати про самі злидні, а одні гірші від других.

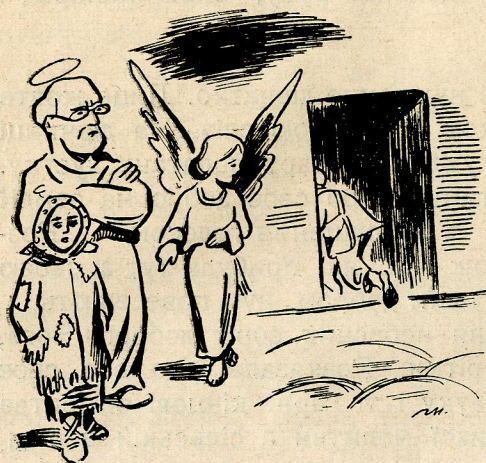
Про смерть батька, про тяжкі побої в Ронюкової і знущання, які терпіла від її синка, про голодування в тітки, а відтак про цю важку дорогу в студінь і сніговію до міста.

— До цієї пані, — говорила вже сирітка при кінці, — ледви дійшла я живою. На жаль застала там уже другу таку сироту, як я, з Русова. Пані дозволила мені тільки переночувати, а ранком дала кави й пів хліба, та казала вертатися до тітки. Щастя ще, що обіцяла мені вишукати в місті другу якусь службу, але чи вишукає, годі це нині знати. Але в Бозі надія. Він мене не опустить.

* * *

Ромцьо, Вася й інші їм подібні, слухали слів Катрі і чуючи про це її кінцеве щастя в надії на другу службу, не знали вже, де в небі подітися зі стиду. Побачили, що небесні ворота відчинені і мерщій гусаком, одно за другим, втікли на землю, так

що й слід по них у небі застиг.

Але недолю цієї сирітки взяли собі до серця. Оповідала мені про це літом у пасіці моя бабуся. Запевнювала мене, що поправилася вже цілком. Є добрі, пильні й слухняні, про жадну видуману біду вже не споминають, а навіть обіцяють у теперішній зимі допомогти таким сиротам, як ця Катря. Чи правда це, не знаю, але старі люди обдурювати не люблять і треба їм вірити. — Вірте й ви, діти*).

дурювати не люблять і треба їм

Бабуся і внучка

Внученько ти моя,
Я — бабуся твоя,
Тебе ношу, забавляю,
Над усе кохаю!

В тебе внученько, зубок,
В мене лиш один пеньок,
Хліба не їмо обоє,
Чічечко ти моя!

Що? Ти даєш руці?
Ах, скривило губці!
Не плач, малесеньке,
Моє солоденьке...

Не плач, ні, дитинко,
Завину в перинку,
Дам молочка гаму,
Цить, покличу маму!

Володимир Швак

*) Перша і друга частина цієї казки були у двох попередніх числах «Світа Дитини».

Дарунок незасібним ровесникам: „Світ Дитини“ діставатимуть цілий рік: 1) Степан Бабяк, Репедь п. Щавне (за жертву 4 зл. Зої Семенюти в Квасові п. Дружкопіль на Волині). — 2) Іван Коцан, Репедь п. Щавне (з фонду п. М. Г. з Філяядельфії). — 3) Петро Ворохай, Репедь п. Щавне (з того самого фонду).

Дитяча повість.
(Продовження)

2. Павлусь має кожущину!

З великою радістю розповів Павлусь мамі, що нині було в школі; яку цікаву задачу дав їм писати пан учитель і як похвалив його перед цілою класою*). Для мами була це також велика втіха. Тільки, поглянувши на Павлуса, знов зробилось їй сумно, бо подумала собі, що завтра знов мусить іти до школи в хустці.

— Може ти таки кілька днів не пішов би до школи, Павлусю? — запитала мати другого дня ранком. — Бо гадаю, що нині вже понесу тобі шити свитку і за два дні буде готова.

— Ой, ні, мамо, я таки піду! Мені тепло в хустці. А в школі тепер так гарно!

Мати вже не спиняла Павлуса, бо й сама була рада, що хлопець так пильнує школи. Отже знов завинула його в хустку, дала кусок хліба в торбину і виправила сінка до школи!

Іде Павлусь, а тут така завірюха, що крий Боже! Ще лютиша від учорашньої. Та йде він

скоро й відважно, нагнувшись проти вітру. Вийшов на гостинець, а тут таке завіяло, що світу Божого не видно. З одного боку сніг вищий від Павлуса, а з другого гладко мов на шклі, бо так вітер вибив напоперек. Пробує йти гладкою половиною дороги, але там що хвилина надїздять сани і треба вступатися. А тих саней нині багато, дуже багато. „Ага — подумав собі Павлусь — то нині торг у Войнилові! Люди їдуть на ярмарок, бо то перед святами“.

І вступається Павлусь із дороги, мусить іти снігом, ледви бриде. Ось майнули поперед нього одні сани, другі, треті. Як ними заносить там на закруті, коло хреста! О! Одні сани цілком у рів загнало! О, другі мало-що не перевернулися! О, треті, якісь великі, наладовані паками... Ого! Занесло ними, аж одна пачка перекилилася, о, паде! Впала! Покотилася в рів! А за нею друга! І третя! А сани поїхали, мовби й нічого! Як то люди не вважають! Таж напереді сидів візник і якийсь па-

*) Читайте початок повісті в попереднім числі.

нисько коло нього в грубім кожусі і баранковій шапці. І поїхали! Що ж то буде?

— Гов! Гов!.. — закричав Павлусь із усіх сил.

Та де! Не чують!

— Гов! Стій!.. — закричав удруге.

Надіхали знов якісь господарські сани, господар глянув на Павлуся, чого він так галасує. А Павлусь щось розкладає руками і показує на паки в рові і на ті сани, що пігнали попереду.

Господар зрозумів, затяв коні і собі почав кричати — аж передні сани звільнили бігу і на решті стали. Щось там метушаться, повискакували з санок, щось питають господаря, глянули на сани і пан у грубім кожусі аж за голову схопився.

А Павлусь стоїть коло пак, мов вартувий. Та де! Не стоїть. Має роботу. Глянув на одну пачку, і побачив, що вона розлетілася, а з неї щось повипадало. Що це таке? Вже й не пізнати добре, бо сніг завів. Схиляється витягає, а то кожух! Він далі, а то другий. Скла-

дає їх на розбиту паку і шукає далі. Знайшов ще два великі і три малі кожухи. І думає собі: „Чи то часом не той кушнір із Калуша, що про нього вчора учитель згадував?..“ А тимчасом сани завернули і підїхали назад до того закруту, з трудом оминаючи інші сани, бо гладкий бік дороги був вузький.

— Дивіться, що ви загубили! — каже Павлусь. — Я кричав, та ви не чули.

— Ну, щастя, що ще й так почули, а то було би все пропало! — заговорив старший уже панок не то до Павлуся, не то до себе самого. — Нині такі люди, що як щось з воза впаде, то легко пропаде. А ти школяр? — звернувся пан просто до Павлуся.

— Та школяр! Ой, я вжедесь і спізнився! — сказав Павлусь і хотів скоро бігти далі.

— Чекай, чекай, хлопче! — закликав незнайомий пан. — Не бійся, як спізнишся, то я тебе виправдаю. Бо пан учитель у вашім селі, то мій добрий знайомий. Він до вас недавно прийшов. Правда?

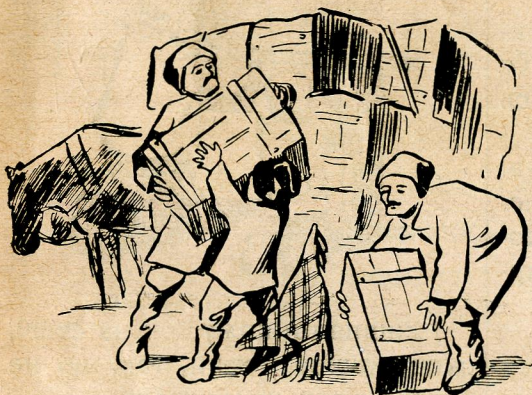
— Так, ми маємо нового учителя. Дуже добрий учитель, гарно вчить.

Та панок уже не слухав, бо скочив у рів і став помагати візникові висаджувати паку на сани. Та так легко не йшло. І Павлусь помагав і ще один парубок надійшов та й підсаджував, аж ледви висадили, бо

важка пака була. Потім за-
кували кожухи в розбиту паку,
збили її і також висадили на
сани.

Коли Павлусь помагав виса-
джувати другу паку, хустка роз-
вязалася йому під бородою та
й упала з плечей, а Павлусь
опинився лише в якійсь кафта-
нині.

— Ов, хлопче! Що з тобою?
— запитав здивований панок.

— Ти так ходиш у таку зиму?
А кожух де?

— Кожуха я і з роду не мав,
а тепер і свити не маю. То в
маминій хустці до школи ходжу!

— Овва! Шкода! Шкода! —
зажурився старий добродій, аж
у голову поскребався — і чо-
гось довго дивився то на Па-
влуся то на свої пачки на са-
нях і крутив головою. А на-
решті махнув рукою.

— Ну, сідай тепер з нами,
підвеземо тебе до школи!

Павлусь сів між пана і віз-
ника і заїхав аж перед саму
школу.

— А як ти називаєшся? —

запитав пан, коли Павлусь зі-
скочив із санок.

— Павлусь Дужий, син Ма-
рії, ученик третьої кляси! —
сказав весело Павлусь.

— Павлусь Дужий! — повто-
рив і собі весело панок. — О,
як ти Дужий то тобі біда ні-
чого не зробити! — говорив далі
зичливим голосом. — А я на-
зиваюся Малий! — засміявся
панок.

— О, і наш пан учитель
називається Малий! — зди-
вувався Павлусь.

— Так, бо ми близькі сво-
яки! — відповів панок. —
Ну, будь здоров тимчасом,
Павле Дужий, і дякую тобі
за поміч.

— Прошу! Замало! — від-
повів Павлусь, уклонився
і побіг до школи.

* * *

Прийшовши зі школи, за-
раз розповів мамі про свою ра-
нішню пригоду.

— Той пан називається Ма-
лий — говорив Павлусь, скін-
чивши своє оповідання. — І ко-
ли я сказав пану вчителеві, що
я спізнився до школи, бо по-
магав панові Малому шукати
кожухів у снігу, учитель усміх-
нувся і сказав:

— Виправдую тебе, Павлусю.
Ти добрий хлопець.

Павлусь навчився вже лек-
цію на другий день і ще писав
якусь задачу, коли мати ска-
зала журливо:

— Мабуть аж на другий тиж-
день буде для тебе нова свита...

Бо люди грошей не мають, просять заждати.

Павлусь наче й не слухав, а мати зідхнула:

— От, здався б тобі такий один кожушок, як ті, що нині в снігу були...

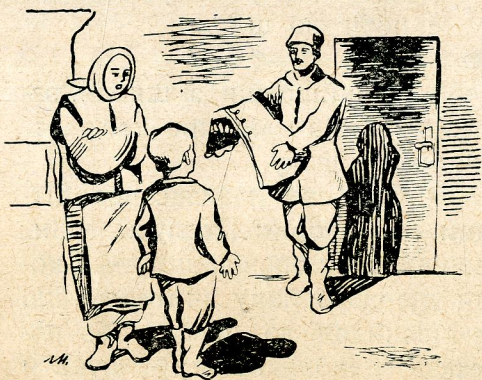
— А може мама куплять мені кожух? — відіззався тепер Павлусь.

— Ой, де нам до кожуха! — сказала сумно мати... Кожухи дорогі...

В ту хвилину почули під вікном чийсь кроки і голоси. То сусід Михайло справляв когось до їхньої хати.

— Отут мешкає Марія Дужа!

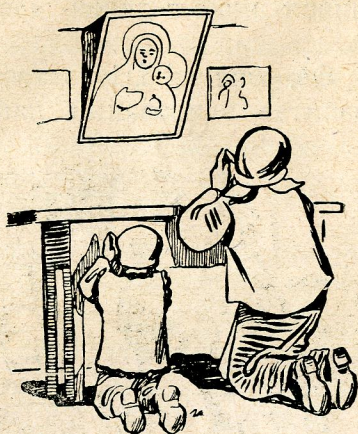
Відчинилися двері і на порозі став молодий чоловік з кожушком на руці. Павлусь гля-

нув і пізнав того візника, що рано їхав з паном Малим. Він

також пізнав Павлуся, всміхнувся, приступив скоро до нього і сказав:

— То ти Павлусь Дужий? Ось, тобі кожушина! То мій майстер передає тобі за ранішню поміч! Будьте здорові!

І лишивши кожушок на столі, скоро пішов з хати, так, що не було й часу подякувати.

Павлусь кинувся, вдягати кожушину, була якраз добра!

А мати тільки зідхнула:

— Господи! Ще є добрі люди на світі!

І впавши на коліна, почала гаряче молитися. Тоді Павлусь і собі споважнів і як був у кожушку, так і приклякнув біля матери.

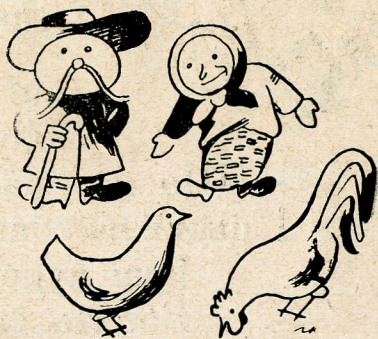
(Далі буде)

Замало вчиться той, хто вчиться тільки в школі. Треба ще вчитися й дома з дитячої газетки і з книжечок. Найліпша газетка „Світ Дитини“, а найліпші книжечки з „Дитячої Бібліотеки“!

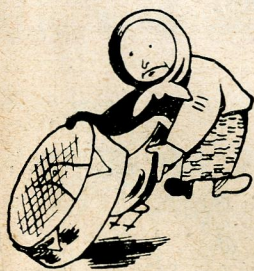
Про курочку на сухій березі.

Були собі дід та баба,
А в них курочка ряба,
І курочка і півничок,
Що мав гарний голосок.

Півник рано піяв-співав,
А дід скоро вставав,
І бабусю будив
І до баби говорив:

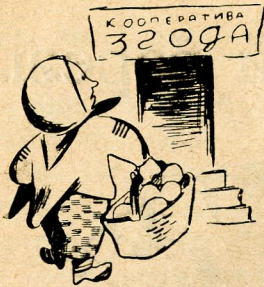
— Вставай, бабо, вже пора,
Сонце вже серед двора,
Іди, курочку пусти,
Під решето посади,
Щоб курочка не дармувала,
Нам яєчко дарувала!

Баба вставала чимдуж:
— Тю-тю, курочко, ауж!
Трохи зерна поснідай
І під решето сідай.

Не журися, не проси,
Лиш яєчко нам знеси,
Бо яєчко потрібне нам
На сіль, на нафту, всякий крам.

І курочка сідала,
Яєчко дарувала,
А баба продавала,
Всякий крам купувала.

І так було день не день,
Тиждень не тиждень,
Рік не рік,
І так було б цілий вік...

Але курочка зажурилася,
Подумала і врозумилася.

— Що я — каже — буду яєчка зносити
І цілий вік без куряток ходити!?

Інші курочки як курочки,
Водять свої діточки,
І потіху мають
І журби не знають.
Мушу і я місця собі пошукати,
Яєчок наскладати
І висидіти молоді,
Дрібненькі курятка, малі.
І пішла курочка в садок,
І через тин тай побігла в гайок,
Та й до берези промовляє:
Що так — і так,

Кудкудак,
Пристанівку не маю,
Порадь берізонько,
Порадь сестриченько,
Що робити маю!

А суха береза: „О-хо-хо,
На мені, вгорі, є гніздо,
Там журавель сидів
Та й полетів.

Полізь ти собі туди,
Та й яєчок назноси

І на яєчках сиди
Аж до слухної пори!“
Стала курочка у гай ходити,
Яєчка зносити.

— Де це курочка дівається?
Так баба побивається.
І дід журиться,
Та й півень хмуриться

І вже не співає.

Думку думає.

Аж дивляться — одного дня
Надходить курочка, та не сама,
А пів копи куряток приводить,
По подвір'ячку ходить,
Зерняток шукає,
Весело гуляє.

Зрадів дід, зраділа баба,
Що знайшлася курочка
[ряба,

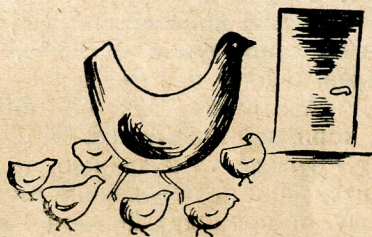
Та ще й з приплodom,
З курячим родом!

— От, буде в нас курочок,

А від них яєчок,

Буде на сіль і нафту нам,

Буде на всякий крам!

І півень зрадів

Та й запів

На весь голосок

І пішов у танок!

А за ним дід, за дідом баба.
За ними курочка ряба
І курятка, дриботіли,
Як уміли!
От, потіха була,
Ха-ха-ха!

Вуйко Юрцьо.

Байка про стареньку мітлу.

Була собі мітла. Замітала, замітала, аж ціла стерлася, поламалася. Бо й не диво! Замітала мати, замітала Маруся, замітала Гануся і малий Славко брав, замітав. Щоб було чистенько, в хаті веселенько.

А як стара мітла стерлася, взяли й викинули її надвір, під стодолу. І казали на неї: Старий драпак! Нідочого!

В хаті нова мітла гуляє, замітає, а стара на дворі думає — гадає. „Яка я тепер бідна, нікому непотрібна!“

Аж глянь, рух на обійсті счинився. З нори вибігла мишка, а з порога скочив кіт Мурлика та й за нею, та й за нею! Біжить, пищить перелякана мишка: „Ой, пропаду, ой пропаду! Де мені бідній сховатися? Хіба вже з життям прощатися!“

Коли зирк, а під стодолю стара мітла! Мишка скіць тай під мітлу сховалася. А стара мітла радіє: „Ось, і я ще на щось придаюся!“

Немає в світі нічого такого, щоб на щось не придалося.

Він боронився...

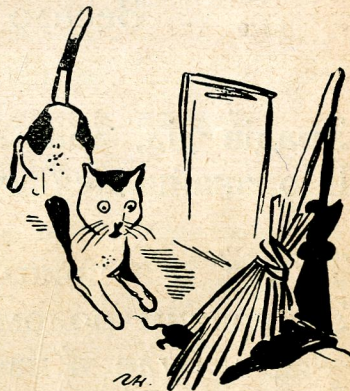
Івась прибігає в хату й плаче:

— Мамо, мене Петро бив!

Вибігає мама на подвір'я та й бачить, що Петрові кров тече з носа.

— Якже ж Петро тебе бив, коли йому кров тече з носа!

— То я так боронився! — каже Івась.

Хто »СВІТИК« читає, умом підростає!

Тарас Шевченко.

(Короткий життєпис).

Тарас Шевченко уродився в Моринцях, недалеко Києва, 9. березня 1814 року.

Коли мав дев'ять літ, умерла йому мати, а в два роки пізніше вмер і рідний батько.

Тринацятилітнім хлопцем пас ягнята й шукав іншої служби по людях. Хотів учитися малювати, та малярі не приймали його, бо він належав до діди́ча Енгельгарта.

Дідич узяв його за послугача, а потім сам дав його на науку до малярів, щоб колись Тарас заробляв гроші для діди́ча.

В Петербурзі полюбив Тараса український маляр Сошенко і він постарався зібрати 2500 рублів та й викупив Тараса з діди́чівського кріпацтва. Це сталося в році 1838, коли Тарасові було 24 роки.

Тарас скінчив Академію малярства в Петербурзі і жив з малювання. Ще замолоду став писати дуже красні вірші про Україну й український на́рід, як він терпить під пануванням Московщини, хоча колись був славний і вільний і мав свою державу та князів і гетьманів. Ті вірші вийшли окремою книжкою під назвою „Кобзар“ у 1840 році.

В сім літ потім (1847) Тараса арештували й заслали в салдати, де пробув 10 літ, до 1857 року, та вийшов на волю хорий і знесилений і в чотири роки потім заснув сном вічним, 10. березня 1861 року, в Петербурзі.

Тепер маємо 1937 рік. Отже від уродин Тараса минає цього року 123 роки, а від смерти минає 76 літ.

Тарас Шевченко це найбільший український поет і один з найбільших у світі. Читаймо його твори, його „Кобзаря“, любім свій рідний край і на́рід так, як Тарас любив; так сповнимо його безсмертні заповіти і будемо гідні, назватися вірними дітьми Українського Народу.

Що не знаєш,
пам'ятай, і
мудрих запитай!

Хто вже від вгит'ється,
тому все в житті
щаститься.

А хто без науки зріс,
має і пере !

Що мудра голубка
Микола

Хоч яка журба й з-бога,
ти надію май на

Завжди пам'ятай мені;
що по ти і по

Краще рідна
як ружа

Наші мамі, ГОСПОДИНІ

Нині буде медівник!

Взяла Оля меду шклянку,
Дай пів шклянки цукру, Данку,
Ще два яєчка убемо,
Дрібку поташу візьмемо,
(Ложочку кавову, трошки)
Та й оливи ще три ложки.
Фунт муки (літру) узяти,
Чарку руму ще додати

(Та й без руму може бути,
Лиш оливи не забути!),
Все це добре замісити,
Бляху товщем помастити —
І в мірній печі пекти,
Так з годину, з півтори.
Данко слинку вже лик-лик,
То ж то буде медівник!

Потрібно: 1 шклянка меду, пів шклянки цукру, 2 цілі яйця, кавова ложочка поташу, 3 ложки (5 дек) оливи, літра і ложка (фунт і 5 дек) пшеничної муки і 1 чарку руму. Замість руму може бути добрий оліюк до печива, нпр. з української фірми »Ароза«.

Увага: Це сторінка для наймолодших господиньок, читачок „Світика“
Дальші куховарські поради і »рецепти« слідуєть у наступних числах!

всім моїм Читачкам і Читачам удень
їхнього Ангела: Федорам (Теодорам)
2. березня, Львам 3 і 5, Архипам 4,
Остапам і Тимотеям (Тимошам) 6,
Мстислевам (дівчатам) 9, Тарасам 10,
Прокопам 12, Евдокіям (Явдошкам)
14, Теодотам (Богданкам) 15, Гара-
симами 17, Богданами 19, Охримами 20,
Любомирами (дівчатами) 21 і 24, Кін-
дратами 23, Софронами 24, Никифо-
рами 26, Юліянами і Трохидами 29, О-
лексіями (Леськами) 30, Кирилами 31.

З роси й з води!

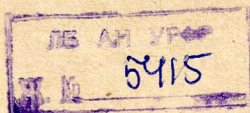
Ваш »СВІТИК«.

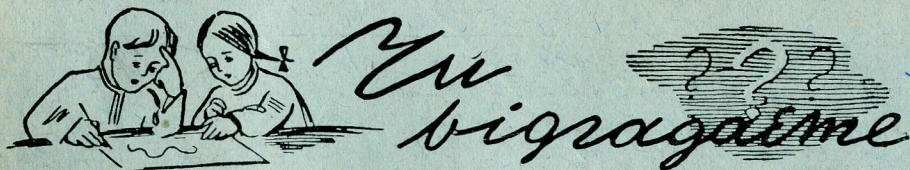
Найкращим дарунком за пильність для кожної української дитини буде

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для ДІТЕЙ“

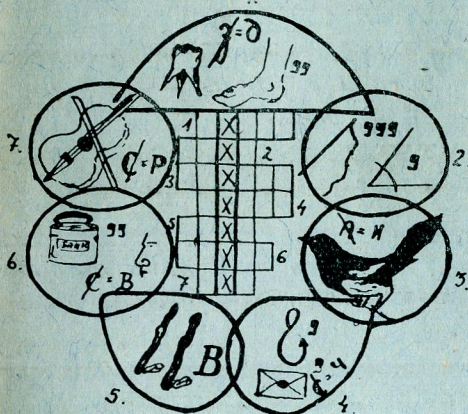
видання „Світа Дитини“

Ціна всіх 4 томиків: 2'40 зл. (з пересилкою 2'70 зл.)

- 1) Гнали бабину згори на долину, а як почали лупити, то почалися сльози котити. Що це є?
- 2) Є троє в хаті: одно каже: „Свитай, Боже“, друге каже: „не дай, Боже“, а третє каже: „мені все одно, як у ночі так у день!“ Що це є?
- 3) Добре поміркуйте і цей ребус Б. Кипріяна розв'яжіть! Він зложений з сімох малих ребусиків, і їх значіння треба вписати в квадратики від 1 до 7. Значіння таке: 1) Місто на Волині. 2) Місто на Кавказі. 3) Те, що нарисоване, тільки в множині. 4) Місто над Дністром, колись столиця. 5) Місто над Дніпром, мати українських міст.. 6) Містечко над Дніпром, біля якого спочив найбільший поет України. 7) Місто за Збручем, з трьох букв. Букви на місцях хрестиків, читані згори вниз, дадуть назву нашого рідного краю.

з сімох малих ребусиків, і їх значіння треба вписати в квадратики від 1 до 7. Значіння таке: 1) Місто на Волині. 2) Місто на Кавказі. 3) Те, що нарисоване, тільки в множині. 4) Місто над Дністром, колись столиця. 5) Місто над Дніпром, мати українських міст.. 6) Містечко над Дніпром, біля якого спочив найбільший поет України. 7) Місто за Збручем, з трьох букв. Букви на місцях хрестиків, читані згори вниз, дадуть назву нашого рідного краю.

4) Три подорожні сіли обідати, але один з них мав три хліби, другий мав два, а третій не мав нічого. Всі три зіли пять хлібів, поділивши по

рівному, — тоді третій дав тим двом разом 60 грошів. Як ті два поділилися, щоб було по правді? Скільки дістав той, що мав три хліби, а скільки той, що мав два хліби?

- 5) Де живе та Віра?

Віра Д'Нан

Подала Ірка Збудовська.

- 6) Якої народности ця дівчина?

Міня Кин

Подав Любомир С. Рихтицький.

Увага: Відгадки цих загадок треба прислати тільки **разом з відгадками загадок з двох попередніх чисел (1 і 2), найдалі до дня 10. березня.** Між тих, що надішлють найліпші відгадки, вильосуємо нагороди. Вислід льосування проголосимо в 4 ім (квітневім) числі. **Разом з відгадками присилайте відповіді на конкурсні питання!**

— Що буде, коли вашій Марусі мине три рочки?
і жонод иилрэвэлэ иі вэчлэньєэ —

ПРИГАДУЄМО, що хто приєднає газетці бодай двох передплатників і вони пришлють річну передплату, той дістане в нагороду дуже цікаву книжечку.

М-5415

На полі під посів ґрунт приготавляють: осінню зорали, а тепер рівнають, — волокою гладять, гарно боронують, тяжкі землі й мокрі щераз плуг почують.

В саді садять гарно деревця рядами, розвивають щепи, вкриті соломали, — і паски паперу з клеєм накладають, хай погані мухи приступу не мають.

В городі почали грядочки копати, а як буде тепло стануть засівати: моркву, біб, петрушку, цибульку, салату, горох солоденький, редьківцю кріслату.

В пасіці голодні рої підгодуєть і вулики чистять та добре пильнують, щоб бжілка в негоду з пня не вилітала та щоб черва в студінь шкоди не зазнала.

А дома насіння вже приготавляють, чистять і зсипають, бо сіяти мають. На яечках квочка почала сидіти, і скоро вже будуть куряточка-діти.

ПРИРОДА В БЕРЕЗНІ.

В березні вже починають цвісти ті дерева, що розвивають квіт перед розвитком листя, отже: ліщина, вільха, дерен, мореля. З квіток цвітуть перші: підсніжники, скороспілки, підліски.

Прилітають з вірею птахи: кропив'янка, жайворонок, плиска біла, кіс, дрізд, дика качка, журавель, бузько, слуква, дикий голуб.

Відлітають на північ ті птахи, що прилетіли до нас пізною осінню і зимою з півночі і тут зимували: крех-трачун, омелюх, квич. (Для них у нас тепліший край, вірей).

На березень цього року передбачують таку погоду: До 4-го вітер, 5 і 6. погідно, від 7. до 10. дощ або сніг, від 12. до 20. студено, сніг, вітер, а від 22. до кінця місяця сиро і холодно.

„СВІТ ДИТИНИ“ виходить раз у місяць вобемі 32 сторін друку.

Умови передплати на рік 1937: В краю річно 4 зл. піврічно 2 зл., квартално 1 зл. Для Америки й Канади 1 доляр; для Чехословаччини 25 кор.; для Румунії 200 леїв річно.

Адреса Редакції й Адміністрації: **Львів, ул. Зіморовича 2.**
Конто П. К. О. Львів, ч. 503.330. Телефон 257-87.